Aydınlık

Kuruluş yılı: 1921
Kurucusu: ŞEFİK HÜSNÜ

BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ VE EZİLEN HALKLAR, BİRLEŞİN!

PAZAR
13
AĞUSTOS 1978
250 KURUŞ

Şefik Hüsnü'nün yakın mücadele arkadaşı ve proletarya önderlerinden

REŞAT FUAT'ın hayatı ve devrimci mücadelesi

YARIN AYDINLIK'TA

ALİ HAYDAR YANGIN: *ETKO çetesinin elebaşılarından. Kahramanmaraş dağlarındaki kampın yöneticilerinden. Adı birçok kanlı terör eylemine karıştı. Hakkında gıyabi tevkif kararı var. Şimdi eylemlerini bazı büyük kentlere kaydırdığı bildiriliyor.*

Eşkalini yayınladığımız ETKO elebaşısının kimliği de belirlendi

Kahramanmaraş dağlarındaki cinayet ve baskınları gerçekleştiren

ETKO'yu Ali Haydar Yangın yönetiyor!

- K. Maraş Valisi Tahsin Soylu'nun uyarısını hükümet niçin ciddiye almadı
- Erken açığa çıkan Kır Kontrgerillaları kampları terkederek Malatya, Kars, Ankara, ve İstanbul'da yeni cinayetler planlıyor

HABER MERKEZİ

Geride bıraktığımız Temmuz ayı içerisinde Kahramanmaraş'ta ortaya çıkan Kır Kontrgerilla eylemlerinin elebaşısının kimliği de belirlendi. Pusu kurarak adam öldürme, köy baskınları, dağa adam kaldırıp işkence etme gibi faşist terör eylemlerinin ETKO isimli MHP yanlısı bir örgüt tarafından yürütüldüğünü bir süre önce Kahramanmaraş'a giden AYDINLIK ekibi açığa çıkarmıştı. Bu incelemeler sırasında köylülerin verdiği eşkale dayanarak çizdiğimiz temsili resim, faşist çetenin elebaşısını da ortaya çıkarttı: ALİ HAYDAR YANGIN isimli ETKO elebaşısının dağlardaki kamplarının kuruluşundan, çevreye yaydığı terör eylemlerinin planlanmasına kadar bütün faaliyetlerin içinde yer aldığı belirlendi. AYDINLIK'ta yayımlanan temsili resimden sonra mühabirlerimizle görüşen bir çok kişinin yanında emniyet mensupları da eşkalin Ali Haydar Yangın'a ait olduğunu söylediği belirtiliyor.

(Devamı Sa. 7, Sü. 5'te)

BASYAZI

Avrupa'da faşizm yükselebilir mi?

Doğu Perinçek

"Faşizmin tırmanışı" teorisini yalnız Türkiye'deki revizyonistler savunmuyor. Bu teori uluslararası bir niteliğe sahiptir. Bugün hemen bütün Avrupa ülkelerinin revizyonistleri Avrupa'da faşizm tehlikesinin yükseldiğinden dem vuruyor.

Avrupa ülkelerinde bugün yükselen tehlike nedir? Avrupa ülkeleri burjuvazileri faşist diktatörlükler kurabilirler mi? Bunun için gerekli maddi temel var mıdır?

Bilindiği üzere Dimitrov, faşizmin emperyalizm çağının bir olgusu olduğunu belirtmişti. Faşizm, tekelci sermayenin "en emperyalist, en saldırgan, en şoven, en gerici, açık terörcü güçlerinin diktatörlüğü"dür.

Avrupa ülkelerini bu açıdan incelemeliyiz. Almanya, Fransa, İngiltere, İsveç veya Hollanda burjuvazileri, bugün yeryüzündeki "en emperyalist, en saldırgan, en gerici, en şoven" burjuvaziler midir? Veya bu ülkelerin burjuvazilerinin "en emperyalist ve en saldırgan" olabilmeleri yönünde bir gelişme bugün mümkün müdür?

Zamanımızda herkesin kabul ettiği gerçek şudur: Avrupa ülkelerinin "en saldırgan" niteliğe sahip olmaları bir yana, bizzat onlar da iki süper devletin, özellikle Sovyetler Birliği'nin baskı ve tehdidi altında bulunuyorlar.

Yaşadığımız şu dönemde Avrupa ülkelerinin "en emperyalist ve en saldırgan" bir nitelik kazanmaları ihtimali de yoktur. Emperyalizmin tekelleşme eğilimi sonucu dünya hakimiyeti için rekabet sahnesinde gittikçe daha az sayıda ülke kalmaktadır. Bugün dünyanın efendisi olmak iddiasını taşıyabilen, bunun için gerekli maddi temellere sahip olan yalnız ve yalnız iki

(Devamı Sa.7, Sü.9'da)

Cenap Nuhrat'ın Röportajı

Zincir kırılırken

Bir yanda patron yasaları Bir yanda revizyonist ihanet

Yarın Aydınlık'ta

Kontrgerillanın sorgulama timi görevlisi işkenceci avukat hakkında Baronun soruşturması sürüyor

Küçüktaşkıner işkenceci olduğunu inkar etmiyor

- Nejdet Küçüktaşkıner, Baronun çağrısına gönderdiği cevapta gazetemizin yayınını dolaylı olarak doğruladı
- İşkenceci avukatın sicilini açıklıyoruz

İSTANBUL (ÖZEL)

MİT görevlisi, Kontrgerillanın sorgulama timi mensubu, Avukat Nejdet Küçüktaşkıner'in, İstanbul Barosunun sorularına gönderdiği cevapta, işkenceci olduğunu reddetmediği bildiriliyor. Gazetemiz, Küçüktaşkıner'in işkence görevlisi olduğunu tespit etmiş ve kendisiyle konuşmuştu. Avukat Küçüktaşkıner, işkencelerde görev aldığını itiraf etmişti. Bu itiraf üzerine, İstanbul Barosu, Küçüktaşkıner hakkında soruşturma açmış ve işkenceci avukatın savunmasını istemişti.

İşkenceci avukat

(Devamı Sa. 7, Sü. 7'de)

Türkeş ve Demirel Kontrgerilla yayınımız hakkında konuştu

TÜRKEŞ

Ordu ve MİT itham altında

DEMİREL

"Kontrgerilla konusunun muhatabı ben değilim dosyalar hükümetin elinde"

- **Kontrgerilla diye bir teşkilat olmadığını iddia eden Türkeş, ETKO ile ilgili haberlerin de tertip olduğunu öne sürdü**

ANKARA (ÖZEL)

İç olaylarla ilgili bir basın toplantısı yapan MHP Genel Başkanı Türkeş, muhabirimizin Kontrgerilla yayını ile ilgili sorusu üzerine, "Silahlı Kuvvetler ve MİT gibi devlet kurumlarının ağır bir itham altında bulunduğunu" söyleyerek "Ecevit'in bu yayın karşısında susması ü-

(Devamı Sa. 7, Sü. 6'da)

Anma Toplantısına TİKP Başkanı Doğu Perinçek (ortada), TİKP Merkez Komiteşi üyesi M. Kemal Çamkıran (sağda) ve TİKP İstanbul İl Başkanı Halim Spatar'da (solda) katıldı.

Türkiye proletaryasının önderlerinden

REŞAT FUAT TÖRENLE ANILDI

TİKP İstanbul İl Başkanı Spatar: "1968'de Reşat Fuat'ı partiden ihraç ettiklerini söyleyen, sahte TKP bugün sahtekarca ona sahip çıkıyor" Yazısı 7. sayfada

TİKP Ankara İl Örgütü: Şimdiki katiller 12 Mart'ın işkenceci ve katillerinden başkası değildir

ANKARA (ÖZEL)

Türkiye İşçi Köylü Partisi Ankara İl Örgütü bir bildiri yaymlayarak, Balgat'ta kahvelerde oturan halkın kurşunlanmasını kınadı ve Kontrgerilla ve MHP'li katillerden hesap sorulmasını istedi. TİKP bildirisinde, Ecevit'in "Biz 1974'den sonraki olaylarla uğraşıyoruz" sözü eleştirilerek şimdiki katillerin 12 Mart katillerinden başkası olmadığı, Kontrgerillanın 1974'den önce ne yaptıysa şimdi de aynı-

(Devamı Sa.7, Sü.8'de)

İstanbul CHP Senatörü Besim Üstünel:

Ereğli ve İskenderun Demir-Çelik'in teknoloiisi eskidir

İSTANBUL (ÖZEL)

Yeni Uluslararası İktisadi Düzen toplantısının çalışmalarına katılan CHP İstanbul Senatörü ve eski Maliye Bakanı Besim Üstünel, tartışmalar sırasında Ereğli ve İskenderun Demir-Çelik tesislerinin teknolojilerini eleştirdi ve bu tesislerin kullandıkları teknolojinin demode (eskimiş) olduğunu söyledi.

Besim Üstünel, bu konuda sorduğumuz sorulara şu cevapları verdi: "E-

(Devamı Sa.7, Sü.4'de)

Hava Kuvvetleri Komutanı ETHEM AYAN

- Saltık Genelkurmay İkinci Başkanlığına, Celasun Jandarma Genel Komutanlığına getiriliyor
- Hazırlanan kararnameyi Genelkurmay Başkanı Orgeneral Kenan Evren inceliyor
- Evren'in bazı değişiklikler yapabileceği bildirildi

Üst kademelerdeki atamalarla ilgili kararname hazırlandı

ETHEM AYAN GÖREVDE KALIYOR

Tahsin Şahinkaya Hava Kuvvetleri Komutanı olamıyor

ANKARA (ÖZEL)

Silahlı Kuvvetlerin üst kademelerinde yapılacak değişikliklerle ilgili kararname hazırlanarak incelenmek üzere Genelkurmay Başkanı Orgeneral Kenan Evren'e sunuldu. Orgeneral Evren'in kararnameyi inceleyerek bazı değişiklikler yapabileceği bildiriliyor. Bununla birlikte Kıbrıs'taki kuvvetlerin komutanlığı, Orgeneralliğe yeni terfi eden Haydar Saltık'ın Genelkurmay ikinci başkanlığına atanmasının kesinleştiği öğrenildi. Ayrıca şimdiki Genelkurmay İkinci Başkanı Orgeneral Sedat Celasun'un da görevden alınacak Korgeneral Şahap Yardımoğlu'nun yerine Jandarma Genel Komutanlığına getirilmesine kesin gözüyle bakılıyor.

Öte yandan Orgeneral Ethem Ayan'ın görev süresinin 1 yıl daha uzatılması olasılığının belirdiği ileri sürülüyor. Hava Kuvvetleri Komutanı Orgeneral Ethem Ayan'ın görev süresi Ağustos başında dolmuş, Ayan'ın kendi isteğini de gözönünde tutan hükümet bu süreyi 1 ay uzatmıştı. Ancak yapılan son görüşmelerle Ayan'ın görev süresinin 1 yıl daha uzatılabileceği belirtildi

(Devamı Sa. 7, Sü 4'te)

RUSYA'NIN BASKI VE TEHDİTLERİNE RAĞMEN

Çin-Japon Barış ve Dostluk Anlaşması imzalandı

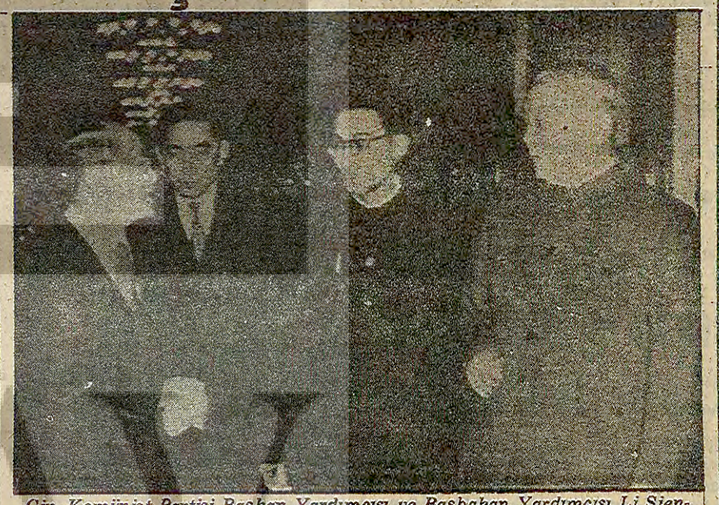

Çin Komünist Partisi Başkan Yardımcısı ve Başbakan Yardımcısı Li Sien-nien 1978 Ocağında Japon heyetiyle görüşürken.

- Rusya'nın Japonya'ya baskı yaparak anlaşmaya koydurmak istemediği hegemonyacılığı hedef alan madde kabul edildi
- Hua Guo-feng: "Anlaşma iki ülke halkının ortak özlemlerini yansıtıyor"

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Altı yıllık görüşmelerin sonunda "Çin-Japon Barış ve Dostluk Anlaşması" dün Pekin'de imzalandı. İmza töreninde, her iki ülkenin Dışişleri Bakanlarının yanı sıra, Çin Komünist Partisi Başkanı Hua Guo-feng ve Başkan Yardımcısı Deng Siao-ping de hazır bulundular.

Her iki tarafın da üçüncü bir ülkenin veya bir grup ülkenin hegemonyacılığına karşı çıkmasını öngören bir madde konusunda Rusya'nın Japon hükümetine baskı

(Devamı Sa.7. Sü.9'da)

Komandolar Sağmalcılar Cezaevinde isyan çıkardı: 1 ölü, 4 yaralı

İSTANBUL (THA)

Sağmacılar Cezaevinde çıkan isyan sonucu, kaçakçılık suçundan hükümlü bir mahkum öldü, ikisi ağır olmak üzere dört mahkum da yaralandı.

Cezaevi yetkililerinin verdiği bilgiye göre, saat 18.30 sıralarında karı-koca mahkumların bir hücrede görüştürülmesinden sonra, iki mahkum siyasi tutuklu ve mahkumlar koğuşu önünden geçerlerken olay çıktı. Karı-koca mahkumları koğuşun önünden geçerlerken, koğuştaki tutuklu komandolar bağırarak cezaevi yönetimini protesto ettiler. Daha sonra koğuştaki diğer tutuklu ve mahkumlar birbirlerine girdiler. Siyasi tutuklu

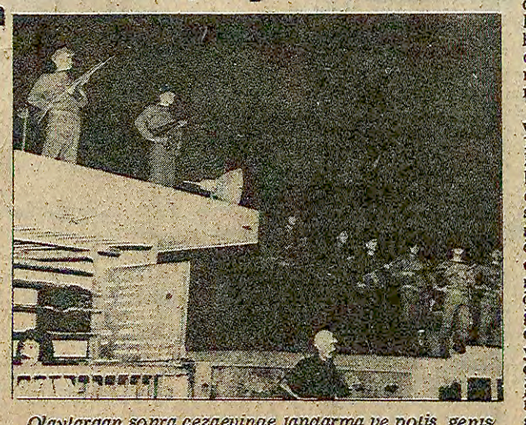

Olaylaraan sonra cezaevinae jandarma ve polis geniş önlem aldı (Fotoğraf: Ş. Konukçu)

(Devamı Sa. 7, Sü 7'de)

TÖB-DER 4. Genel Kurulu, 21-24 Ağustos tarihleri arasında Ankara'da yapılacak

- Gazioğlu yönetimi ile "Birlik Dayanışma" diye bilinen iki Sovyet yanlısı grup arasındaki post kavgasına tepki artıyor

ANKARA (ÖZEL)

Tüm Öğretmenler Birleşme ve Dayanışma Derneğinin (TÖB-DER) 4. Olağan Genel Kurulu 21 Ağustos Pazartesi günü Ankara'da çalışmalarına başlayacak. Genel Kurul çalışmaları dört gün sürecek.

TÖB-DER Genel Kurulunda, yeni yönetim organlarının seçiminin yanısıra ayrıca tüzük değişikliği yapılması düşünülüyor.

Bugünkü Gültekin Gazioğlu yönetimi ile "Birlik Dayanışma" Grubu olarak bilinen grup arasındaki post kavgasının TÖB-DER'i bölünmenin eşiğine getirdiği ve bu durumdan öğretmen kitlesinin büyük bir hoşnutsuzluk duyduğu söyleniyor. Her iki grubun da Sovyet taraftarı olduğu ve TÖB-DER'in bu hale getirilmesinden sorumlu olduğu belirtiliyor.

(Devamı Sa. 7, Sü. 2'de)

YUED Toplantısına katılan Birleşmiş Milletler Dakar Enstitüsünden Fevzi Mansur'un AYDINLIK'a özel demeci

6. Sayfada

FİKİR MEYDANI

Türk bankalarında tekelcilik

Ali Şeker
Türkiye İş Bankasında memur

Emperyalizm ve sosyal-emperyalizmin işbirlikçileri ülkemizin ve halkımızın yoksulluğunu izah etmek için, ya"kader" den söz ediyorlar ya da kendi kaynaklarımızı işletme yeteneğimiz olmadığını iddia ediyorlar. Oysa yoksulluğumuzun temel sebebi "yeteneksizlik" veya "kader" değil emperyalist sömürü ve talandır. Dünyanın sömürülen ülkelerinin birçoğu gibi, yurdumuzun da toprakları geniş, insan gücü yeterli, doğal kaynakları zengindir.

Yoksulluktan kurtulmamız, emperyalizmi ve sosyal-emperyalizmi, işbirlikçi kapitalizmi ve feodal kalıntıları tasfiye etmemize bağlıdır.

İkinci Dünya savaşında vurgunculukla büyük sermayeler biriktiren işbirlikçi ticaret burjuvazisinin bir kısmı 1950'den sonra sanayiye de el attı. Emperyalistler bunlarla ortaklık kurarak sermaye yatırımı yoluyla da yurdumuzu talan ettiler. 1950'de işbirlikçi burjuvaziye dış kredi sağlamak için İş Bankası ve yabancı sermayenin ortaklığıyla Türkiye Sınai Kalkınma Bankası kuruldu, kredilerde sadece yabancı sermayeyi teşvik kanununa dahil olan emperyalesitlerle ortak şirketler yararlandı.

Bankacılık sistemi tekelciliği teşvik etmekte ve hızlandırmaktadır. Üç büyük mali kuruluş Türkiye İş Bankası, Yapı ve Kredi Bankası ve Akbank ekonominin büyük geniş kesimlerinde sermaye ve nüfus sahibidirler. 1972 yılında 27 ticaret bankasının toplam hisse senetlerinin yüzde 89'u iştiraklerinin yüzde 77'si mevduatının yüzde 73'ü ve toplam banka kârlarının yüzde 73'ü bu üç bankaya aitti.

İktisadi devlet teşebbüsleri gibi bankalar da yabancı sanayi kuruluşlarına ortak oluyorlar, ortak oldukları teşebbüslere daha ucuz krediler sağlıyarak bunların büyümesine yardımcı oluyorlar. Bununla beraber Türkiye'de banka kredilerinin büyük çoğunluğu hâlâ işbirlikçi ticaret burjuvazisinin ve toprak sahiplerinin ellerine geçmektedir. Mevcut banka kredileri gün geçtikce büyüyen işbirlikçi sanayi barjuvazisinin (Koç, Hacı Ömer, Eczacıbaşı, Oyak vs.) ihtiyaçlarını karşılıyamıyor. Bu durumda daha ucuz ve daha bol miktarda kaynak arayan sanayi holdingleri halkın elindeki küçük tasarruflara göz dikiyorlar.

İşbirlikçi tekelci bankalar büyük holdinglere bol keseden kredi dağıtıyorlar. Emperyalistlerden alınan dış borçların önemli bir kısmı Sınai Yatırım ve Kredi Bankası gibi işbirlikçi mali kuruluşlar vasıtasıyle büyük işletmelere veriliyor.Özel tekeller hazine kefaletiyle sağladıkları kredilerden doğan borçların faizini, vergilerle halkımızın ödediği krediler işbirlikçi burjuvazinin talanına hizmet ediyor. Bu yolla piyasaya çıkan büyük miktarda paralar hayat pahalılığının hızla artmasına sebep oluyor. Artan fiyatlar işbirlikçi sanayicilerin kendi mallarını daha pahalıya satarak halkın sırtından vurgunlar vurmasını sağlıyor. 1977 yılında ortalama fiyatlar yüzde 55 artarken işbirlikçi firmalar yüzde 85-95 oranında kâr ettiler. Bu rakamlar işbirlikçi tekellerin kârlarını nasıl yükselttiğini ve başta işçi sınıfı olmak üzere geniş halk yığınlarının üzerindeki sömürüyü nasıl ağırlaştırdığını ortaya koymaktadır.

İşbirlikçi büyük burjuvazinin ve toprak ağalarının devleti, bir yandan kredi ve para politikasıyla büyük tekellere hizmet ederken, diğer yandan bizzat kendisi emperyalist ve işbirlikçi sermaye ile ortak yatırımlar yapıyor. Bu şekilde meydana gelen iktisadi devlet teşebbüsleri, bankacılık gibi alanlarda yabancı tekellerin ve yerli işbirlikçilerin talanına araç oluyorlar ve bu teşebbüslerin başına getirilen büyük bürokratlar emperyalistlerle işbirliği içinde palazlanıyor ve nüfuslarını arttırıyorlar.

İşbirlikçi holdingler "halka açılma" adı altında yüz milyonlarca liralık hisse senedi satarak, halkın tasarraflarına el koyuyorlar. Hisse senedi satışında halkı dolandırmak için çeşitli yollara baş vuruyorlar, hisse senetlerinde ellerindeki malların ve işletmelerin değerlerini olduğundan büyük gösterip, halktan karşılıksız para topluyorlar.

Yönetimi ellerinde tutarak sermayeyi diledikleri gibi kullanıyor ve kârdan aslan payını gene kendileri alıyorlar. Vehbi Koç işbirlikçi sanayi burjuvazinin halk üzerindeki tekelci sömürüsünü daha da artırmak arzusunu şöyle ifade ediyor:

"Hissemiz ne olursa olsun, yönetim bizim elimizde bulunacak. Halka açık şirketler, sanayicilerin elinde bir yılda kâra geçerler. Bir yılda kâra geçmeyen sanayiye girmeyiz."

44 banka 5000 şube

44 Banka ve bunların 5.000'nin üzerindeki şubesi bankacılık enflasyonunun tartışılmaz bir belirtisi. Her 8.000 kişiye bir banka şubesi düşüyor. 1973 ile 1974 yılları arasında bankacılık Türkiye'de son derece kârlı bir iş haline geldi. Bankalar yılda net yüzde 30 ile 50 arasında kâr elde ettiler.

Bankacılık ve yeni düzen

Türkiye Bankaları genellikle uzun bir araştırma, geniş bir proje tahlili ya da yetişmiş eleman kullanılmasına gerek göstermeyen çok kısa süreli ticari kredi vermek eğilimindedirler. Oysa beş yıl önce yapılmış bir araştırma dört büyük ilde 524 ticari müşterinin 573 milyon tutarında taşınmaz mala sahip olduğu halde bankalardan 450 milyon tutarında kredi aldığını göstermiştir. Bu da ticaretle uğraşanların ellerinde bulundurmaları zorunlu olmayan malları paraya çevirmeleri durumunda kendi işlerini rahatlıkla yürütebileceklerini ortaya koymaktadır. Ekonomik yaşamın temel dayanağı olan tarım ve sanayi kesimi kredi sıkıntısında bunalırken, ticaret sektörüne 150 milyar lirayı aşan tutarda kredi kullandırılması ekonomik yapıyı çok olumsuz etkilemektedir. Bu koşullarda yürürlükteki yasaya göre sadece ödenmiş sermaye ve ihtiyatlarının, belli bir oranı kadar kredi verebilmekten başka bir sınırlandırmaya bağlı tutulmamış Türk bankalarının, yeni yasal düzenlemelerle kredi dağıtırken plan hedeflerine göre davranmaları sağlanmalıdır.

Türkiye'deki 44 olan banka sayısının belli bir düzeye indirilmesi ise bankacılıktaki etkinliği artırabilir, uzun dönemde uzmanlık bankacılığına verilmesinde yarar vardır. Her şeyin ötesinde ise fiyat artışlarını ve stokculuğu körükleyen "Emtia karşılığı avans verme" işlemlerinin kısıtlanıp durdurulması gereklidir. Gerçek mevduat sahipleri halk ve devlet olduğuna göre Türk bankacılığının ivedilikle kamu yararına göre yeniden düzenlenmesi zorunludur.

Baskı ve işkenceleriyle ünlü Adana Cezaevinden sesleniyoruz

Adana Cezaevi Müdürü Celadettin Özel, ilerici olarak bilinen Kozan hakimini, gece yatağında, adamı Sabri Bahadır'a öldürtmüştü. Siyasi koğuşta kalan mahkumlar, cinayeti protesto etmek için açlık grevine başlamışlardı. Bunun üzerine Adana Cezaevine gelen bakanlık müfettişleri incelemelerde bulunmuş, müdürü Sinop'a tayin ettirmişlerdi. Adana Cezaevine ise, Trabzon Cezaevi müdürü iken mahkumlara işkence eden, buna müdahale eden Avukat Hüseyin Gökçeaslan'a tehdit mektubu yazan Cengiz Aksu tayin edilmişti.

Cengiz Aksu'yu biz mahkumlara, Cumhuriyet Savcısı tanıtmış, tanıtırken de, bu cezaevinde bundan sonra işkence, dayak, baskı, küfür olmayacak demişti. Daha sonra da yeni müdür Cengiz Aksu savcınınkine benzeyen bir konuşma yaparak, "Daha önce yapılmış olan tüm haksızlıkların önüne geçeceğim. Artık burada dayak, işkence, küfür, baskı, sömürü olmayacak" demişti.

Müdürün verdiği söz ve yaptıkları

Fakat geldiği günden bu güne kadar geçen süre içinde uygulamaları daha önce söyledikleri ile uyum göstermedi. İşkence ve küfür yoğunlaştı. Yalnız biz mahkumlara değil idari personele de ağır küfürler savuruyordu. Sudan sebepler, işkence görmemize, zindana atılmamıza yetiyordu. Müdüre, hiç kimseye hakaret ve işkence etmeye hakkı olmadığını hatırlattık. Müdür "Cezaevinde 1200 mahkumun bulunduğunu, bunları dayaksız küfürsüz idare etmenin zor olduğunu" söyledi. Biraz daha konuştuk, suçluların işkenceyle değil, yasal yollarla cezalandıralmısını söyledik. Bize, "bundan sonra hiç kimseye bir şey yapmayacağım" diye söz verdi.

Müdür mahkumların dişlerini kırıyor

Bize verdiği sözler yine havada kaldı, müdür alışmış olduğu işkenceci davranışlarını sürdürdü. Defalarca uyardık, fayda vermedi. Bir defasında da "Ben adam dövmeye devam edeceğim, gidin bildiğiniz yere şikayet edin" dedi. Ve iş öyle bir noktaya geldi ki, müdür, mahkumları gardiyanlara dövdürtmekten vazgeçerek, bizzat kendisi dövmeye başladı. Dövdüğü adamlardan birkaç tanesinin dişleri kırıldı.

Kimin hasta olduğunu doktordan önce Müdür karar veriyor

Küfür ve dayağın en bol olduğu yerlerden birisi de müdürün odasının önünde bulunan koridordur. Hasta olup ta tedavi olmak isteyen mahkumlar önce doktora dilekçe veriyorlar. Müdür, insanları bir kontrol ediyor, kimin hasta olduğuna, kimin hasta olmadığına karar veriyor. Ondan sonra hasta olanları doktora sevkediyor, hasta olmayanları ise dayak ve küfürlerle kovuyor. Gerekçesini soranlara ise, bunların hepsinin hapçı veya psikopat olduğunu söylüyor. Gerçekten hasta olmadıklarını, uyuşturucu hap almak için geldiklerini söylüyor.

Hapçılığı kim teşvik ediyor

Cezaevinde gerçekten uyuşturucu hap alanlar vardır. Bu dört duvar arasına düşmüş, pislik içinde kalan insanlar, eğitimsiz, ilgisiz durumda kalıyorlar. Bin bir türlü dertleri var, onlara çözüm bulamadıkları gibi, yeni dertler de gelip yapışıyor yakalarına. Çare olarak uyuşturucu bir hap alarak, bütün dertlerini unutmak istiyorlar. Bu bir gerçektir ve toplumun tedavi edilmesi gereken yarasıdır, gencecik insanları çürüten bir yaradır. Peki bunun tedavisi dayak, küfür, baskı mıdır? Cezaevinde, uyuşturucu madde olarak kullanılan bir kutu hapın 500 liraya satıldığı da bir gerçektir. İnsanlığın sağlığını düşünmeyen kişiler bu yolla vurgun vururken, cezaevlerinin sağlık personeli ve bazı gardiyanlar bu yolla vurgun vururken ses çıkartmayanlar, normal yoldan ve normal fiyatına hap almak isteyenlerin dövülmesini nasıl karşılıyorlar, buna nasıl disiplin, mahkumu eğitmek adını verebiliyorlar? Müdür, dövdüğü mahkumları, bir kutu hapı 500 liradan almaya teşvik etmiş olmuyor mu?

Mahkumların tümünün hapçı olduğunu ileri süren Müdür, hastaları bile bile ölüme terkediyor

Bu durum karşısında hasta olanlar da dayak korkusuyla doktora çıkamıyor, tedavi olamayorlar. Buna bir örnek verecek olursak:

Cezaevinde Yaşar Şahin ismindeki tutuklu verem hastalığına yakalandı. Adana Devlet Hastanesi, bu tutuklunun verem olduğuna karar vererek, tedavi için Tekirdağ Göğüs Hastanesine gönderilmesini istedi. Fakat bu tutuklu 4 aydır Adana Cezaevinde tutuluyor ve hastaneye gönderilmiyor. Bu durumda hasta, için için erirken taşıdığı hastalığı diğer mahkumlara da bulaştırma tehlikesi var. Yine buna örnek olarak, akıl hastası denen iki kişi pislik içerisinde bekletiliyor.

Yemek meselesi

Cezaevinde yiyecekler iyi çıkmamaktadır. Dışardan ailemizin gönderdiği yemekler ise, arama bahanesiyle parça parça edilerek, genellikle tüm mahkumların genel görüş günü olan Pazartesi ve Perşembe günleri, elimize geçene kadar yarı yarıya eriyor. Bu durumda, mahkumların asıl hastalığa karşı korunması beklenebilir?

Mahkumun gözünü korkutmak için suçsuz insanları hücreye atıyorlar

8 Haziran günü bir firar olayı oldu. Firar eden kişi bir gün sonra yakalandı. Kendisine yardım ettiği gerekçesiyle dört kişiyle birlikte hücreye atıldılar, falakadan geçirildiler. Tevfik Tuncer, Nuri Polat, Suphi Biber, Tahsin Ercan ve Şükrü Kaya falakadan geçirildikten sonra, hamamın bitişiğindeki sulu ve pis hücrelere atıldılar. Onar gün burada tutuldular. Başgardiyanlardan birisi, bu mahkumlara "Biz sizin suçsuz olduğunuzu biliyoruz, fakat sizin adınız firara karıştı, sizi hiç bir şey yapmadan koğuşa gönderirsek, diğer mahkumlar bize ne der" diyerek, bunları on gün hücrelerde yatırdı. İki tanesi halen hücrede tutuluyor.

Nuri Polat adındaki mahkum, ayaklarındaki falaka iplerinin açtığı yaralardan bir hafta tedavi gördü.

İşkenceci gardiyanlar

Bu tür işkencelerin tümü, müdürün emriyle başgardiyan Veysel Gök ve Rıza Erdoğan'ın gözetiminde, gardiyan Ahmet Karabaş ve Osman Hazar tarafından yapılmaktadır.

Son olarak da yeni infaz yasasındaki haksızlıkların düzeltelmesi ve genel af için iki günlük açlık grevi yaptık. Açlık grevinin haberini alan müdür mahkumların çoğunluğunun katılmasını engellemek için baskı yaptı. Hatta bazı aldatmacalara da baş vurdu. Bu işin açlık greviyle olmayacağını söyledi ve "Eğer istersenız basını buraya getiririm, bütün dertlerinizi anlatın" diyerek açlık grevine engel olmaya çalıştı. Sonradan da gördük ki, ne gazeteci geliyor ne bir yetkili.

Cezaevlerinde bu tür haksızlıklar olurken buna karşı mücadelenin olması da doğaldır. Bizler de bu keyfi davranışlara, baskılara karşı direniyor ve mücadele ediyoruz. Bu konudaki isteklerimizi ilgililere bildirerek tedbir alınmasını istiyoruz. Bu defa da karşımıza, Yeni İnfaz Yasasındaki iyi hal durumu çıkıyor tehdit olarak. En ufak bir direnişi bu baskı aracıyla kırmak istiyorlar. Bu iyi hal meselesi başımızda Demokles'in kılıcı gibi sallandırılıyor. Bütün bunlara rağmen de Yeni İnfaz Yasasındaki mahkumların lehine olduğundan bahsediliyor.

Basında bizim sorunlarımıza yer verilince baskılar daha da artırılıyor

Basına bu kanunsuz baskıları yansıtınca, üzerimizdeki baskılar daha da artırıldı. Avukatla görüşme, kantine gitme gibi işlerde, başımızda bir tane nöbetçi gardiyan var. Devamlı gözaltındayız. Hapishane içinde hapishane kurmuşlar. Telefon görüşmelerimiz engelleniyor. Bakanlık genelgesiyle bize tanınan dışarıyla telefon görüşmesi hakkı, idareciler tarafından engelleniyor.

Cengiz Aksu kendisini ayrıca demokrat bir adam olarak gösteriyor. Bu mu demokratlık, mahkumlara işkence yapılarak demokrat olunur mu, veya işkencecilerin demokratlığından bahsediliir mi?

Cezaevindeki işkencelerin başını Müdür Cengiz Aksu çekiyor. Şu gardiyanlar da bizzat her olayda işkence yapıyorlar: Başgardiyanlar, Veysel Gök, Ziya Saygılı, Halil Saygılı, Rıza Erdoğan, gardiyanlar: Ahmet Kara, Ali Kara, Osman Hazar. Bu Adana Cezaevinde yapılan haksız uygulamaları kamuoyuna açıklamak istedik. Daha önce de bunlarla ilgili olarak Adalet Bakanına telgraf çekmiştik. Talep ve isteklerimiz göz önüne alınarak, derhal bir tedbir alınmasını istiyoruz. Bu şartlarda daha vahim olaylar gelişebilir. Bunun sorumlusu bu insanlık dışı uygulama içinde bulunan mahkumlar değil, bu düzeninin devammı savunan, bizim sorunlarımızla ilgilenmeyen Adalet Bakanlığı ve ilgili kuruluşlar olacaktır.

—Cezaevindeki sağlık koşulları düzeltilmelidir.
— Hastalar zamanında hastaneye sevkedilmelidir.
—Cezaevinin yemekleri iyi çıkartılmalıdır.
—Dışarıdan gelen yiyeceklerimiz çarçur edilmemelidir.
—Telefon görüşmelerimiz engellenmemelidir.
—Küfür, dayak, hücre cezası gibi keyfi davranışlara son verilmelidir.
— Hücreler kaldırılmalıdır.
—İşkenceciler cezalandırılmalıdır.
—Yeni İnfaz Yasasındaki haksızlıklar düzeltilmelidir.
—Genel af çıkartılmalıdır.

Adana Cezaevi Tutuklu ve Hükümlüleri Adına
Osman Bahadır Aydoğan

Aydınlık meclisi

Kürtçe ile Türkçe esastan farklıdır

20 Temmuz 1978 günü "Aydınlık Meclisi" köşesinde M.H.P Genel sekreter yardımcısı Yaşar Okuyan'ın Kürtleri inkar eden yazısını ibretle ve nefretle okudum.

Kürt halkının varlığını inkar edenler, tarih bilincinden yoksundurlar. M.Ö 2000 yıllarına ait Sümer taşlarında bile bugün konuşulan Kürtçe diline rastlanmaktadır.

Konuşulan dilde gramer esastır. Türkçe dili köken olarak Altay-Ural kültüründen kaynaklanırken Kürtçe dili ise Hint-Avrupa dil grameine benzemektedir.

Cümle öğelerinde, cümle yapısında Türkçe ile Kürtçe arasında tam bir terslik vardır. Yine Kürt folkloru ile Türk folkloru çok farklıdır. Müzik konu, özü incelendiği zaman iki halkın farklılığı belirginleşir.

Tarihte, Urartu hanlığı, Med imparatorluğu Doğu, Güney-doğu Anadolu sınırları içinde, İran, Irak, Suriye, sınırları içinde bu iki ayrı kavim yaşamışlardır. Jeolojik kazılardan anlaşılıyor ki bu iki kavmin dil yapısı Kürtçenin ta kendisidir. Kaldı ki, bu kavimlerin gelişmesi M.Ö ye dayanır. Oysa Türkler Anadolu'ya M.S. 1071'de girdiler.

Buna rağmen hala bir Kürt halkının varlığını inkar etmek demek, açıkça emperyalist-faşist deolojinin borazanlığını yapmak demektir.

Revizyonist ve faşist ideolojiler halkların varlığını inkar etselerde, toprak ağalığı yıkılacak ve bağımsızlık gelecektir.

Mersin'den bir grup Devrimci
ÖĞRETMEN adına
MEHMET YAŞAR

Yaşar Okuyan'ın açıklaması bir aldatmacadır

Doğu Anadolu elektriksiz, yolsuz ve okulsuzdur. Neden ? Çünkü doğuda Kürtler yaşamaktadır. Çünkü Doğuda milli baskı vardır. Onun için Yaşar Okuyan'ın Kürt halkını reddeden açıklaması bir aldatmacadır.

Kurtuluş savaşımızda Türk kardeşleriyle beraber emperyalizme karşı çarpışan Kürt halkı, bir çırpıda bazı savcılarımızın gözünde, Yaşar Okuyan'ın gözünde Türk oluveriyorlar. MİT şeflerinin ağzından konuşan bazı gazeteler, dergiler, büyük manşetlerle "Kürtler isyan hazırlıkları içerisinde bayrağımızı yırtıp yerine Kürt bayrağını astılar." deyip kışkırtıcılık yaparken, Kürtler demekle ne kastediyorlar acaba ?

Kürt halkının varlığını kabul etmeyen Yaşar Okuyanların partisine bakalım; Türkiye'de tertipler düzenleyen, kışkırtıcılık yapan, "Esir Türkleri Kurtarma Ordusu", "Türk Yıldırım Komandoları" gibi faşist çeteler kurdurarak, Maraş'ın köylülerine ölüm saçtıran, ağalardan, şeyhlerden, beylerden, paşalardan meydana gelmektedir. Bırakalım bunların Kürt halkını tanımalarını, Türk halkının da düşmanıdırlar.

TUNCELİ'DEN
HAYDAR BOZADA

HALKIN SESİ
GAZETEMİZİN SAHİBİ 45 MİLYON HALKTIR

ÇAL **Denizli**

Bir yılın göznurunu döktüğümüz tütün, yok pahasına gitti

Bizler Denizli'nin Çal, Yeşiloba köyünden tütün üreticileriyiz. Yıllardır, gece gündüz demeden bir yılda ürettiğimiz, göz nuru döktüğümüz tütünlerimizi yok pahasına elimizden alıyorlar. Baş fiyatın ellibeş lira olmasına rağmen birkaç kişiden başka satan olmadı. Köyümüzde yüzde 90 kişi kırk lira civarında ücretle tütünlerini satmak zorunda kaldı Bunlara engel olabilmek için belirli bir taban fiyat konulmasını istiyoruz.

Tütünü üretirken kullanılan malzemeleri piyasadan çok yüksek fiyatla alıyoruz. Neden bu mallar halka doğrudan ulaşmayıp aracılara teslim ediliyor? Şimdiye kadar hiç mi hiç yüzümüz gülmedi. Bizden tütünü alanlar, yaz günlerinde plajlarda gezerken, bizler gece yarısı saat 01.00'de uykudan kalkıp, öyleye kadar ayak üstünde tütün kırıp, akşama kadar çiğniyoruz. Sağlıklı yemek yiyecek vaktimiz bile olmuyor. Bir de bunlara karşılık satmada zorluk çıkartıyorlar.

Köyümüzün bütün gelirleri tütündendir. Bunu da yok pahasına alanlar bizleri hiçe sayıyorlar demektir.

Seçim zamanlarında köyümüze kadar gelen politikacılar, seçimden sonra dertlerimize bile kulak vermiyorlar. Aynı tilki ile karga hikayesi gibi. Bizlere "çok iyisiniz sizi kurtaracağız" deyip elimizdeki oyları alıp kaçıyorlar. Sonra da kargaya benzetip aptal yerine koyuyorlar bizi. Bizler herşeyden önce bir insanız. Haklarımızı almasını pekala biliriz.

Bizlere kulağını vermeyen ve iş süper devlete yurdumuzun ekonomisini teslim edip, bizleri kara gün içine koyanları af etmeyeceğiz. Hükümetin iki süper devlete değil, halkımızın sesine kulak vermesini istiyoruz.

Yeşiloba'dan Tütün Üreticileri

GÖLKÖY **Ordu**

Tüccar 20 liraya aldığı fındığımızı acaba kaça sattı?

Yine zam, pahalılık ve borç içinde, bir hasat ayına daha girmeye başladık. Şimdi tüm emekçinin gözü kulağı, aklı hep bu fiyatlardaydı.

Fındık, ilimizin başlıca geçim kaynağı. Seneler geçti, hiç bir şey değişmedi. Yüz binlerce emekçi, üretiyor, bir avuç faşist tefeci yiyor. Akşamdan sabaha garantimiz yok. Ama bir kantar bir kasa ile işe başlayanların apartmanlarının sayısı durmadan çoğalmaktadır.

"Ben emekçiden yanayım" diyerek milyonlarca insanın umut bağladığı Ecevit hükümeti, halkımıza verdiği sözleri iktidar olur olmaz unutuverdi. Ordu'ya 31 Mayıs 1978'de gelmişti ve bende mitingte bulundum. Şöyle dedi: "Fındık taban fiyatı en az yirmi beş lira olacak"

1977 yılı fındık rekoltesinde, Giresun'da tüccar 20 liraya fındık almıştır. Şimdi Ecevit'e soruyorum, bu tüccar kilosunu 20 liraya aldığı fındığı kaça satmıştır?

Alanyurt Köyünden
Yeksel Şen

AKHİSAR **Manisa**

58 senelik bakkal Ali Şefik:

Türkiye'deki vergi adaletsizliği

Acaba Türkiye gibi varlık içinde yokluk çeken dünya üzerinde başka ülke var mıdır? Mesela Almanya bütün dünya ile harp etti, yandı yıkıldı, Alman idarecileri cehennem olan vatanlarını cennet yaptılar. Bizim başımıza böyle afet gelmediği halde bizim idarecilerimiz cennet olan vatanımızı cehennem yaptılar. Acaba dünya üzerinde bizim kadar adaletsiz vergi ödeyen var mıdır?

Yaşım 70. 58 senelik bakkalım. Bir azınlık için mi İstiklal Savaşını yaptık? Anadolu evlatları vatanımızı kanlarıyla bu azınlık için mi suladılar, topraklarımızı.

Hükümet temel maddelerine, tekel maddelerine zam yapar. Karaborsacı, vurguncu, milyonlar kazanır. Küçük esnaf sorumlu olur. Millete de yaşama hakkı zehir olur. Son olarak tütün müstahsiline oynanan oyun, şu çiçek yağlarına yapılan zamlar. Karaborsacı milyonları kazandı. Millete bir kaşık yağ zehir oldu.

Ölen var, öldüren var, suçlu meydanda yok. Suçlu bulunsa infaz yapılmıyor. Hiç olmazsa tarihimizden biraz ibret alınsa üç-beş suçlu hüküm giyse bu gençlerimiz hiç yok yere feda edilmez.

Saygılarımla

POLATLI **Ankara**

Basın özgürlüğünü çiğneyenleri kınıyoruz

Sayın Ferit İlsever
Aydınlık gazetesi sahibi

Cağaloğlu
İstanbul

Basın özgürlüğünü ve anayasayı çiğneyerek Aydınlık gazetesine yapılan, faşist baskıları protesto ediyoruz.

Halk düşmanı cinayet şebekelerinin ve Kontrgerillanın üzerine, cesaretle giden AYDINLIK gazetesinin, mücadelesini destekliyoruz.

Bağımsızlık ve demokrasi mücadelesinde sizlerin yanındayız.

Ömer Abacı
Dev-Maden-Sendikası 1.Bölge
Yönetim Kurulu Üyesi
Polatlı'dan MTA'dan Devrimci İşçiler adına
Necdet Erol

BULMACA

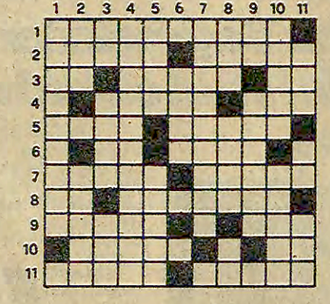

SOLDAN SAĞA : 1) Başka şartları gözönüne almadan insanın iradesiyle her şeyi yapabileceği anlayışı 2) Dezenfekte ilacı, çoğunlukla hastanelerde kullanılır- Tersi bir şiir türü 3) Bir uzunluk ölçüsü - İran'da halka zulmeden istihbarat teşkilatı- Numaranın kısa yazılışı- 4) Makina parçası - Çeşitli bilgilerin toplandığı uygun kesilmiş kart 5) İzmir'in bir ilçesi - Tersi dinamiti keşfeden bilgin 6) Bir renk - Maç yapılan yer 7) Avcı bir kuş - Tuhaf 8) Buğdayın öğütülmüşü- Eski dilde anlayış 9) Bir erkek ismi- Tersi vida dişlerinin yerleştiği elezonik oyuk 10) Süre- Sodyumun simgesi 11) Bir maden - Zıtlık.

YUKARDAN AŞAĞI: 1) İzmir'de gazeteci Hasan Tahsin'in anısına dikilmiş anıtın ismi 2) Tersi bir renk - Kan kanseri 3) Yetersiz - Tersi babanın kardeşi- Küçültme eki 4) Oyun kişi bırakma 5) İkinci Dünya Savaşında işgalcilere karşı Yunanlı komünistlerin kurduğu cephenin adı - Asya'da bir ülke. 6) Bir çeşit dans- 7) Oturulan yer - 8) Tersi bir çeşit toprak - Irak ve Suriye'de iktidarda olan parti - Bir nota - 9) İridyumun simgesi- Tersi devrimci Sovyet sinema ustalarından - 10) Sıtma ilacı - Özen - 11) Nemli ve karanlık - Tersi geometride sabit bir sayı - Zengin kayığı.

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ

YENİ ÇIKTI
AYDINLIK YAYINLARI
George Thomson
KAPİTALİZM VE SONRASI
- Meta Üretiminin Yükselişi ve Çöküşü-
152 Sayfa 25 Lira
Dağıtım: TÜR-DA
Hamam Sok. 4, Cağaloğlu-İstanbul

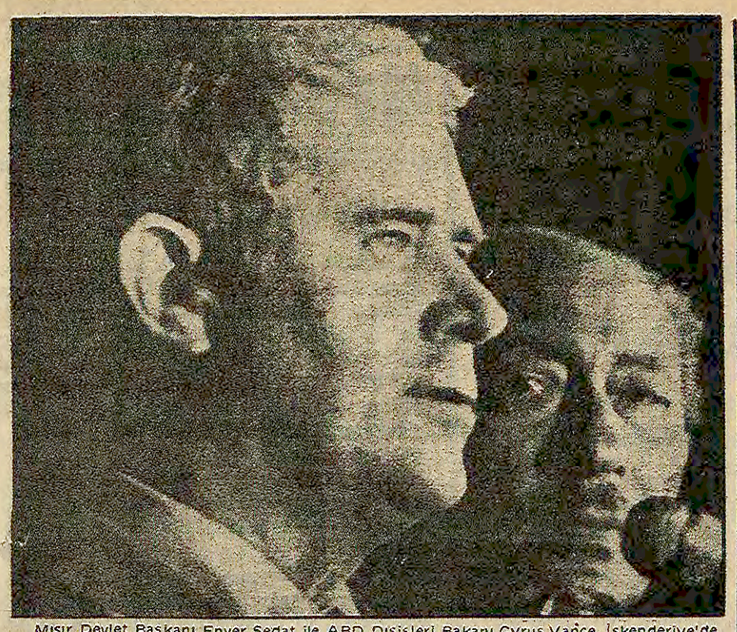

Mısır Devlet Başkanı Enver Sedat ile ABD Dışişleri Bakanı Cyrus Vance, İskenderiye'de düzenlenen ortak basın toplantısında.

ABD Camp David Zirvesini son umut olarak görüyor

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Amerikan Senatosu Dışişleri komisyonunun yeni Başkanı Church, Carter, Sedat ve Begin arasında yapılacak olan Camp David zirvesinin "barış için son umut" olduğunu belirtti. Demokrat Partili bir Senatör olan Church, Amerika'nın, Suudi Arabistan'a F-15 tipindeki savaş uçaklarını vermeyi kabul etmesinden sonra bu ülkenin tutumunu yumuşatması umudunun kalmadığını söyledi.

Carter'in Camp David zirvesinin gerçekleşmesi için gösterdiği çaba, Amerikan Kongresinde cesaretli bir adım olarak değerlendiriliyor. Cumhuriyetçi ve Demokratik Partiye mensup bütün milletvekilleri ve senatörler, bu görüşte birleşiyorlar. Kongreye ve Senatoya hakim olan genel kanı, zirvenin başarısızlığa uğraması halinde çok kötü sonuçların doğabileceği yönünde.

Cumhuriyetçi Partiden Senatör Javits, bu konuda şöyle dedi: "Başarısızlık halinde sonucu göremeyiz. Çünkü artık kimsenin çıkar yolu kalmayacak."

Senatör Baker ise, zirveye iyi hazırlanamamaktan korktuğunu söylüyor. "Ancak Carter'in bu girişimi de zorunluydu" diyor.

Almanya'da yayınlanan Frankfurter Allgemeine gazetesi, konu ile ilgili olarak yayınladığı haber-yorumda, Carter'in büyük bir siyasi rizikoya girdiğini belirtiyor. Frankfurter Allgemeine Washington'daki politikacıların, görüşmelerin başarısızlıkla sonçlanmasının Orta Doğu'da yeni bir savaş anlamına geldiğini çok iyi bildiklerini yazıyor. Gazeteye göre, bu politikacılar Mısır askeri kuvvetlerinin hazırlıklarını artırmasını, böyle bir gelişmenin işareti sayıyorlar. Aynı çevreler, Orta Doğu'da yeni bir çatışma çıkması halinde Sovyetler Birliği'nin bölgede önemli bir güç haline geleceğini söylüyorlar.

Bildirildiğine göre, bugüne kadar Camp Davit zirvesi konusunda tam bir plan hazırlanmadı. Gözlemciler, zirvenin ayrıntılarının, ya bu ayın sonunda Dışişleri Bakanı Vance'nin Kahire ve Kudüs'e yapacağı yeni bir ziyaret ya da Mısır ve İsrail Dışişleri bakanlarının bir araya gelmeleri ile belirleneceğini bildiriyor.

Üçlü zirveden önce Carter, Sedat ve Begin ayrı ayrı görüşmelerde bulunacak. Daha sonra Mısır Devlet Başkanı ile İsrail Başbakanı yalnız olarak görüşecek.

● WASHİNGTON'A GÖRE ZİRVENİN BAŞARISIZLIĞA UĞRAMASI, YENİ BİR SAVAŞA YOL AÇABİLİR.

BELÇİKALI BİR GAZETECİNİN PRAG'DA TUTUKLANMASI VE SINIRDIŞI EDİLMESİ ÜZERİNE

Belçika İçişleri Bakanı Çekoslovakya'ya yapacağı geziyi iptal etti

● Norveç Gazeteciler Sendikası da Çekoslovakya'da Norveçli gazetecilere yapılan baskıları kınadı

BRÜKSEL—OSLO (THA)

Belçikalı bir gazetecinin Çekoslovakya'da tutuklanması ve sınırdışı edilmesi üzerine, Belçika İçişleri Bakanı, bu ülkeye yapacağı geziyi iptal etti.

Belçika hükümet kaynakları, İçişleri Bakanı Henri Boel'in, gazeteci Hugo Camp'ın Çekoslovakya'da tutuklanması ve sınırdışı edilmesi üzerine, bu ülkeye yapacağı geziyi iptal ettiğini açıkladılar.

"Het Belang Van Limburg" gazetesinin başyazarı Hugo Camp, "Çek İlkbaharı" diye anılan Dubçek dönemiyle ilgili bir yazı serisi hazırlamak üzere 1 Ağustosta Çekoslovakya'ya gitmişti. Camp, Belçika'ya döndükten sonra yaptığı açıklamada, 8 Ağustosta Çekoslovakya'dan ayrılmaya hazırlanırken tutuklandığını, filmlerine, notlarına ve kişisel evrakına elkonduğunu ve iki gün boyunca sorguya çekildiğini söyledi. Camp, daha sonra da sınırdışı edildiğini sözlerine ekledi.

Belçika Dışişleri Bakanı Henri Simonet, bu olay üzerine Çekoslovakya maslahatgüzarını çağırarak, kendisinden bilgi istedi.

Öte yandan Norveç Gazeteciler Sendikası da Çekoslovakya Devlet Başkanı Husak'a bir mektup göndererek, iki Norveç gazetecisinin Çekoslovakya'da uğradıkları baskıları protesto etti.

Geçenlerde Prag'a giden Stein Savik ve John Myhre adlı iki Norveç gazetecisi polis tarafından gözaltına alınmışlar ve filmlerden ikisi tahrif edilmişti. Gazeteciler ancak, bir gün boyunca sorguya çekildikten sonra serbest bırakılmışlardı.

1968 Ağustosunda, sosyal-emperyalistlerin Çekoslovakya'yı işgale giriştikleri haberi bir anda ülkenin dört bir yanında bütün halkı harekete geçirdi. Nazilerden 30 yıl sonra bu defa da Ruslar, Çekoslovak halkının onuruna saldırmışlardı. Halk bu durumu boynunu bükerek kabullenemezdi. Kabullenmedi de.

Yasa 77'nin sözcüsü Kubiskova ülkesinde gizlice plak yaptı

ABDULLAH GÜRGÜN
STOCKHOLM'den bildiriyor

İsveç Komünist Partisinin yayın organı Gnistan, 4 Ağustos tarihli sayısında, ünlü Çek sanatçı Marta Kubiskova'nın ilk plağını, kendi ülkesinde gizli olarak doldurduğunu haber verdi. Sanatçı, Sovyetler Birliği'nin Çekoslovakya'yı işgal ettiği 1968'den sonra ilk plağını dolduruyor.

Kubiskova, 1968'e kadar yüz plak yaptı. Söylediği özgürlük şarkılarıyla, yıllarca en sevilen şarkıcı seçildi. Sovyet tanklarının ülkesine girdiği sırada söylediği "Marta'nın şarkısı", Çek halkının direnişinin bir sembolü oldu.

Rus işgalinden sonra yeni liderlere "sadakat" açıklamasını imzalamadığı için şarkı söylemesi yasaklandı. Daha sonra Marta, Yasa 77'nin sözcüsü seçildi.

HİNDİSTAN: "HİNT OKYANUSU YABANCI ÜSLERDEN TEMİZLENSİN"

YENİ DELHİ (AA)

Hindistan, Hint Okyanusuna seyrü-sefer özgürlüğünün güvence altına alınmasını istedi ve bu bölgede süper devletlerin rekabetine son verilmesi çağrısında bulundu. Hindistan Dışişleri Bakanı, Üst Mecliste yaptığı bir konuşmada, Hint Okyanusunda hiç bir ülkeye askeri üs verilmemesini ve mevcut üslerin de kapatılmasını istedi.

Hindistan Dışişleri Bakanı, Diego Garcia adasındaki ABD üssünün güçlendirilmesi için ABD Kongresi tarafından yeni ödenekler ayrıldığının bilindiğini söyledi. Hintli Bakan şöyle dedi: "Hindistan ne zaman Hint Okyanusundaki ABD üsleri konusunu ele alsa, ABD hep aynı cevabı veriyor: Güya ABD ile Sovyetler Birliği arasında, Hint Okyanusunun üslerden arındırılması konusundaki görüşmeler ilerliyormuş." Bilindiği gibi, Sovyetler Birliği ile ABD bugüne kadar bu konuda dört dizi görüşme yapmışlar, fakat bir anlaşmaya varmak bir yana, her seferinde silahlanma yarışına daha da hız vermişlerdi.

Hint Okyanusunda birçok ABD üssü bulunmaktadır. Sovyetler Birliği ise bu bölgede 20 gemilik güçlü bir savaş filosuna sahiptir.

ŞAH, İSFAHAN KENTİNDE SIKIYÖNETİM İLAN ETTİ

DIŞ HABERLER SERVİSİ

İran'ın İsfahan kentinde beş kişinin ölümü ve birçok kişinin de yaralanmasıyla sonuçlanan olaylardan sonra sıkıyönetim ilan edildi. İsfahan'ın bütün caddelerinin ve yol kavşaklarının tanklar ve zırhlı araçlar tarafından tutulduğu bildiriliyor.

İran hükümet yetkilileri, sıkıyönetim kararının "şehrin yakılması" tehlikesi karşısında alındığını iddia ettiler.

İsfahan bölgesi sıkıyönetim komutanlığına getirilen Tümgeneral Rıza Naci bir bildiri yayımlayarak, bütün gösterileri ve üç kişiden fazla insanın bir araya gelmesini yasakladı. Kentten alınan haberlerde geniş çaplı tutuklamalara başlandığı bildiriliyor.

Bilindiği gibi, İran'da dini bir liderin cenazesinden sonra bir süre önce patlak veren Şah aleyhtarı gösteriler genişleyerek, bugüne kadar sürmüş, gösteri yapan halka polisin ateş açması sonucundan yüzden fazla insan ölmüştü.

BOLİVYA'DA SIKIYÖNETİM KALDIRILDI

LAPAZ

Bolivya'da darbe ile iktidara gelen General Pereda, darbe sırasında ilan edilen sıkıyönetimin kaldırıldığını açıkladı.

Sıkıyönetimin kalkmasıyla birlikte, ülkede sendikal ve siyasal faaliyetin serbest olacağını söyleyen Pereda, genel seçimlerin 1980 yılında yapılacağını sözlerine ekledi.

SOMOZA ORDU İÇİNDE TASFİYELERE GİRİŞTİ

MANAGUA

Nikaragua'da Devlet Başkanı Somoza'nın ordu içinde geniş çaplı bir tasfiyeye giriştiği, yüksek rütbeli 35 subaydan 30'unun görevlerinden uzaklaştırıldığı bildirildi.

Siyasal gözlemciler, Nikaragua'da faşist diktatörlüğe karşı giderek gelişen halk muhalefetinin Somoza'yı geri adımlar atmaya zorladığını ve Devlet Başkanının, mücadelenin boy hedefi haline gelmiş bazı yöneticileri gözden çıkardığını belirtiyorlar.

Nitekim, görevden alınan yöneticilerin başında, kitle gösterilerine saldırmakla ün yapmış Managua ve Carazo bölgelerinin askeri polis şefleri albay Elesio Gutierrez ve Rafael Lau yer alıyor.

Somoza'nın tasfiye ettiği yöneticilerin yerine kendi yakınlarını atadığı bildirildi.

BREZİLYA'DA 40 BİN ÖĞRETMEN GREVDE

RİO DE JANEIRO

Brezilya'nın Parana eyaletindeki okullarda görevli 40 bin öğretmen, ücret artışı ve çalışma koşullarının iyileştirilmesi talebiyle süresiz greve başladılar.

Öğretmenler, aylık ücretlerinin en az 6 bin lira olmasını talep ediyorlar. Parana eyaletinde başlayan grevin ülkenin diğer eyaletlerine de yayılacağı bildiriliyor.

..Dünyada geçen hafta..

ORTA DOĞU...

MISIR-İSRAİL VE ABD ARASINDA 5 EYLÜLDE ZİRVE TOPLANTISI YAPILACAK

Geçtiğimiz hafta başında, ABD Dışişleri Bakanı Vance, İsrail'e giderek Orta Doğu'daki temaslarına başladı. Vance görüşmelerden önce "görüşmeler kritik bir noktada" diyordu.

Siyasal gözlemciler ise, ABD'nin bir barış planı ortaya koymaması, ya da İsrail'in tutumunda önemli bir değişiklik olmaması halinde Mısır'ı görüşmelerin yeniden başlaması için ikna etmenin güç olduğu noktasında birleşiyorlardı.

Vance, Pazar ve Pazartesi günleri İsrail muhalefet ve hükümet yetkilileri ile görüştü. Görüşmeler Başkan Carter'in bir mektubunu Başbakan Menahem Begin'e ileten Vance, İsrail'den ayrılırken şöyle konuştu: "Görüşmeler önemli ve faydalı oldu... ABD barışın gerçekleşmesi için elinden gelen çabayı gösterecektir..."

ABD Dışişleri Bakanı Salı günü de Mısır'da Enver Sedat ve Mısır Dışişleri Bakanı Kamil ile görüştü. İlk günkü görüşmelerden sonra yapılan açıklamalardan, Mısır'ın İsrail'in tutumunda önemli bir değişiklik olmadığı kanaatinde olduğu görülüyordu. Vance, Başkan Carter'in bir mektubunu Mısır yetkililerine iletti.

Vance ve Sedat arasındaki ikinci görüşmeden sonra, Mısır Devlet Başkanı Çarşamba günü bir basın toplantısı düzenledi. Sedat basın toplantısında, Başkan Carter'in 5 Eylül tarihinde ABD, Mısır ve İsrail arasında bir zirve toplantısı düzenlenmesi önerisini kabul ettiklerini açıkladı. Sedat, İsrail'in tutumunda bir değişiklik olmadığını ancak Carter'in "barış için bir çerçeveden" söz ettiğini söyledi. Sedat, ABD'nin bir taraf olarak görüşmelere katılmasının da yeni bir unsur olduğunu sözlerine ekledi.

Mısır Devlet Başkanı, 5 Eylül zirvesine katılmadan önce Fransa'ya giderek Devlet Başkanı Valery Giscard d'Estaing ile bir görüşme yapacak.

Bu arada Filistin Kurtuluş Örgütü, Mısır'ı kınayarak görüşmelerin başarısızlıkla sonuçlanması halinde savaşın kaçınılmaz olduğunu savundu.

LÜBNAN'DA ÇATIŞMALAR SONA ERDİ

Hafta başında, Suriye birlikleriyle Hıristiyan milisler (Falanjistler) arasında bütün şiddetiyle devam eden çarpışmalar, Çarşamba akşamı geç saatlerde sona erdi.

Falanjist kaynakların bildirdiğine göre, Suriyeli birliklerin top ateşi sonucu 80 kişi öldü.

Falanjist ve Ulusal Liberal Parti liderlerinin Lübnan Cumhurbaşkanı Elias Sarkis ile yaptıkları görüşmeden sonra Hıristiyan milisler çatışma alanlarından çekilmeye başladılar.

IRAK HÜKÜMETİ: "SUİKASTLERİ ARAP BİRLİĞİNİ BOZMAK İSTEYENLER DÜZENLİYOR"

Önceki hafta FKÖ çeşitli ülkelerde Filistin ve Irak temsilcilerine karşı yapılan suikastler konusunda Irak hükümetini suçlamaya devam etti.

Irak hükümeti ise bir açıklama yaparak, ülkesinin ve FKÖ'nün temsilcilerini hedef alan saldırıların, Arap birliğini bozmak isteyen gerici örgütler tarafından düzenlendiğini belirtti.

Önceki hafta suikastleri, bir grup Filistinlinin oluşturduğu "Red Cephesi" diye adlandırılan Moskova yanlısı bir örgüt üstlenmişti.

GÖÇMENLER SORUNU İLE İLGİLİ ÇİN VİETNAM GÖRÜŞMELERİ BAŞLADI

Vietnam'da yaşayan Çinli göçmenler sorunuyla ilgili Çin-Vietnam görüşmeleri, geçtiğimiz hafta salı günü başladı ve ilk oturumu tamamlandı.

Vietnam'ın başkenti Hanoi'de yapılan görüşmeler sırasında Çin Halk Cumhuriyeti Dışişleri Bakan Yardımcısı Çieng Si Dun şöyle konuştu:

"Aramızda bir uçurum doğduğuna göre şimdi yapılacak şey, onu doldurmak için bir yol bulmaktır. Bu hem Çin'in hem de Vietnam'ın yararınadır. Dünya halkları da bunu sevinçle karşılayacaklardır."

Çin'in bugüne kadar Vietnam'la 1955 yılında yapılan anlaşmaya daima sadık kaldığını hatırlatan Çin heyeti başkanı, sözlerini şöyle sürdürdü:

"Vietnam'da meydana gelen ve iki ülke halkları arasındaki geleneksel dostluğu ciddi bir biçimde bozan Çinli göçmenlerin baskı altına alınması ve kovulması, bizim hiç istemediğimiz şeylerdir. Vietnam hükümetini iki parti arasındaki anlaşmanın ilkelerine uymaya ve dostlarımızı üzen düşmanlarımızı ise sevindiren eylemlerden kaçınmaya çağırıyoruz."

Çin heyeti başkanı, sözlerini Vietnam'ın iki ülke halkları arasındaki dostluğu düşünerek sorunları içtenlikle çözmek istemesi halinde görüşmelerin olumlu sonuç vereceğine inandığını belirterek sonuçlandırdı.

Görüşmelerin ikinci oturumunun bu hafta içinde yapılması bekleniyor.

Vietnam heyeti başkanı ise, Çinli göçmenler üzerine baskı yapmadıklarını iddia ederek, bu konuda gelecek hafta daha ayrıntılı konuşacağını belirtti.

Vietnam'ın Çinli göçmenlere baskı yaparak kifleler halinde Çin'e geri gelmelerine neden olan tutumu üzerine, Çin Halk Cumhuriyeti durumu protesto etmiş ve Vietnam tarafını bu konuda görüşmeye çağırmıştı. Daha sonra Vietnam'ın bu çağrıyı kabul etmesi üzerine, geçen hafta bu konudaki görüşmelere Hanoi'de başlandı.

ÇİN VE JAPONYA ARASINDA PRENSİP ANLAŞMASI İMZALANDI

Çin Halk Cumhuriyeti ile Japonya arasında bir dostluk ve işbirliği anlaşması imzalanması için Çarşamba sabahı başlayan görüşmelerde prensip anlaşmasına varıldı. Anlaşmanın Cumartesi günü imzalanması bekleniyor.

Sovyetler Birliği bu güne kadar, içinde bölgede hegemonyacılığa karşı mücadele edilmesini içeren bir madde olan bu anlaşmanın imzalanmaması için, Japon hükümetine baskı yapıyordu.

Çin ile Libya arasında diplomatik ilişki kuruldu

Geçtiğimiz hafta Libya Dışişleri Bakanı Ali Abdüsselam Çin Halk Cumhuriyetine giderek Çin yetkilileriyle görüştü.

Abdüsselam ziyareti sırasında Başbakan Yardımcısı Deng Siao Ping ve diğer yetkililerle iki ülke arasındaki ilişkileri görüştü. Daha sonra bir ortak bildiri yayınlanarak iki ülke arasında büyükelçilik düzeyinde diplomatik ilişki kurulmasının kararlaştırıldığı bildirildi.

PORTEKİZ'DE YENİ BAŞBAKAN ATANDI

Portekiz'de Başbakan Soares'in görevden alınmasından sonra yeni hükümetin kurulması için girişimlerini tamamlayan Devlet Başkanı Eanes bağımsızlardan eski sanayi bakanı Alfredo Nobre Da Costa'yı yeni hükümeti kurmak üzere başbakanlığa atadı.

Bilindiği gibi, Soares'in 28 Temmuz'da görevden alınmasından sonra ortaya çıkan hükümet buhranını gidermek üzere Eanes siyasi partilere bir çağrı yapmış, soruna kendi aralarında bir çözüm bulmaları için partilere bir hafta süre tanımıştı. Eanes, aksi tardirde çözümü siyasi partilerin dışında aramak zorunda kalacağını bildirmişti.

Soares Devlet Başkanı'nın girişimlerini baltalamayacaklarını ancak, başbakanlığa bir askerin seçilmesine karşı çıkacaklarını açıklamıştı.

Rodezya'da Yurtsever Cephe, ırkçı hükümeti tanımıyor

Rodezya'da teslimiyetçi siyah liderlerden Muzoreva'nın da katıldığı "geçici hükümet" bazı yerlerde ırk ayrımını kaldıracağını öne sürdü.

Daha sonra aynı konuda birer açıklama yapan "Yurtsever Cephe"nin liderleri Mugabe ve Nkomo, bu kararların birer aldatmacadan ibaret olduğunu ve ırkçı rejime karşı silahlı mücadelenin sürdürüleceğini söylediler.

ZAPU'nun diğer bir yetkilisi ise ırkçı rejimin saflarında Güney Afrika ve Portekiz'den gelen 13000 paralı askerin savaştığını bildirdi.

ANGOLA UNİTA'YA SALDIRDI

Angola'da hükümet kuvvetleri geçen hafta UNİTA örgütüne bağlı gerillalara karşı yoğun bir saldırıya geçtiler.

UNİTA sözcüsü Fransa'da yaptığı açıklamada son bir kaç gündür saldırılarını sürdüren hükümet kuvvetlerini, Rus generallerinin komutasında 2000 kişilik bir Küba birliğinin desteklediğini açıkladı.

Bilindiği gibi, UNİTA'ya bağlı gerilla kuvvetleri Portekiz sömürgecilerinden sonra Angola'daki Rus ve Küba işgaline karşı silahlı mücadele yürütüyor.

AFGANİSTAN YÖNETİMİ KARIŞIKLIKLAR İÇİNDE

● Revizyonistler arasındaki ayrılıklar şiddetlendi

Moskova yanlısı Taraki

Geçtiğimiz hafta Moskova yanlısı Afganistan hükümeti ve revizyonist komünist partisi içindeki çatışmaların şiddetlenmesi Nur Muhammed Taraki hükümetinin başbakan yardımcısı Babrak Karhal'ın tutuklanmasıyla sonuçlandı.

Moskova yanlısı Taraki yönetimine karşı muhalefet yürüten İslam Partisinin bir sözcüsü, revizyonist parti içinde Taraki'ye karşı bir hizbin başını çeken Karhal'ın Moskova'ya yaptığı gezi dönüşünde tutuklanarak bilinmeyen bir yere götürüldüğünü açıkladı.

Revizyonist parti içindeki ayrılıkların kanlı çatışmalara varacak kadar şiddetlendiğini açıklayan İslam Partisi sözcüsü, geçenlerde Ulaştırma Bakanlığına yapılan bir baskın sırasında 6 kişinin öldüğünü, Radyo ve Televizyon bakanının da başka bir baskında yaralanarak hastaneye kaldırıldığını bildirdi.

İLAN
URFA İL DAİMİ KOMİSYON BAŞKANLIĞINDAN

1— Urfa İline bağlı Akçakale ve Bozova ilçe merkezlerinde yaptırılacak Özel İdare hizmet ve lojman binası inşaatı 2490 sayılı yasanın 31. nci maddesine göre kapalı zarf usulü ile ayrı ayrı eksiltmeye çıkarılmıştır.

2— Eksiltme Urfa İl Daimi Komisyonunda 28.8.1978 Pazartesi günü saat 10.00 da yapılacaktır.

3— Akçakaledeki işin keşif bedeli 1.300.000.- lira, Bozovadaki işin keşif bedeli ise 870.000.- liradır.

4— Eksiltme şartnamesi ve diğer evrak mesai saatleri dahilinde İl Daimi Komisyonu Kaleminde ve Özel İdare Müdürlüğünde görülebilir.

5— Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin:

a- Akçakale için 52.750.- liralık, Bozova için 38.550.- liralık geçici teminatını,

b- 1978 yılına ait Ticaret ve Sanayi Odası belgesi,

c- Müracaat dilekçeleri ile birlikte verecekleri eksiltme şartnamesinde belirtilen usulüne göre hazırlanmış yapı araçları bildirisi, Sermaye ve kredi imkanlarını kapsayan mali durum bildirisi, Bayındırlık Bakanlığından almış oldukları (c) grubundan keşif bedeli kadar işin eksiltmesine girebileceklerini gösterir müteahhitlik karnesinin aslını ibraz suretiyle, Urfa Bayındırlık Müdürlüğünden alacakları eksiltmeye girme belgesini teklif mektupları ile birlikte zarfa koymaları lazımdır. Yeterlik belgesi almak için müracaat müddeti 25.8.1978 günü mesai sonuna kadardır.

6— Telgrafla ve posta ile yapılacak müracaatlar kabul edilmez.

Keyfiyet ilân olunur. (Basın: 21330—783)

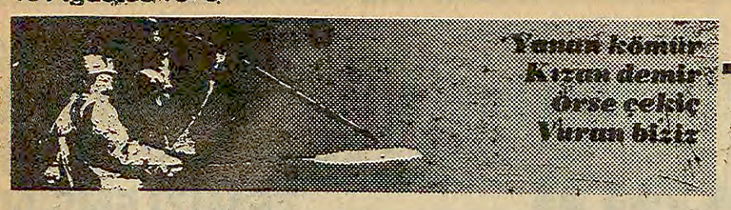

GENEL-İŞ 1. BÖLGE OLAĞAN GENEL KURULU ANKARA'DA BAŞLADI

*** Genel Kurulda greve gitme kararı oylanacak**
1. Bölge Başkanlığına vekalet eden Cemal Aslan hükümetten Kontrgerillanın dağıtılmasını istedi

ANKARA(ÖZEL)

Kısa adı Genel-İş olan, Türkiye Genel Hizmetleri İşçileri sendikasının, 1. Bölge Ankara Merkez Şubesinin, 1. Olağan Genel Kurulu dün Bulvar düğün salonunda başladı. 1. Bölge Merkez Şube Yönetim Kurulu adına konuşan Cemal Aslan Genel Kurulun anarşinin devam ettiği bir ortamda toplandığını belirterek, işçilerin gün geçtikçe politikaya ağırlığını koyduğunu söyledi.

Cemal Aslan hükümetin üçlü sacayağı üzerinde ayakta durmaya çalıştığını söyleyerek hükümetin başaetmesi gereken sorunları şöyle sıraladı:

"Üçlü sacayağının bir ayağı tedhiştir, faşist saldırılardır. İkinci ayağı ekonomik yetersizliktir, pahalılıktır, işsizliktir, yoksulluklardır. Üçüncü ayak dış politikadaki bir türlü çözülme bilmez sorunlardır. Kıbrıs sorunudur, Ege sorunudur, ambargo sorunudur. En önemlisi ülkemizin dış alemde uğradığı itibarsızlıktır."

Ecevit hükümetinin başarılı olabilmesi için bu üç sorunu çözmesi gerektiğini söyleyen Cemal Aslan, "6 aylık hükümet döneminde işçi sınıfının istemlerine henüz dönüp bakılmamıştır bile. Referandum yasasının çıkarılması, 141, 142. maddelerin kaldırılması, iş yasasından 13. ve 17. maddelerin kaldırılması, asgari ücretin vergiden ayrı tutulması, yeni vergi yasasının çıkarılması, fiyatların artışının durdurulması, işçilerin yönetime getirilmeleri henüz gerçekleşmemiştir. Lokavtın kaldırılması için girişime bile geçilmemiştir" dedi.

Ecevit hükümetinin başarısız kaldığını, faşist mihraklarım üzerine yürümede çekingenlik gösterdiğini söyleyen Cemal Aslan konuşmasını şöyle sürdürdü:

"Ülkeyi kana boğan faşist mihraklarm üzerine yürümekte çekingenlik gösteren hükümet sol demokratik kuruluşların üzerine yürümede daha kararlı gözükmüştür.

"Kanlı faşist çetelerin bir an önce açığa çıkarılması, MİT içinde yuvalanan Kontrgerillanın dağıtılması, işkencecilerin yargılanması, faşist odakların devlet kurumlarının her kademesinden sökülüp atılması, bu hükümetin başarısı için ilk adımdır."

Cemal Aslan'ın konuşmasından sonra divan başkanlığına delegeler tarafından verilen bir önergeyle Genel-İş Sekreteri Ertan Andaş getirildi. Mustafa Kemal ve şimdiye kadar ölen devrimcilerin anısına yapılan saygı duruşundan sonra kürsüye Ankara Belediye Başkanı Ali Dinçer geldi. Ali Dinçer yaptığı konuşmada Belediyenin işçilerin maaşlarını karşılayamadığını, zaman zaman yüksek faizle çeşitli yerlerden kredi aldıklarını söyledi.

Genel Kurulda elektrik, gaz ve sular idaresi dışındaki Belediyeye ait işyerlerinde greve gitme kararı da oylanacak.

ENERJİ-İŞ İLE TEK ARASINDA ANLAŞMA SAĞLANDI

ANKARA (ÖZEL)

Bağımsız Enerji-İş Federasyonu ile TEK Genel Müdürlüğü arasında uzun süreden beri devam eden toplu iş sözleşmesi görüşmeleri Enerji Bakanı Deniz Baykal'ın başkanlığında yapılan toplantıda anlaşmayla sonuçlandı. Federasyon üyesi 5100 işçi 1 Kasım 1977'den 1 Eylül 1978 tarihine kadar 100, 1 Eylül 1978-1 Kasım 1978 arasında kademeli olarak 100, 105, 110 lira, ikinci yıl içinse 110 lira günlük ücret artışı elde ettiler.

Ayrıca bu sözleşmeyle Enerji-İş Federasyonuna üye işçilere ayda net 500 lira kira yardımı, 150 lira elektrik bedeliyle, yılda 3 bin lira giyim, 3 bin lira net yakacak ücreti sağlandı. Yıllık ikramiye ise 90 güne çıkartıldı. Sözleşme ile diğer sosyal haklar ve iş güvenliği, işçi sağlığı konusunda bazı yeni hükümler getirildi ve kıdem tazminatında esas alınacak gün sayısı da yılda 40 güne çıkartıldı.

SEYDİŞEHİR DE ATILAN 18 İŞÇİ GERİ ALINDI

KONYA (THA)

Konya'nın Seydişehir ilçesinde kurulu alüminyum tesislerinden işveren tarafından 1 Ocak 1978 günü tazminatları ödenerek çıkarılan 18 işçi yeniden işe alındılar.

THA muhabirinin edindiği bilgiye göre, Etibank Genel Müdürlüğü ile Türk-İş'e bağlı Türk Metal Sendikası arasında yılbaşından bu yana süre gelen toplu iş sözleşmesi görüşmelerinin olumlu sonuçlanması üzerine 18 işçi yeniden işbaşı yaptılar.

Güven Sigorta çalışanlarına yapılan baskılar protesto edildi

İSTANBUL (ÖZEL)

Son günlerde baskıların ve anti-demokratik uygulamaların yoğunlaştığı Güven Sigorta Memur ve Hizmetlileri Ölüm, Maluliyet, Yardımlaşma Derneği Başkanı Yusuf Özcan gazetemize gelerek yapılan baskılar hakkında şunları söyledi:

"Şimdi başkanı bulunduğum dernek önce şirket idarecileri tarafından kurulmuş kukla bir dernekti. Biz bu derneğe üye olarak mücadele ettik. Ve derneğin 24-27 Nisan 1978 tarihinde yapılan olağan Kongresinde 12 yıllık gerici yönetim devrildi. Demokrat ve yurtsever dernek yönetimine geldi. Olağan Kongre-

Güven Sigorta Memur ve Hizmetleri Derneği Başkanı Yusuf Özcan.

den hemen sonra 28 Nisan 1978 tarihinde yeni yönetime seçilen 5 kişiden Kadir Yerci ve Bayan İvet Galipapa şirketin Ankara şubesine tayin edildi. Genel Kurulda yaptığım konuşmamdan dolayı 3 Mayıs 1878 günü de benim hakkımda işten çıkarılmak üzere soruşturma açıldı. Seçimde yeni yönetim kurulunu destekleyen memurların servisleri değiştirildi. Bana da Temmuzun 17'sinde işten çıkarılacağım dediler.

"9.878 günü kararı tebellüğ etmek üzere şirkete gittiğimde içeri almamak istediler. Oysa aynı binada başkanı bulunduğum derneğin merkezi var. Buna rağmen Genel Müdür Fethi Soysal'ın emriyle iki polis nezaretinde Karaköy Emniyetine ve oradanda suçüstü savcılığına sevkedildim. Savcı olayda suçüstü bir durum görmediğinden beni serbest bıraktı."

Yusuf Özcan daha sonra şirket çalışanları üzerinde baskıların gün geçtikçe yoğunlaştığını, fakat bu baskılara karşı yılmadan mücadele edeceklerini belirtti.

Güven Sigorta çalışanları önceki gün saat 12 sıralarında işyerinde yapılan baskıları ve anti-demokratik uygulamaları protesto için Genel Müdürlük binası önünde kısa bir gösteri yaptılar.

AYDINLIK'ın alınmadığı toplantıda

Ecevit, İzmirli işadamlarına güven ce verdi

● Başbakan, "Toplumsal Anlaşma"nın özel sektörde de uygulanmasını isteyen işadamlarına "önce aranızda birleşin" dedi

İZMİR (ÖZEL)

Başbakan Ecevit, Egeli işadamları ve sanayicileriyle dün İzmir'de bir toplantı yaptı. Ege Bölgesi Sanayi Odası meclis salonunda yapılan toplantıya 250 iş adamı, Devlet Bakanı Hikmet Çetin, Sanayi ve Teknoloji Bakanı Orhan Alp, Ticaret Bakanı Teoman Köprülüler ve Maliye Bakanı Ziya Müezzinoğlu da katıldı.

Ecevit 2,5 saat süren konuşmasında hükümetin 8 ayda küçümsenmeyecek atılımlar yaptığını 5 milyar dolarlık dış borçları ertelettiğini, Türkiye'nin dış ülkelerde saygınlık kazandığını, tarım ürünlerinde stokların eritilerek satabileceği kadar tarım ürünü satma olanağı yaratan pazarlar bulduğunu belirtmiş ve Egeli işadamları ve sanayicilerin ihracatını arttırıcı her türlü olanağı sağladığını öne sürdü.

Ecevit konuşmasında ambargo konusunda da şunları söyledi: "3,5 yıllık ambargo Türk Silahlı Kuvvetlerimizin yapıcı ve yaratıcı gücünü artırmış bununla da kalmamış sanayicilerimizin teknoloji transferi yapmaksızın yapıcı ve yaratıcı yatırımlara yönelmesinde etkin olmuştur."

Ecevit Toplumsal Anlaşma Konusuna değinmiş ve Toplumsal Anlaşmaya gereksinim duyan özel sektörün önce kendi aralarında anlaşmalarını daha sonra sendikalarla bir araya gelerek böyle bir anlaşma yapmak için ilkeleri görüşmelerini söylemiştir.

Ecevit konuşmasına devamla: "İkinci Dünya Savaşından bu yana Türkiye'nin sanayisi aşırı ölçüde dışa bağımlı olmuştur. Bu ölçüde sanayimizin dengesizce dışa bağımlı olması, ekonomik ve siyasal ilişkilerimizin bunalımlara varmasına yol açmıştır. 30 yılda gelişme gösteren özel sanayimiz, ikame sanayiinden çok tüketim sanayiine yönelmiştir. İç tüketimi körükleyici bir tutum içine girmiştir. Tüketim toplumundan uzak kalmak zorundayız" dedi.

Başbakan Ecevit sanayicilerle yaptığı toplantıdan sonra İzmir Küçük Esnaf ve Sanatkarlar Dernekleri Birliğini ziyaret ederek Birlik Başkanı AP İzmir Milletvekili Cemal Tercan ve dernek yöneticileriyle görüştü.

AYDINLIK TOPLANTIYA ALINMADI

Başbakan Bülent Ecevit'in dün Ege Sanayi Odasında İzmirli işadamlarıyla yaptığı toplantıya gazetemizin İzmir temsilcisi Hüsnü Ovacık alınmadı.

Egeli işadamlarının davetlisi olarak İzmir'e gelen Ecevit'in katılacağı toplantı için Ege Sanayi Odası Neşriyat Müdürlüğü dört gün önceden gazetemize telefon ederek toplantıyı izleyecek arkadaşımızın ismini sormuş ve davetiye gönderileceğini bildirmişti. Ancak daha sonra İzmir Vilayet yetkilileri Ege Sanayi Odasının davetli listesini alarak, basın mensupları arasından arkadaşımızın ismini sildi. Vilayet yetkililerinin hiç bir açıklama yapmamasına karşılık Ege Sanayi Odası yetkilileri, kendilerine "Sarı basın kartı olmayan" gazetecilerin toplantıya alınmayacağının söylendiğini belirttiler. Bu uygulama toplantıya katılmak üzere gelen gazeteciler arasında "Tuhaf bir uygulama" olarak nitelendi. Öte yandan sarı basın kartı olmayan birçok basın mensubunun hiç bir zorlukla karşılaşmadan toplantıyı izledikleri bildirildi.

GENEL-İŞ MANİSA ŞUBESİ SALDIRIYA UĞRADI

MANİSA (ÖZEL)

Genel-İş Sendikası Manisa Şubesi kimliği belirsiz bir grubun saldırısına uğradı.

Sendika binasının camlarını kıran saldırgan grubun MHP'li komandolar olabileceği belirtildi. Bu arada bazı sendika yetkilileri, İGD'lilerin de böyle bir saldırıya girişebileceklerini, çünkü "İGD'nin son günlerde DİSK içinde kargaşalık çıkarmaya çalıştığını" söylediler.

Genel-İş Sendikası Manisa Şubesi Başkanı Mustafa Azır, sendikanın çalışmalarını engellemek ve işçilere gözdağı vermek için, bazı işverenlerin bu tür saldırıları kışkırttıklarını bildirdi.

Ne sendika var, ne de başka bir sosyal hak

İnceler Boya'da işçiler ortaçağ düzeninde çalışıyor

*** Boya kazanlarından yükselen zehirli buharlar, kimyasal maddeler, tozlar ve havasızlık işçileri zehirliyor Zehirlenmelere karşı süt, yoğurt verilmiyor**

Erkan Ildız

Bugün Türkiye'de yüzbinlerce işçi sendikasız ve her türlü sosyal haktan yoksun olarak çalışırlar. Yasalara bakacak olursanız işçilerin "sendikalaşma özgürlüğü" vardır. Ama işçiler sendikalaşmaya teşebbüs ettiklerinde binbir güçlükle karşılaşırlar. Patron baskı yapar, işten atar, mahkemeye verir ve bu mahkemeler aylarca, hatta yıllarca sürer gider.

Kazlıçeşme'de kurulu İnceler Boya Fabrikası da böyle sendikasız işyerlerinden biri. İnceler Boya işçileri bu yılın Şubat ayında DİSK'e bağlı Tekstil Sendikasına üye oldular. Üye olmak kolay önemli olan gerisi. Sonrasını işçiler şöyle anlatıyorlar.

"Sendika Şubat ayında Bölge Çalışma Müdürlüğünden yetkiyi aldı. 8 Martta da patrona toplusözleşme görüşmeleri için çağrı yapıldı. Patron görüşmelere gelmedi. Gelmediği gibi bir de bizi mahkemeye verdi. Bilirkişiden de bir karar alıp, 24 arkadaşımızın imzasının sahte olduklarına dair noterden tasdikli ifade verdiler. Ama 8. İş Mahkemesinde bakılan dava bugün git yarın gel hesabı sürüp gidiyor. "O sırada fabrikada 84 kişiydik. Şimdi 61'e düştü bu sayı. Patron çoğunu attı işten. Boyuna işçi atılıyor."

Sendikasız işyerlerinin genellikle ortak özelliği küçük işyerleri olmaları. İnceler Boya da atölyeden biraz büyükçe, barakadan bozma bir işyeri. Kumaş boyuyor. Limited şirket. Hisselerin yüzde 75'ine sahip olan Santo, fabrikanın esas sahibi.

İşçiler fabrikanın içini dolaştırıyorlar. Boya kazanlarından yükselen buharlardan içeride boğucu bir hava var. Ağustos sıcağında dışarı daha serin. Kimyasal ilaçlardan etrafa ağır bir koku yayılıyor. Yerler su içinde. Zayıf sarı bir ışık, içerinin loşluğunu gidermekten uzak.

TOZ, PİSLİK VE ZEHİR İÇİDE KEMİKLERİ SERTLEŞMEMİŞ ÇOCUKLAR

Kimyager Hasan Eran anlatıyor:

"Buradaki işçiler her an zehirlenebilir. Kullanılan boya, kimyasal maddeler ve tozlar, havasızlık işçileri yavaş yavaş zehirliyor. Yerler delik deşik ve su içinde olduğundan ayağın her an bir çukura dalıp kırılabilir. Egzama ve mantar çok sık görülür işçilerde. 15-18 yaşındaki, kemikleri sertleşmemiş çocuklar çalıştırılır boya ünitesinde. Sıcaklık dışardan en az 10 derece fazla oluyor. Havalandırma yok. Havalandırmaya çıkmak da yasaktır. Son atılan arkadaş bu sebepten atıldı. Işıklandırma yetersiz olduğundan, gece vardiyasında yarı karanlıkta çalışıyoruz. Sık sık asit ve kostik yakmaları şeklinde iş kazaları olur. Soyunma dolaplarımız bile yoktur. Mücadele sonucu elde ettiğimiz iki maaş ikramiye dışında hiç bir sosyal hak vermezler. Üç senelik laboratuvar şefiyim, 4500 lira net elime geçiyor. İki yıl üç bin liraya çalıştım."

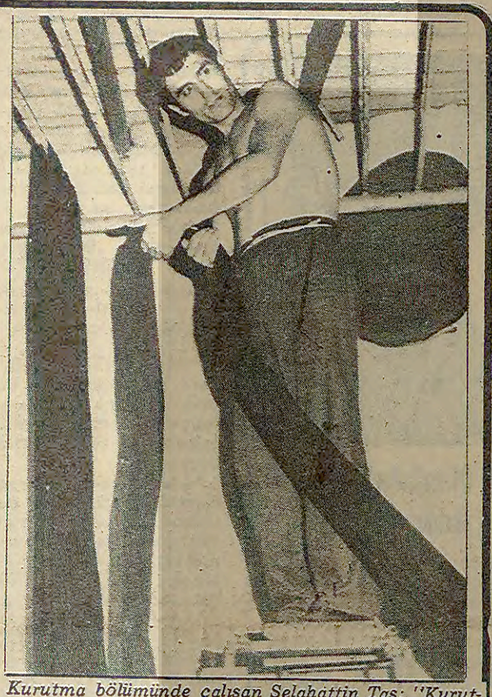

Kurutma bölümünde çalışan Selahattin Taş: "Kurutma odasında 40-42 derece sıcaklık oluyor. Malları asarken buhardan boğulacak gibi oluyoruz."

Fabrikanın içini dolaşırken her kısımdaki işçi kendi sorununu anlatıyor. Boyahaneden Mithat Çakın, 17 yaşında. 10 aydır burda çalışıyor. Şunları söylüyor:

"Çalışma şartları çok kötü. Zehirli buharlar, boyalar ağzımıza doluyor. Yoğurt vermiyorlar. İşten çıktığımız zaman doğru dürüst banyo yapamıyoruz. İşimiz asitli olduğu için ayağımıza ayakkabı istiyoruz. Kendi aramızda sendikalaşmak istedik, imza topladık. İmzaları sahte çıkardılar. Ama sonunda başaracağız."

"PARMAKLARIM KOPTU"

Yine boyahaneden Mustafa Meç anlatıyor. 15 yaşında. Çalışmaya başladıktan sonra elini makinaya kaptırmış.

"1,5 ay çalıştım. Elimi sıkma makinasına kaptırdım. Parmaklarım koptu. Tazminat alamadım. Kaza olduktan sonra patron yaşımı büyütmek istedi ve bana avukat geldiğinde 'suç bende de' dedi. Tazminat davamız halen devam ediyor. Makinaların hiç bir tertibatı korkulukları yok. Bizim bir yemekhane var, düzgün bir yemek yiyemiyoruz."

Kurutma odasında boğucu bir sıcak var. Boyanan kumaşları bu sıcaklıkta askılara asanlardan biri de Selahattin Taş. 4 yıldır kurutma bölümünde çalışıyor.

"Buraya girdiğimde 79 kiloydum. Şimdi 70'den aşağı düştüm. Kurutma odasına 40-42 derece sıcaklık oluyor. Malları asarken buhardan boğulacak gibi oluyoruz. Klorofiksin kokusu yakıyor."

Nevin Tezcan boya tartımı işi yapıyor. O da şunları anlatıyor:

"Burada 16 aydır çalışıyorum. Daha önce 13 sene Avrupa'da çalıştım. Burası gibi bir işyeri görmedim. Sağlık yönünden hiç bir güvencesi yok. Toz, rutubet içinde çalışıyoruz. Toz boya tartıcısı olarak güvenlik bakımından ne maske ne de gözlük veriyorlar."

İnceler Boya işçileri fabrikadaki çalışma şartlarını böyle anlattılar. Ortaçağdan kalma şartlarda çalışan bu işçiler, sendikalaşmak istediklerinde, karşılarında patrondan, polisten, mahkemeden jandarmadan oluşan bir duvar buluyorlar.

Şimdi işçiler bu duvara yükleniyorlar. Fabrikadan, bu duvarın eninde sonunda yıkılacağı inancıyla ayrıldım.

İnceler Boya işçileri fabrikadaki Osmanlıdan kalma düzeni değiştirmek için sendikalaşmak istediler. Karşılarına patrondan, mahkemeden, polisten oluşan bir duvar çıktı. Ama bu duvarı yıkmaya kararlılar.

Bakanlar Kurulunun 11 Temmuzda 30 gün ertelediği

Demir Çelik grevi iki ay daha ertelendi

ANKARA (ÖZEL)

Bağımsız Çelik-İş Sendikasının Türkiye Demir ve Çelik İşletmeleri Genel Müdürlüğüne bağlı işyerlerinde aldığı grev kararının uygulanması, Bakanlar Kurulu tarafından iki ay daha ertelendi.

Bilindiği gibi Çelik-İş Sendikası toplusözleşme görüşmelerinde anlaşmaya varılamaması üzerine, Türkiye Demir Çelik İşletmeleri Genel Müdürlüğü işyerlerinde grev kararı almıştı. Ancak Bakanlar Kurulunun 11 Temmuzda aldığı bir kararla Çelik-İş Sendikasının grev uygulaması 30 gün ertelenmişti. Bu arada sendika erteleme kararının kendilerine geç iletildiğini belirterek, Genel Müdürlüğün Ereğli'deki tesislerinde 24 saat süreyle grev uygulamasını gerçekleştirmişti.

Bir aylık erteleme süresinin dolması nedeniyle Bakanlar Kurulunun konuyu tekrar görüştüğü ve grev uygulamasını ikinci kez 30 gün daha ertelemeye karar verdiği açıklandı.

ATAŞ Rafinerisinde tüm üniteler üretime geçti

MERSİN (AA)

Ham petrol stokunun tükenmesi nedeniyle 6 gün üretime ara verilen ATAŞ Rafinerisinde dün sabah tüm üniteler yeniden çalışmaya başladı.

9 Ağustos gecesi Payas tankeri, rafineriye yerli ham petrol getirdi ve rafinerinin ham petrol ünitesi 10 Ağustos Perşembe günü üretime geçti. Dün sabah ise, ATAŞ'ın geri kalan bütün üniteleri çalışmaya başladı.

Yurtdışından ham petrol ithal edilmediği için Güneydoğu bölgesindeki yerli kuyulardan elde edilen petrolür işleneceği açıklandı.

MC döneminde görevden alınan

Bir doçent et kombinasında memur oldu

DİYARBAKIR (THA)

Diyarbakır Üniversitesi Tıp Fakültesi eski öğretim üyelerinden ve Tüm Üniversite, Akademi ve Yüksek Okul Asistanlar Birliği şubesi eski Başkanı Doç. Dr. Tahir Hatipoğlu, Diyarbakır et kombinasında memur olarak çalışmaya başladı.

Doçentlik sınavını kazandıktan sonra fakülte yönetim kurulunca "evlemli" olduğu gerekçesiyle görevine son verilen Hatipoğlu, bir ay işsiz kaldıktan sonra Et-Balık Kurumu Genel Müdürlüğüne başvuruda bulunarak burada memur olarak çalışmaya başladı.

Diyarbakır Tıp Fakültesinde 9 yıl öğretim görevlisi olarak çalıştığını belirten Hatipoğlu, kendisinin TÜMAS Başkanı olması ve ideolojik amaçları dolayısıyla işinden alındığını söyleyerek, CHP hükümetinin yeni üniversitelerdeki faşistleştirmeye göz yummasını kınadı.

örse çekiç

Gülay Kurnaz

Deva'da sıkıyönetim

Birinci Levent'te Neyir'in karşı köşesinde, arnacaddeden içerlek, karanlık yüzlü bir bina vardır. Aylarca önünden gelip geçersiniz de, orada ne olduğunu farketmezsiniz. Deva İlaç Fabrikası. Yanlış hatırlamıyorsam, 500 kadar işçi çalışır. Ama saat kaçta işbaşı yapar, kaçta paydos ederler, pek farkedemezsiniz. İşçiler, fabrikanın bahçesinden servis arabalarına biner, evlerine dağılırlar.

Bundan dört sene kadar önce, iş aradığım bir dönemdi. Deva'nın kapısındaki nöbetçi, şöyle bir yüzüme bakıp, boşuna der gibi başını salladı.

"Buraya senin yaşında işçi almazlar".

İş ararken, kapıdaki bu ilk engeli atlatıp içeri giremediniz mi, kolay kolay iş bulamazsınız demektir. Öyle hemen pes etmemek gerekir. Kapıdaki nöbetçiye binbir türlü dil döktükten sonra içeri girmeyi başardım.

İçerde, bir iki kişiyi daha ikna etmek için uğraştıktan sonra, müdürlerden biri yada bir bölüm şefi olması gereken bir beyaz önlüklünün karşısına çıkarttılar.

Formu önüme süren beyaz önlüklü, epey konuştuktan sonra, "Gerçi prensiplerimize aykırı olacak ama sizi işe almayı düşünebiliriz" dedi sonunda, ve devam etti:

"Burası, bir aile ocağına benzer. Biz büyük bir aile olarak telakki ederiz kendimizi. İşçilerimiz bu ailenin çocukları gibidir. Bizler de ebeveynler. Nasıl ki bir ailede çocuklar ne kadar uslu, ne kadar çalışkan olursa, anne baba onları o kadar sever ve mükafatlandırırsa, biz de öyle yaparız. Bir tek prensibimiz vardır: Çalışmak, çok çalışmak ve her söylenene riayet etmek. Elbette, söz dinlemeyip dikbaşlık yapınca kızıp darılmak cezalandırmak da normaldir. Tıpkı ana babaların yaptıkları gibi. Burada sendika yoktur"

Sendika olmadığını biliyordum. Birkaç defa girmeye çalışıp her defasında da başı çekenlerin hepsinin işten atıldığını da.

"Dolayısıyla, öyle, yok efendim fazla mesai yapmam, yok bayramda çalışmam gibi şeyler de yoktur. Kurallara kesin riayet esastır. Biz her yıl, aramızda toplanır, işçilerimizin durumunu tek tek değerlendirir ve ne kadar zam vereceğimizi takdir ederiz.

Biraz ara verip aniden sordu:

"Siz insanları idare edebilir, söz geçirebilir misiniz?"

Anlaşılan beni kız işçilerin başına postabaşı gibi birşey yapmayı düşünüyordu.

"Herhalde yapabilirim. Bilmem ki, Anlatır, ikna etmeye çalışırım."

"Peki ya iyilikle ikna edemezseniz? Zor kullanmak mecburiyetinde kalırsanız? Öyle ya, her zaman anında iyilikle iş yaptırmak mümkün olmayabilir değil mi?"

Birşeyler geveledim ağzımın içinde o kadar. Belli ki adam zangoç gibi birini arıyordu. İşçilerin başına dikmek için. Girsem bile üç günden fazla barındırmazlardı beni burada. Konuşmayı kesip orta yaşlı bir kadını çağırdı. Şurup bölümünde çalışacağımı, bana bölümümü gezdirmesini söyledi.

Şurup bölümünde yaşları 15 ile 18 arasında sekiz-on genç kız çalışıyorlardı. Biz gelince hepsi önce bana merakla sonra da yanımdaki duvar yüzlü kadına kötü kötü baktılar. Çoğunluğunun ayaklarında takunyalar vardı. Çalıştıkları zemin ıslak, hava rutubetliydi. Yanlarına gidip biraz konuşmaya çalıştım. Bir ara, yanımdaki kadının uzaklaşmasını fırsat bilen kızlardan biri yanıma sokulup yavaşcacık fısıldadı:

"Aman abla sakın gireyim deme. Burada sıkıyönetim var."

Daha sonraki yıllarda hep dışardan izlemeye çalıştım Deva'da olup bitenleri. Fabrikanın her önünden geçişimde "burada sıkıyönetim var" sözü kulaklarımda çınlıyordu. Birkaç kez daha sendikalaşma teşebbüsü olduğunu ama içerdeki ispiyonlar yüzünden başarısızlıkla sonuçlandığını duydum. Ama işçiler kafalarına koymuştu bir kere, sendika girecekti mutlaka.

Derken, "Deva'da direniş" haberi geldi. İşte sonunda başarmış, çoğunluğu sağlamışlardı. Ama "ebeveynler" yine aynı yola başvurup "asi çocuklar"ı evden kovmaya kalkınca da hep birlikte direnişe geçmişlerdi.

Ayaklarında takunyaları, soluk yüzleri ve ince gövdeleri ile sürekli hareket halinde olan bos kavanoz getiren, dolu kavanozları alıp götüren DEVA'lı kız kardeşlerim canlandı tekrar gözümde. Demek, sonunda sıkıyönetime başkaldırmışlardı.

DEVA İŞÇİLERİ PASİF DİRENİŞ YAPTI

İSTANBUL (ÖZEL)

1. Levent'te kurulu Deva Holding İlaç Fabrikası işçileri, Perşembe günü yaptıkları direnişten sonra önceki gün de fabrika içinde pasif bir direniş daha yaptılar. Pasif direnişe patronun, izine çıkmış olan 4 işçiye çıkış kağıdı göndermesi yol açtı.

Bilindiği gibi fabrikanın patronları, uzun yıllardır Deva işçilerinin sendikalaşmasını önlemek için fabrika içinde "sıkıyönetim" uyguluyorlardı. Bu baskılara rağmen işçiler bir ay önce DİSK'e bağlı Petkim-İş Sendikasının 2 nolu şubesinde örgütlendiler. Sendikanın yetki ilanı vermesi üzerine fabrika yöneticileri işçi kıyımına başladılar. Bir hafta içinde 17 işçi hiç bir gerekçe gösterilmeden işten atıldı. Perşembe günü işçiler işten atılmaları ve baskıları protesto için sabah saat 10.00'dan akşam 16.30'da kadar süren bir direniş yaptılar.

Fabrika yöneticilerinin işten çıkarmalara son vereceklerini söylemelerine rağmen, son olarak izine çıkmış 4 işçiye daha çıkış kağıdı gönderilmesi üzerine, Deva işçileri Cuma günü tekrar pasif bir direniş yaptılar. İşçiler fabrikanın ambalaj kısmında toplanarak, işçi kıyımını protesto ettiler. sloganlar atarak gösteri yaptılar.

Petkim-İş 2 nolu Şube Başkanı gazetemize bir açıklama yaparak, "Fabrika yöneticilerine, işçi kıyımının devam etmesi halinde kendilerinin sendika olarak dışardan duruma müdahale etmek zorunda kalacaklarını bildirdiklerini" söyledi.

Genel kurul öncesi

töb-der 'de neler oluyor 5

SONER YEŞİLOVA

TÖB-DER'den ihraç edilen Salihli öğretmenlerinden Mehmet Özgür, Kığı TÖB-DER Şubesi kurucularından öğretmen Hasan Hayri Dikilitaş ile görüştük. TÖB-DER Kığı Şubesine üyelik için yaptığı başvuru geri çevrilen öğretmen Mehmet Günçiçek ise, "Ben ve arkadaşlarım Türkiye'nin tam bağımsızlığını savunduğumuz için TÖB-DER'e kabul edilmedik" dedi.

MEHMET ÖZGÜR: "Bizi TÖB-DER'e ters düşen slogan atmakla suçluyorlar, TÖB-DER'in tüzüğünde 'Yaşasın Rusya' yazıyor mu?"

MEHMET ÖZGÜR: "Öğretmen mücadelesini emperyalist bir ülke olan Rusya'nın denetimine sokmaya çalışıyorlar"

"Kula TÖB-DER Şubesini kurma çalışmalarına katıldım. İlk üyeler arasında yer aldım. Tüm öğretmen mücadelesinde miting toplantı ve yürüyüşlerde aktif olarak bulundum.

"İhracımıza 5 Şubat olayları neden gösterilse de, aslında TÖB-DER'den düşüncelerimizden ötürü atıldık.. Yani 'Ne Amerika Ne Rusya Bağımsız Türkiye' dediğimiz için ihraç edildik. Revizyonistler, 5 Şubat mitinginden çok önce bazı öğretmenlerin örgütten atacaklarını defalarca söylemişlerdi. Bugün öğretmenlerin ekonomik, demokratik ve siyasi haklarının önündeki en büyük engel Amerika ve Rusya ve onların işbirlikçileridir.

"Bizi TÖB-DER'e ters düşen slogan atmakla suçluyorlar. TÖB-DER'in tüzüğünde İGD'lilerin ve birkaç 'Birlik Dayanışmacı' revisyonist şefin attığı 'Yaşasın Rusya' mı yazıyor? Rusya'ya uşaklık mı yazıyor? Elbette hayır. En başta halkınıza karşı görevinizi ülkemizin bağımsızlığını savunarak yapmış olacaksınız' denilmektedir.

BENİ 'BİRLİK DAYANIŞMA'CI YÖNETİM İHRAÇ ETTİRDİ

Bugün 'Birlik Dayanışma' şefleri 'İhraçlara, fesihlere karşıyız' diyorlar. Ama beni bizzat 'Birlik Dayanışma'cı yönetim ihraç ettirdi. Bu da onların ne kadar iki yüzlü olduklarını, öğretmenlerin birliği diye bir meselelerinin olmadığı, aksine bölücülük yaptıklarını ortaya koymaktadır.

"Salihli Şubesinde, öğretmenleri dövdürdüler.. Öğretmenler huzur içinde TÖB-DER'e gelemez olmuştu. 'Birlik Dayanışma'nın bu zorba ve bölücü tutumu, öğretmenler içinde tepki yarattı. Daha sonraki seçimde de yönetimden alaşağı edildi.

Revizyonistlerin ihraca başvurmaları halk ve öğretmenler tarafından tepki ile karşılandı. İhraçlara ve fesihlere karşı çıkan öğretmenler imza kampanyası açtılar. Şube yönetimini ve Genel Merkezi protesto ettiler.

BİRLİK RUHU YOKEDİLMEK İSTENİYOR

"Bugün örgütümüz TÖB—DER, parçalanma tehlikesiyle karşı karşıya. Öğretmenler örgütünden soğutulmuş durumda. Bazıları ihraç edilmek isteniyor. Geçmişteki birlik ruhu bugün yok edilmek isteniyor. Örgütümüzü parçalamaya çalışanlar, zorbalık sokmuşlar, fesih ve ihraçları öğretmenlerin başına musallat etmişlerdir. Öğretmen mücadelesini emperyalist bir ülke olan Rusya'nın denetimine sokmaya çalışmışlardır. Rusya'ya karşı çıkan öğretmenleri örgütten atmanın yollarını arıyor, şeytanın aklına gelmeyecek bahaneler yaratıyorlar. Tertip ve hilelerle uğraşıyorlar.

"Unutmasınlar ki, öğretmenlerin şanlı bir mücadele geçmişi vardır. Bugün de, öğretmenlerin sillesini yiyecekleri güne adım adım yaklaşmaktadırlar. Yaptıkları her zorbalık ve bölücülük, onları bu sonlarına götürüyor. Çünkü öğretmenler, bu haşaratlardan hesap soracaklardır.

"Revizyonistlerin aramıza sokmaya çalıştığı kölelik ruhunu bütün öğretmenlerin birliği yok edecektir.

"Bugün örgütümüze zorbalığı ve bölücülüğü sokan revizyonizm ve onlara bu alanda alet olan maceracılıktır.

"Biz, öğretmenlerin TÖB-DER'li-TÖB-DER'li değil, şu veya bu görüşten diye bölünmesine, birbirine düşürülmesine karşıyız. Öğretmenlerin menfaati ortaktır. Bütün öğretmenlerin aynı çatı altında toplanmasını savunuyoruz. TÖB-DER'de öğretmenler fikirlerini rahatça söyleyebilmeli, düşüncelere karşı zorbalık uygulanmamalıdır."

HASAN HAYRİ DİKİLİTAŞ: "Devrimci fikirlere sahip olduğumdan ivedilikle ihraç yoluna gittiler"

H.HAYRİ DİKİLİTAŞ: "Hiç bir öğretmen ihracımı tasvip etmedi"

"İlk öğretmenliğim Karlıova'nın Kızılçubuk köyüyle başladı. TÖS'e kayıt oluşumun heyecanını hâlâ duymaktayım. Kığı şubesine kayıt olmuştum. Karlıova'da TÖS'ü kurmaya çalışmıştık. Ancak 12 Martın gelmesiyle birlikte tutuklanmamız buna fırsat vermemişti.

"TÖS kapatılınca hemen Kığı'da TÖB-DER'in kurulması için girişimlerde bulundum. Okuldaki öğretmen arkadaşlarla ancak kurabildik. Bugünlerde: Kığı'dan Adaklı Bucağına sürgünüm çıktı. 8 aylık askerliğim yandı.

"Eşim merkezde, ben köylerde dolaşıp durdum. Eş durumumdan bir türlü tayin yaptıramadım. Aynı durum hâlâ sürmektedir.

"4 yıl TÖB-DER şube yönetim kurulunun birçok kademesinde görev yaptım. Bu dönemde, iki bildiri ve bir yürüyüşten dolayı bir yılın her pazartesi günü mahkemedeydim.

"1976 Genel Kongeresinden sonra şubemizde de çelişkiler arttı.

Revizyonistler, devrimci görüşlere sahip olduğumdan, onların revizyonist fikirlerine karşı arkadaşlarla birlikte mücadele ettiğimden korktular. Bir içki masasında kendi aralarında ihraç kararımı aldılar.

"Öğretmenlerin ilçedeki büyük çoğunluğu yurtsever ve demokrattır. Benim onlarla ilişkimi böyle kesmeyi düşündüler. İvedilikle ihraç yoluna gittiler. 5 arkadaşla beni ihraç ettiler. Seminerlere, kongre toplantılarına almadılar.

"Birkaç kişi hariç, hiç bir öğretmen ihracımı tasvip etmedi. Esasen, yalnız Düzgün Kaya istemiştir. Hatta ihracıma imza atan iki yönetim kurulu üyesi bile isteyerek yapmadıklarını açıkladılar. İhracıma karşı tepkiler hâlâ sürüyor."

MEHMET GÜNÇİÇEK: "Öğrencileri şoförleri TÖB-DER'e üye yapanlar benim üyeliğimi reddetti"

Rusya'ya karşı olduğu için TÖB-DER üyeliğine kabul edilmeyen Mehmet Günçiçek

Kığı Şube Başkanı Özgürlük Yolu taraftarı. Bu görüş, Rusya'nın Türkiye'yi ele geçirme emellerine hizmet ediyor. Ben ve diğer arkadaşlar, Türkiye'nin tam bağımsızlığını savunduğumuzdan TÖB-DER'e kayıt edilmek istenmedik. Öğretmenleri üye etmeyenler, öğrencileri, şoförleri üye edip ayakta durmaya çalışıyor. TÖB-DER görüşüne olursa olsun bütün öğretmenlere dayanmalıdır.

İhraçlara ve üye yapılmayışımıza öğretmen arkadaşlar karşı çıktılar. Yukarda belirtmiştim. Yönetim Kurulundan da karşı çıkanlar oldu.

Öğretmenlerin menfaatleri ortaktır. Bütün öğretmenlerin birleşmesi mümkündür. İsteyen her öğretmen TÖB-DER'e üye olabilmelidir.

Üyeliğe kabul edilmemem konusunda hiç bir gerekçe ve sebep göstermediler. Üye olmak için başvurdum. Bana 'Ülkü-Bir'e git' dediler. Ben, TÖB-DER'in kimsenin malı olmadığını, bütün öğretmenlere ait olduğunu söyledim. Daha sonra bana Düzgün Kaya imzalı bir yazıyla, üyelik isteğimin oybirliği ile reddedildiği bildirildi.

İşin ilginç yanı, oybirliği ile alındığı söylenen karardan sonra yönetim kurulunun bazı üyeleri bu tutuma karşı çıktılar ve sonraki yönetimde de görev almadılar.

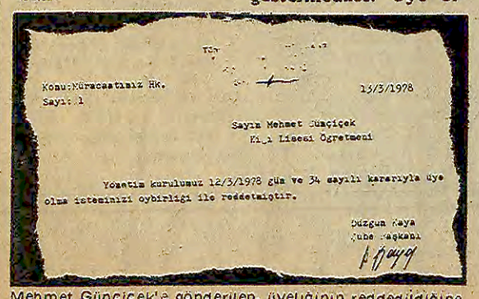

Konu: Müracaatınız HK. 13/3/1978
Sayın Mehmet Günçiçek
Kığı Lisesi Öğretmeni
Yönetim kurulumuz 12/3/1978 gün ve 34 sayılı kararıyla üye olma isteminizi oybirliği ile reddetmiştir.
Düzgün Kaya
Şube Başkanı

Mehmet Günçiçek'e gönderilen, üyeliğinin reddedildiğine dair gerekçesiz yazı.

YARIN:
Kamil Saydam: 'Meğer İGD'liler Rusya'ya söz söyletmezmiş'

Türkiye'de geçen hafta

Yeni Uluslararası Ekonomik Düzen semineri İstanbul'da yapıldı

Uluslararası Yeni Ekonomik Düzen Semineri, Ecevit'in yaptığı bir konuşmayla açıldı. İstanbul'da yapılan seminer beş gün sürdü.

Geçtiğimiz hafta İstanbul'da Dışişleri Bakanlığı ve Siyasal Bilgiler Fakültesi Gelişme ve Toplum Araştırmaları (GETA) Merkezi'nin ortaklaşa düzenledikleri "Yeni Uluslararası Ekonomik Düzen (YUED)- Dört Yılın Bilançosu" adlı bir seminer düzenlendi.

Seminerin ilk günü, semineri düzenleyenlerin YUED mücadelesini yumuşatmaya çalışan tutumları nedeni ile esas olarak Üçüncü Dünyanın YUED mücadelesini karalayan, ve emperyalistlerle uzlaşmayı savunan görüşler seminere ağırlığını koydu.

Seminerin diğer günlerinde Birleşmiş Milletlerden ve Üçüncü Dünya ülkelerinden gelen temsilciler YUED mücadelesini esas içeriğini berraklaştırdılar.

BM Jameika daimi temsilcisi ve 77'ler grubu dönem başkanı Donald Mills, BM iktisadi İşbirliği ve Kalkınma Genel Sekreterliği Kenneth Dadzie, Sayendra Patel, Gamani Corea, Ayari, Fevzi Mansur gibi Üçüncü Dünya ülkeleri temsilcileri, yoksul ülkelerin belli başlı taleplerinin ayrıntılı bir tahlilini yaparak, Üçüncü Dünyanın önemli bir güç meydana getirdiğini, YUED mücadelesinin, tek tek ülkelerin emperyalist dünya ekonomisinden devrim yoluyla kopmalarını, kolaylaştıran bir kalkan görevi gördüğünü anlattılar.

TİKP BAŞKANI DOĞU PERİNÇEK KONTRGERİLLA ŞEFLERİNİ AÇIKLADI

TİKP Başkanı Doğu Perinçek düzenlediği basın toplantısında Kontrgerilla şeflerini açıkladı. Açıklamasında "Özellikle son zamanlardaki cinayet ve tertiplerin kaynağı, Sovyet sosyal-emperyalizminin yıkıcı faaliyetleri ve ABD'nin kurduğu Kontrgerilla örgütüdür" diyen Doğu Perincek, İstanbul'daki Kontrgerilla şeflerinin Memduh Ünlütürk, Eyüp Özalkuş ve Hiram Abbas olduğunu söyledi.

Doğu Perinçek, "Kontrgerilla"nın, Genelkurmay İkinci Başkanlığına bağlı "Özel Harp Dairesi"nden başka bir örgüt olmadığını belirtti. Kıbrıs'ta bulunan Bayraktarlık'ın, Özel Harp Dairesinin Kıbrıs'taki özel şubesi olduğunu ve Kıbrıs'ın bugün Türkiye'deki tertipçilerin ve işkencecilerin üslendiği bir kışkırtma ocağı ve bunların sayfiye yeri olduğunu söyledi.

TİKP Başkanı Doğu Perinçek, basın toplantısında "Anarşi ve tertipler, halka karşı sivil sıkıyönetim uygulayarak ve polis tedbirleriyle değil, anarşinin Kaynağına yönelerek önlenebilir" dedi ve 1 Mayıs katliamından önce MİT tarafından bir Kontrgerillacıya ödenen 8,5 milyon lira hakkında hükümetten açıklama istedi.

Öte yandan gazetemizin de Kontrgerilla ile ilgili yayını devam ediyor. Gazetemizin Kontrgerilla şeflerini belgeleriyle açıklaması ilgiyle izleniyor.

Amerikan Üslerinin açılması gündemde

ABD Temsilciler Meclisinin de ambargoyu kaldırma kararı almasından sonra Türkiye'deki Amerikan üslerinin durumu en çok tartışılan konu haline geldi.

Geçtiğimiz perşembe günü ABD Kongresinin 18 üyesinden oluşan Uzlaştırma Komitesi (Konferans) ambargo için yeni bir metin hazırlamak üzere toplandı. Senato ve Temsilciler Meclisi kararlarının uzlaştırılacağı bu metin daha sonra Senato ve Temsilciler Meclisinde oylanacak.

Bu arada Dışişleri Bakanlığı Genel Sekreteri Şükrü Elekdağ ambargonun kaldırılması kararından sonra ortaya çıkan yeni durumu görüşmek amacıyla Washington'a gitti. Elekdağ burada yüksek düzeydeki yetkililerle Türk-Amerikan ilişkileri konusunda görüşmeler yaptı. Görüşmelerde en fazla üzerinde durulan konunun Türkiye'deki ABD üsleri olduğu belirtildi. Carter yönetiminin hiç değilse hayati önemde gördükleri 4 üssün vakit geçirilmeden açılması için Türkiye'yi ikna etmeyi başardığı da gelen haberler arasında yer aldı. Bu üslerin İncirlik, Pirinçlik, Sinop ve Kargaburun üsleri olduğu öğrenildi.

Geçtiğimiz hafta Türk-ABD ilişkilerinde bu gelişmeler olurken Sovyetler'in de işin içine karıştığı görüldü. Sovyetler Birliği'nin resmi ajansı TASS, yayınladığı yorumda ambargonun kaldırılmasına çattı. Sovyet yöneticileri ambargonun kalkması halinde bölgede dengenin bozulacağını öne sürdüler.

Komando saldırıları yoğunlaştı

Bir haftanın bilançosu: 1 ölü, 100'e yakın yaralı

Geçtiğimiz hafta MHP'li komandoların bir çok ilde saldırılarına tanık olduk. Urfa'da bir kahvehaneye açtıkları ateşle üç kişiyi yaraladılar, Malatya'da dükkanlara ve işyerlerine saldıran komandolar şehirde huzursuzluk çıkardılar.

Ankara'da Tepecik'de bir belediye otobüsünü otomatik silahlarla tarayan komandolar iki yurttaşımızı öldürdüler, 14 kişiyi yaraladılar. Iğdır'da ise önceden komandolar tarafından planlandığı açıklanan saldırıda dört yurttaş öldürüldü.

Ankara'da üç kahvehaneyi otomatik silahlarla tarayan komandolar dört kişiyi öldürdüler, 13 kişiyi yaraladılar.

Öte yandan çeşitli şehirlerde öldürülerek bırakılmış çok sayıda ceset bulundu.

Bir hafta boyunca komandolar 19 kişiyi öldürdüler, yüzden fazla yurttaşımızı yaraladılar.

Öte yandan Halkın Kurtuluşçuları da gazetemize ve devrimcilere aptıkları saldırılar çoğaldı. Denizli'de iki devrimciyi yaralayan Halkın Kurtuluşçularının, KGB ve Bizim Radyo'nun "TİKP'ye saldır" komutundan sonra saldırmaları dikkati çekti.

Cezaevlerinde huzursuzluk

Geçtiğimiz hafta cezaevlerinde huzursuzluklar sürdü. Gaziantep'de bir grup mahkum iki gardiyanı yaralayarak kaçtı. Manisa'da mahkumlar savcı yardımcısı ile bir gardiyanı rehin aldılar. Balıkesir cezaevinde isyan olaylarına karışanların sürgünleri başladı. Buca cezaevinde yakınını ziyaret eden gazetemiz muhabiri 1. Şubeye götürüldü. Bütün bu olaylara karşı Adalet Bakanı bir açıklama yaparak "cezaevlerindeki olaylar anarşinin buralara sıçramasından başka bir şey değildir," dedi. Başbakan da bu görüşe katıldığını belirten bir açıklama yaptı. Nedeni anarşistlerin olay çıkarması olarak gören yetkililer, cezaevlerinde sükuneti sağlamak için baskı yöntemlerine başvuracaklarını açıklıyorlar. Adalet Bakanı gerekirse günde üç defa arama yapılacağını belirtti.

PROJE, GENÇLİĞİN İLGİSİNİ ÇEKMEDİ

«Toplumsal Kalkınmada Gençlik» projesine katılma oranı çok düşük

- Bakanlığın yayınladığı broşürde ilk elde 1800 kişinin katılması beklenirken, fiilen katılan öğrenci sayısı 195 oldu
- Projenin 3 bakanlığa bağlı 60 işyerinde uygulanması planlanmışken ancak 24 işyerinde uygulanabildi

ANKARA(ÖZEL)

Gençlik ve Spor Bakanlığınca planlanan "Toplumsal Kalkınmada Gençlik Projesi" öğrencilerin ilgisini çekmedi. Bunun en açık belirtisi katılma oranının yüzde 9 gibi çok düşük bir seviyede kalması oldu.

Gençlik ve Spor Bakanlığı projeyi üç bölümde uygulamayı düşünmüştü. Her bölümde projeye 1800 kişinin katılması bekleniyordu. I. bölümde görev alan öğrenciler diğerlerinde görev alamayacaklardı. Projenin amacı, "gençlik içerisinde anarşik eylemlerinin önlenmesi" ve "Köy yolu, köy içme suyu, ağaçlandırma gibi sosyal hizmetlerin gerçekleştirilmesiydi. Katılan öğrenciler asgari ücret düzeyinde bir gelir elde edeceklerdi.

Ancak, projenin I. bölümünde bakanlık tarafından 1800 kişinin müracaat etmesi beklenirken sadece 660 kişi başvurdu. 660 kişinin başvurmasına rağmen projeye fiilen katılan öğrenci sayısı yalnızca 195 oldu. Sonuç olarak proje gençlerin ilgisini çekmediğinden bakanlığın beklediğinin yüzde 30'u oranında bir müracaat oldu, müracaat edenlerin de sadece yüzde 30'u fiili olarak projeye katıldı.

Orman Bakanlığı, Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı ve Köyişleri ve Kooperatifler Bakanlığı proje için 60 işyeri açacağına dair söz vermişken, bu rakamın ancak yüzde 30'u olan 24 işyeri açabilmişlerdi.

Gençlik ve Spor Bakanlığı bütün bu aksamaları gözönüne alarak daha önce 5000 olarak açıkladıkları toplam katılma sayısını 1500'e indirdiler. Ancak "anarşinin önlenmesi" için böyle bir projenin uygulamaya konulması fikrini gençlik, benimsemeyince katılma oranının 1500 kişiyi dahi bulması imkansız olarak görülüyor.

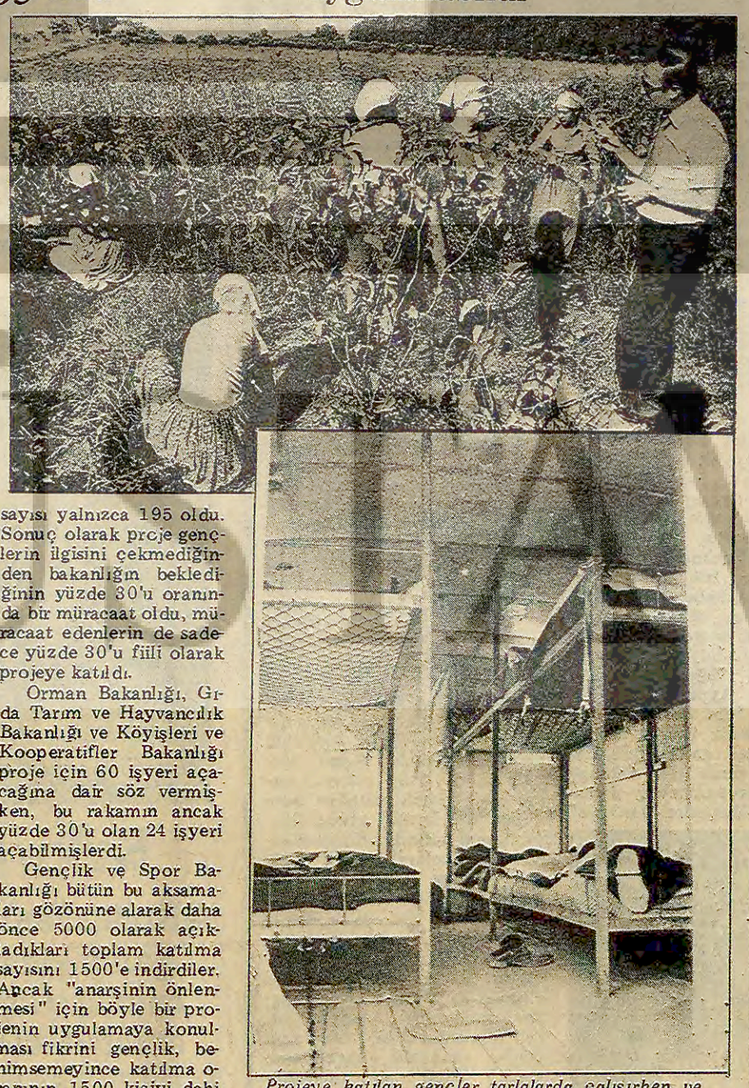

Projeye katılan gençler tarlalarda çalışırken ve öğrenciler için hazırlanan yatma yerlerinden birinin görünümü.

Köylüye mezarlık yeri olarak ayrılan toprağa ağa el koydu

ADANA(ÖZEL)

Köylülerin mezarlık yapmak için hazine toprağından ayrılan 200 dönümlük araziye köyün ağası el koydu. Seke'nin Mansurlu bucağına bağlı Çatalbaş köyüne hazine toprağından 200 dönümlük arazi mezarlık yeri olarak ayrıldı. Fakat 3-4 bin dönüm arazisi olan toprak ağası Abdullah Dönmez tarafından el kondu.

Köy halkından Ünsal Korkmaz'ın verdiği bilgiye göre köylüler bu toprakların kendilerine verilmesi ve mezarlık olarak kullanılması için köy muhtarına başvurmuşlar ancak bu başvuru da cevapsız kalmıştı. Köylüler bu toprağın kendilerinin olduğunu ve ağa Abdullah Dönmez'in zorla gaspettiğini söylüyorlar.

GENÇLİK PROJESİ İLE İLGİLİ RAKAMLAR

İş Yeri	Planlanan İş yeri sayısı	Gerçekleşen İş yeri sayısı	Beklenen Başvuru sayısı	Gerçekleşen Başvuru sayısı	Fiilen Katılan sayısı
Orman Bakanlığı	32	6	960	120	52
Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı	8	8	320	240	68
Köyişleri ve Kooperatifler Bakanlığı	20	10	600	300	75
TOPLAM	60	24	1880	660	195
	%30		%30	%30	

Doların değeri hızla düşerken

Devalüasyon geliyor

- Devalüasyon konusunda DPT ile Merkez Bankası arasında anlaşmazlık var
- DPT devalüasyona karşı

ANKARA (ÖZEL)

Amerikan doları, Avrupa borsalarında hızla değer kaybederken, ABD doları üzerinden Türk lirasının değerinde de yeni bir düzenlemeye gidilmesi ve Türk lirası değerinin ABD doları karşısında yükseltilirken piyasada değer kazanan İsviçre frangı, Federal Alman markı ve Hollanda florini karşısında düşürülmesi bekleniyor. Bilindiği gibi IMF de para değerindeki dalgalanmalar sözkonusu olduğunda hükümetin derhal devalüasyon yapmasını önermişti.

Merkez Bankasında bu konuda yapılan çalışmalar sonuçlandırıldı. Ancak hükümet hazırlanan kararnamenin Devlet Planlama Teşkilatı tarafından incelenmesini istedi.

DPT ise Türk parasının değerinde yapılacak değişikliğin yeni girilen ihracat sezonunda olumsuz etki yapacağını ve dış ticaret açığının büyümesine yol açacağını savunuyor. Bu nedenle de Merkez Bankasının isteğini kabul etmeye yanaşmıyor.

İki kuruluş arasındaki tartışma Merkez Bankası Başkanı Cafer Tayyar Sadıklar'ın Cuma sabahı Ankara'da düzenlediği basın toplantısında kamuoyuna da yansıdı. Sadıklar durumu açıklarken DPT'nin devalüasyona karşı çıkmasını da eleştirdi.

Ankara'da Maliye Bakanlığına yakın çevreler, bu konuda alınacak kararın birkaç güne kadar ilan edilebileceğini hatta Pazartesi sabahı döviz alım ve satışının durdurulabileceğini öne sürüyorlar.

DOLARIN DURUMU

Amerikan dolarının Avrupa borsalarındaki değer kaybı tüm destekleme alımlarına rağmen rekor düzeye ulaştı. Ajansların haberlerine göre, dolar Cuma günü İsviçre frangı, Federal Alman markı, ve Hollanda florini karşısında büyük ölçüde değer kaybına uğrarken, Fransız frangı karşısında da son üç yılın en düşük değeri üzerinden işlem gördü.

Son duruma göre dolar Zürih'te 1.661 İsviçre frangı, Frankfurt'ta 1.964 Alman markı, Paris'te de 4.287 Fransız frangı üzerinden işlem gördü. Amerikan dolarının frank karşısındaki büyük değer kaybı üzerine İsviçre hükümeti gelecek hafta İsviçre Ulusal Bankası yetkilileriyle özel bir toplantı yapma kararı aldı.

Ajanslar, doların sürekli değer kaybetmesinin mali çevrelerce, petrol fiyatlarının yıl sonuna kadar artacağı görüşünün güçlenmesine yol açtığını bildiriyorlar.

Maliye Bakanı Ziya Müezzinoğlu, Merkez Bankası Başkanı Tayyar Sadıklar'ın Türk lirasının devalüe edilmesi gerektiği yolundaki açıklamalarını cevaplayarak, devalüasyon söylentisini yalanladı ve Merkez Bankası Başkanını bankacılığı bilmemekte suçladı.

Ziya Müezzinoğlu dün İzmir'de gazetecilerin konu ile ilgili sorularını cevaplandırarak şöyle dedi:

"Gazetelerden okuduğumuza göre Merkez Bankası Başkanının söylemek istediği bir devalüasyon değil, çapraz kur farkıdır. Ve Merkez bankaları çapraz kur farkına göre kalite ayarlaması yapabilirler. Ben şimdiye kadar Merkez Bankası ile ilgili konuşmamaya azami özen gösterdim. Hal böyle iken bu bankayı bu hale getiren kimsenin hiç konuşmaya hakkı yoktur."

TMMOB: Yan ödemeler kararnamesi yenilik getirmiyor

ANKARA(ÖZEL)

TMMOB Genel Başkanı Öztürk basına yaptığı açıklamada yan ödemeler kararnamesine ilişkin olarak TMMOB'nin görüşlerini şöyle özetledi:

Paranın değerinin yüzde 33 oranında düşürülmesine rağmen iş güçlüğü, iş riski ve temininde güçlük zamlarının göstergelerinde bir artış yapılmadı. Katsayı gene 4 olarak kaldı. Böylece yan ödemeler dondurulduu.

Genel olarak çalışanları, özel olarak da mimar ve mühendisler arasında ayırım yapılmasını kolaylaştıran 'görev ünvanı' gene esas alındı. Eşit işe eşit ücret ilkesi gözönüne alınmadı.

—Yan ödemeler maaştan ayrı vergilendirilmedi. Bu da fiili ücretlerin düşmesine yol açıyor.

GAZETE BAYİLERİ ANLATIYOR: 82

Hazırlayan: Şenol Konukçu

Adana Gazete Bayileri anlatıyor

Röportaj Bayram Kutlu

EDİP TOKMAK: "Ne bayramımız var ne de tatilimiz, buna da çalışmak denir mi?"

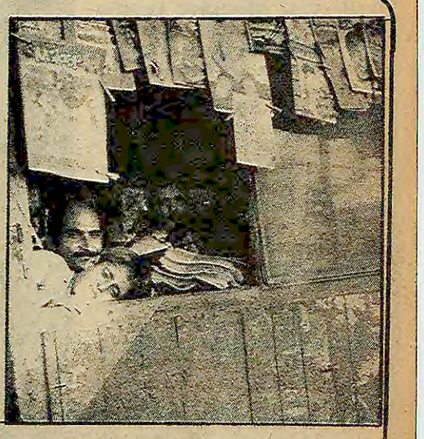

Edip Tokmak 12 yıl önce felç hastalığına yakalanmış. Yeterli tedavi yapılmadığı için ayağı üzerinde yürüyemiyor. Bir eliyle de iş yapamadığından, 1968'de gazete satmaya başlamış.

"On yıl oldu gazete satıyorum. Her gün sabah 05.00'den akşam saat 20.00'ye kadar çalışıyoruz. Ne bir bayramımız var ne de bir tatilimiz. Günlük olarak aldığımız gazeteler 2500 lirayı zor bulur. Buna rağmen bir gün parasını yatıramayan ikinci gün gazete alamıyor. Gazeteler eksik geldiği halde söylüyoruz, ciddiye almıyorlar. En önemlisi ise, bizim sonumuz ne olacak. İlerisi için hiç bir şey yok. Arkadaşlar düşünmeli. Bunları nasıl çözümleriz diye. Ben kendi düşüncem birleşmek, sendika kurmak. Diyelim tekrar bir grev olursa, sendika sayesinde ciddiye alınırız. Kimseye boyun eğmeyiz.

Son olarak şunu söylemek isterim, madem ki sorunlarımızı yazıyorsunuz, diğer arkadaşlarla da konuşun herkes ne diyor. Düşüncelerimiz birlessin."

Uluslararası Yeni Ekonomik Düzen toplantısının ardından -3-

Uluslararası ekonomik düzende değişiklik isteyen bir birleşik cephe kuruldu

Üçüncü Dünya halklarının siyasi bağımsızlığın bütün sorunları çözeceğine inandıkları yolundaki düşünceye katılmıyorum çünkü halklar aptal değildir. Halklar çok akıllıdır. Siyasi bağımsızlığın kazanılmasından sonra halklar dikkatlerini ekonomik bağımsızlığa çevirmişlerdir

Senegal'in başkenti Dakar'daki Birleşmiş Milletler İktisadi Kalkınma Enstitüsü, Üçüncü Dünya iktisatçılarının YUED mücadelesi hakkındaki düşünsel faaliyetlerinde önemli bir rol oynamaktadır. İstanbul'daki uluslararası YUED seminerine, bu Enstitüden Fevzi Mansur da katıldı. Genel oturumlarda konuşmayan, ancak "Kollektif Özgüven"i konu alan birinci panelde çalışan Fevzi Mansur, 9 Ağustos akşamı Aydınlık muhabirlerinin sorularını şöyle cevaplandırdı:

Fevzi Mansur muhabirimizle. Mansur sorularımıza cevap verirken şunları söylüyordu: "Üçüncü Dünya ülkeleri mevcut iktisadi yapının durumunu anlamaya başladılar. Bu yüzden merkeze karşı bir birleşik cephenin kurulmasının gereği doğdu.

AYDINLIK: *Sayın Mansur, Türkiye tarafından düzenlenen YUED toplantısını nasıl değerlendiriyor sunuz?*

MANSUR: Kendi şahsım adına ve konferansa katılan meslektaşlarım adına Türkiye hükümetine, Türkiye Dışişleri Bakanlığına ve Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesine, bu konferansı düzenledikleri için teşekkürlerimi sunmak isterim. Bunu iki nedenle belirtiyorum. Birincisi, kanımca bu kadar önemli bir konuda, büyük bir kültür ve tarihe sahip olan Türkiye'nin sesini berrak bir şekilde duymak çağdaş dünyanın yeni uluslararası düzenine bir katkıdır ve çok önemlidir. İkinci neden ise zamanlama ile ilgilidir. Bu toplantı ilk YUED bildirisinden dört yıl sonra yapılmıştır. Bu konuyla ilgili bütün çevrelerde elde edilen başarıların artık bir değerlendirmesinin yapılması ve bu noktadan sonra ne yapılması gerektiğinin tespiti zamanının geldiği, konu ile ilgili çevrelerde hissedilmektedir. Dolayısıyla Türkiye hükümetinin bu konuda gösterdiği insiyatif çok önemlidir.

Siyasi bağımsızlığın kazanılmasından sonra

AYDINLIK: *Sayın Mansur, Üçüncü Dünyanın Yeni Uluslararası Ekonomik Düzen için verdiği mücadelenin temeli nedir? Üçüncü Dünyanın YUED için verdiği mücadelenin kaynağında hangi çelişmeler, hangi somut şartlar yatmaktadır?*

MANSUR: Bu sorunuzu tarihi boyutları içinde cevaplandırmaya çalışayım. Hepimizin bildiği gibi bu yüzyılın ikinci yarısını belirleyen olay, kurtuluş hareketleri olmuştur. Geçmiş yüzyıllarda yabancıların denetimi ve sömürüsü altında bulunan insanlığın büyük çoğunluğu az çok siyasi bağımsızlığına kavuştu. Az çok dedim, çünkü siyasi bağımsızlığın da çeşitli dereceleri vardır. Bu farklılıklar çeşitli halkların bağımsızlıklarını elde etmek için izledikleri kendine has yollardan doğmuştur. Bildiğimiz gibi siyasi bağımsızlık, kendi başına bir amaç olmakla birlikte, aynı zamanda bir araçtır da. Siyasi bağımsızlık bir halkın kendi hayatını kendi çıkarları doğrultusunda yeniden şekillendirme aracıdır. Üçüncü Dünya halklarının siyasi bağımsızlığın bütün sorunları çözeceğine inandıkları yolundaki düşünceye katılmıyorum. Çünkü halklar aptal değildir. Halklar çok akıllıdır. Onlar sözüm ona bilim adamlarının bilmediklerini bilirler. Siyasi bağımsızlığın sadece bir adım, ama gerekli bir adım olduğunu bilirler. Dolayısıyla bu gerekli adımın çeşitli derecelerde başarıyla atılmasından sonra dikkatlerini ekonomik bağımsızlığı elde etmeye çevirmiş olmaları çok doğaldır.

Çünkü ülkelerimiz siyasi bağımsızlıklarını elde etmiş olmalarına rağmen dünya kapitalist sisteminin birer parçasıdırlar. Yani, sömürgeci dönemde onların üzerinde etkili olan ekonomik güçlerden hâlâ etkilenmektedirler. Elbette, bu belirli tarihi şartlarda şu ya da bu ülkede bağımsızlık mücadelesine hangi sosyal güçlerin önderlik ettiğine, dolayısıyla bu önderlik eden sosyal güçlerin kendi ülkelerinin gelişmesi için hangi stratejiyi seçtiklerine bağlıdır. Özellikle bazı ülkelerde bu sosyal güçlerin kendi ülkelerinin gelişmesi için seçtikleri stratejiler, gitgide daha fazla dünya kapitalist sisteminin bir parçası haline gelinmesine yol açtı. Örneğin, ithal ikamesi ve ihracat teşviki adı ile bilinen stratejilerden sözedebiliriz.

Dünya pazarının durumu ortada. Bu merkez herşey üzerinde denetim ve tekel kuruyor. Bu da ülkelerimizin bir merkeze gitgide daha fazla artı-değer aktarması demektir. Bazı kimseler zengin ülkelerden yoksul ülkelere kaynak aktarılmasının gereğinden sözediyorlar. Bu yanlıştır. Gerçekte asıl istenen şey, bizim ülkelerimizden zengin ülkelere kaynak aktarımını durdurmak ve yavaşlatmaktır. Çünkü son dönemlerde olagelen budur.

Tabii bu durumda tahmin edileceği gibi yük, halk kitlelerinin sırtına yüklenmiş oluyor. Bu gerçeği anlamakta geç kalmış olan resmi kuruluşlar da dahil olmak üzere bütün gözlemcilerin artık farkında oldukları bu sonuç, yani son on, yirmi yıl içinde geniş halk kitlelerinin hayat standartlarında büyük bir artış olmadığı gerçeği bir yana, bu, bağımsızlıklarına yeni kavuşmuş bazı ülkeler açısından karışık durumlara yol açmıştır; ödemeler dengesindeki açıklar, borçların birikmesi, vb. gibi.. Bu sonuçlar birbiri ardından birçok ülkede belirmeye başlayınca, sözkonusu Üçüncü Dünya ülkeleri ve Üçüncü Dünya liderlerinin bu durumdan mevcut iktisadi yapının sorumlu olduğunu anlamaya başlamaları çok doğaldı. Bu yüzden merkeze karşı bir birleşik cephenin kurulmasının gereği doğdu. Bu cephe mevcut uluslararası ekonomik düzenin eksiklerini vurgulayıp, değişiklikler talep ederek kuruldu. Bu, söz konusu ülkelerin yalnızca bir deney birikimine varmış olmalarından değil, aynı zamanda artık kendi güçlerine güven duymaya başlamalarından dolayı çok önemli bir aşamaya geldi. Üçüncü dünya ülkelerinin şimdi sözünü ettiğimiz durumları ile OPEC ülkelerinin petrol konusunda verdikleri mücadele arasında kesin bir ilişki vardır.

YUED mücadelesi çok büyük bir eğitici güce sahiptir

AYDINLIK: *Tam bu noktada başka bir soru sormak istiyoruz. Üçüncü Dünyanın yeni ekonomik düzen mücadelesi ile her bir ülke içinde o ülkenin halkının, işçilerinin ve köylülerinin kendi ülkelerinde bir düzen değişikliği için verdikleri mücadele arasında nasıl bir bağlantı kuruyorsunuz?*

MANSUR: Yanlış anlama olmasın diye burada bir noktaya açıklık getirmek istiyorum. Yeni bir ekonomik düzen kurmada verilen çabalar ne olursa olsun, hiçbirinin karşısında değilim. Tam tersine, bütün güçlerimizi bu uğurda birleştirmekten yanayım. Fakat sadece bu yollar mevcut uluslararası ekonomik düzenin değiştirilebileceği kanısında değilim. Ben YUED ile tek tek ülkeler çapında sosyal-demokrasi arasında bir benzetme yapıyorum. Bu benzetmeyi şöyle kuruyorum: Batılı ülkelerde, yani İsveç, Norveç, Danimarka, hatta Amerika'da bile, sosyal-demokrasi yönünde bir eğilim vardır. Batılı ülkelerde varolan sosyal-demokrasinin iki yönü vardır: Biri sendikalizm, ekonomizm, diğeri ise parlamentarizm. Aynı şey YUED mücadelesi için de söz konusudur. Üçüncü Dünya ülkeleri saflarında da sendikalizm girişimleri vardır. Bu, iktisadi alandaki bir faaliyettir. Siyasi plandaki faaliyetler ise BM'de görülmektedir. BM'deki bağlantısız ülkelerin faaliyetleri, çok gelişmiş ülkelerdeki sosyal-demokrat partilerin faaliyetlerine benzetilebilir.

Fakat şu ayrımı yapıyorum: İleri derecede sanayileşmiş ülkelerin gelişmekte olan ülkelerden elde ettiği artı-değer, ileri ülkelerde sosyal-demokrasinin harcı olmaktadır. Bu artı-değer, hakim güçlere emekçilerin taleplerinin hiç olmazsa bir kısmını karşılama imkanı vermektedir. Oysa, bizim gibi ülkelerde başka ülkelerin sömürüsünden doğan bir artı-değer söz konusu değildir. Dolayısıyla birinci dünya ile Üçüncü Dünya arasında böyle bir uzlaşma olamaz.

Dolayısıyla, bu yollarla mevcut iktisadi durumun köklü bir şekilde değişmesine fazla umut bağlamıyorum. Fakat yine de bu mücadeleyi sürdürmek gerektiğine inanıyorum. Bunun da birkaç nedeni var. Birincisi, bize bazı kısmi iktisadi faydalar sağlayabilir. Unutmamak gerekir ki yoksullar için herşey çok önemlidir. İşte bu nedenle YUED ile çok ilgileniyorum. Öte yandan bir başka neden de bu mücadelenin çok büyük bir eğitici güce sahip olmasıdır. Halklara mevcut ekonomik düzenin ne olduğunu öğretir. Bu sistemlerde hangi güçlerin varolduğunu, hangi güçlerin ilerleme, hak ve adalet yönünde hareket ettiklerini öğretir. Üçüncü olarak da, farklı bir yola girmiş olan bir ülke için, mücadeleye karşı koruyu bir kalkan, demokratik bir ortam oluşturur. Çünkü mevcut ekonomik düzen ve bu düzendeki adaletsizlikler hakkında o kadar çok söz edilmektedir ki, bu sistemden çıkmak isteyen ülkelere karşı bazı güçlerin modası geçmiş yöntemleri kullanması mümkündür. YUED mücadelesi veren ülkeleri desteklememin nedeni budur. Fakat tekrar edeyim ki, mevcut ekonomik düzeni değiştirmek, her bir ülkenin kendi içinde başlar. Özellikle herhangi bir ülkeyi kastetmiyorum. Bu, nesnel ve öznel şartların belli bir tarihi noktada birleşmesiyle gerçekleşecektir. Kanımca bu şartlar da o ülkenin tamamen farklı bir gelişme yolu izlemesini sağlayacak bazı önemli yapısal değişikliklere yol açacaktır. Bu gelişme yoluna kendini merkez alan, kendi gücüne güvenen gelişme diyoruz. Kanımca bu uzun bir tarihi dönemdir. Suni olarak yaratılamaz. Tabii bazı sosyal güçlerin bilinçlerini yükseltmek söz konusudur. Bu iki şart bir araya geldikçe, yıllar geçtikçe, nesiller ilerledikçe çeşitli ülkelerde bu tarihi noktanın gelip çattığını ve ülkelerin mevcut ekonomik düzenden koptuklarını göreceğiz. Birbiri ardısıra ülkeler mevcut ekonomik düzenin öngördüğü bütünleşme ve sömürü sisteminden koptukça, ancak o zaman mevcut ekonomik düzende köklü bir değişiklik olabilir.

Halka güven ve kollektif özgüven

AYDINLIK: *Bir Üçüncü Dünya ülkesi kendi gücüne güvenmeye yönelmek için ne gibi güçlere, ne gibi kaynaklara sahiptir? Hangi kaynaklara ve güçlere dayanmalı ve seferber etmelidir?*

MANSUR: Halkın belirli bir siyasi bilinç seviyesine, örgütsel yeteneğe ve yaratıcı güce sahip olduğuna inanıyorum. Ayrıca, halkın kendini merkez alan, kendi gücüne güvenen gelişme yoluna girebilmesi için yeterli derecede teknik olanaklara da sahip olması gerekir. En önemli etkenler bunlardır. En önemli etken ülkenin kendi halkıdır. Küçük ülkelerle ilgili olarak, kendi gücüne güvenen bir gelişmeden başka bir diğer önemli konu daha vardır. Bu da kollektif özgüvendir. Bundan kastımız, farklı ülkeler arasında işbirliğidir. Bu da, Üçüncü Dünya ülkelerinin durumlarını güçlendirmelerinde önemli bir rol oynamaktadır. Bu, çok büyük olanaklar vaadetmektedir. Tabii bu olanaklar akılcıca değerlendirilirse. Olgulara dayanan tahlil bize göstermektedir ki, Üçüncü Dünya birbirinden çok farklı ülkelerden oluşmaktadır. Bu farklılık ekonomik gelişme düzeyinde, sahip oldukları kaynaklarda, büyüklüklerinde ve sosyo-ekonomik yönelimlerindedir. Fakat eğer bu çelişmelerin farkındaysak, aynı zamanda onların ikincil çelişmeler olduğunu, esas çelişmelerin dünyadaki hakim ekonomik merkezler ile bizim aramızda olduğunun da farkındayız demektir. Bu nokta yeterince anlaşılırsa, kollektif özgüven konusunda ilerde çok önemli, hayati ve verimli gelişmeler olacak demektir.

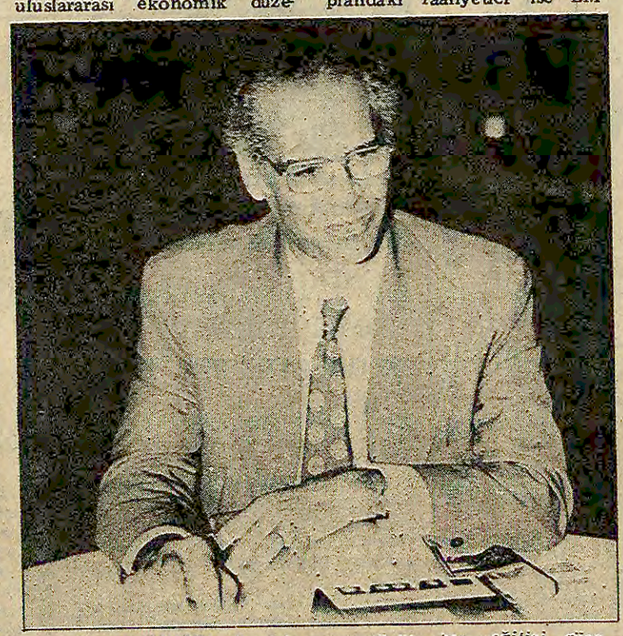

Mansur "YUED mücadelesi çok büyük bir eğitici güce sahiptir. Çünkü halklara mevcut ekonomik düzenin ne olduğunu öğretir" diyor.

Balkan Atletizm Şampiyonasında

Ekrem Özdamar 2.20'lik derecesiyle Balkan birincisi oldu

- **Özdamar 2.20 'lik derecesi ile Türkiye rekorunu da kırdı**
- **Sermet Timurlenk 1.47.5' lik derecesiyle 800 metrede Yeni Türkiye Rekoru kırdı**
- ***10 bin metrede 5. gelen Yurdadön' den daha iyi bir sonuç bekleniyordu***

SELANİK—THA

Balkan Atletizm Şampiyonasında Ekrem Özdamar, yüksek atlamada 2.20'lik derecesiyle altın madalya kazandı. 800 metre finalinde ise Sermet Timurlenk 1.47.5'lik derecesiyle yeni Türkiye rekoru kırdı ve Balkan dördüncüsü oldu.

Yüksek atlama müsabakalarında Ekrem Özdamar 2.17'de Yunanlı rakibi Vasili Papadimitriyu ile başbaşa kaldı. 2.20'ye geldiklerinde Özdamar iki atlayışında bu yüksekliği geçemedi. Özdamar üçüncü atlayışında 2.20'yi geçmeyi başardı. Papadımitriyu ise üç hakkında da 2.20'yi atlayamadı.

Özdamar altın madalyayı garantiledikten sonra 2.23 metre yükseklikte tek başına kaldı. Özdamar eğer bu yüksekliği geçseydi, Papadimitriyu'nun 2.21'lik Balkan rekorunuda kırmış olacaktı. Ancak ilk iki atlayışında çıtayı aşamayan Özdamar, bu arada hafif bir sakatlık geçirdiğinden üçüncü hakkını hiç denemedi ve 2.20'lik derecesiyle Balkan Şampiyonu oldu.

Yüksek atlamadaki diğer sporcumuz Erol Şişko 2.00 metre yüksekliği aştı, ancak 2.14 metre yüksekliği geçemeyerek elendi.

800 metrede yeni Türkiye rekoru kıran Sermet Timurlenk yarışın bitmesine 80 metre kala rakipleriyle aynı tempoda koşuyordu. Ancak rakibi Saviç 80 metrede finişe kalkarak Timurlenk'i geçti. Son 80 metrelik finişe dayanamayan Timurlenk 1.47.5'lik derecesiyle yeni Türkiye rekorunun sahibi oldu. 800 metrede eski Türkiye rekoru 1.48.3 ile Mehmet Tümkan'a aitti.

100 metre erkekler seçmelerinde Selim Ergun şampiyonadan elendi. Esen Özgören ise 800 metre bayanlar yarışında 2.14'lük derecesiyle 9. oldu.

İlk gün müsabakalarında elde edilen diğer sonuçlar şöyle

100 metre bayanlar
1- İvanova (Bulgar) 11.66
2- Pavkova (Bulgar) 11.78

100 metre erkekler
1- Larıc (Yugoslav) 10.52
2- İvanov (Bulgar) 10.54

800 metre erkekler
1- Saviç (Yugoslav) 1.46.9
2- Palikaris (Yunan) 1.47.3

800 metre bayanlar
1- Politea (Romen) 1.59.4
2- Lonvin (Romen) 2.00.0

Disk atma bayanlar
1- Hristova (Bulgar) 61.26
2- Menis (Romen) 58.58

Uzun atlama bayanlar
1- Anton (Romen) 6.56
2- Poanit (Romen) 6.46
3- Lambru (Yunan) 6.46

AYAZMA KÜLTÜR ŞENLİĞİ FUTBOL TURNUVASI SÜRÜYOR

İSTANBUL (ÖZEL)

Önceki hafta Yakacık Belediyesinin düzenlemiş olduğu Ayazma Kültür Şenliği futbol turnuvasına bugün yapılacak olan dört maçla devam ediliyor.

Bugün yapılacak olan karşılaşmaların saatleri şöyle:

11.00-13.00 Kurfal Gençlik-Tam Cam Spor
13.00-15.00 Yıldızspor-Anadolu Gençlik
15.00-17.00 Yakacık Gençlik-Yalı Gücü
17.00-19.00 Doğanspor-Yeşilbağlar

İstanbulspor yeni sezona hızlı hazırlanıyor

İSTANBUL

İstanbul'un Üçüncü Ligdeki temsilcisi İstanbulspor yeni futbol sezonunu önceki gün Cağaloğlu'ndaki lokalinde yaptığı bir törenle açtı.

Önümüzdeki sezon ligde hayli iddialı oynayacağını belirten İstanbulspor yöneticileri, yeni transferlerinin kadrolarını güçlendirdiğini açıkladı.

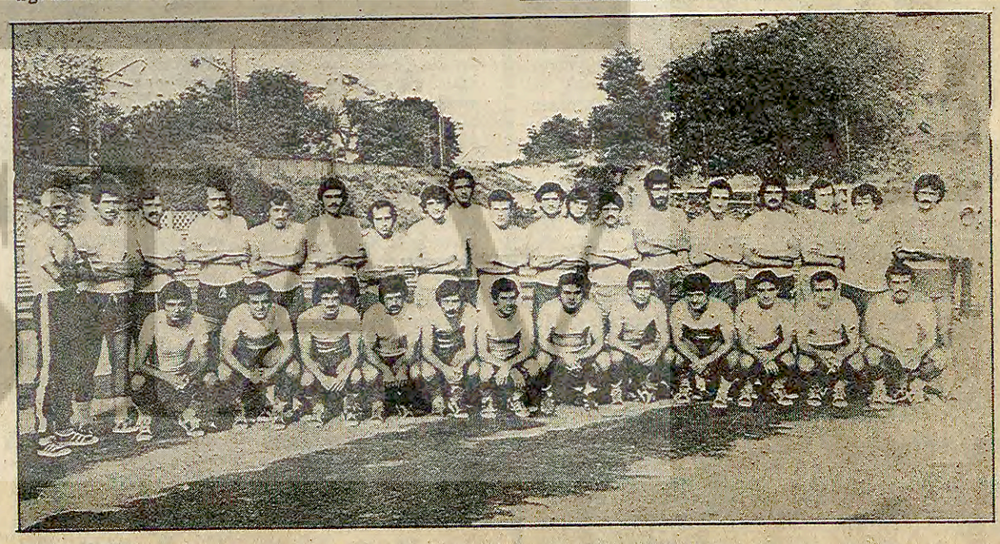

Yedikule yeni sezonda iddialı

İSTANBUL (ÖZEL)

Önceki gün sezon açılışını yapan Yedikule, sezona iddialı girerek çalışmaya başladı.

Bu konuda takım kaptanı yaptığı açıklamada, "Amacımız şampiyon olmak. Ama dürüst bir şekilde ve centilmence mücadele ederek kazanmak" dedi.

Bakırköy Gençlik Kulübü yeni sezonu açtı

- Kulüp Başkanı Birol Bora: "Şampiyonluk önemli değil, önemli olan kulüpler arasındaki dostluktur"

İSTANBUL HASAN PALA

Bakırköy Gençlik Kulübü yeni transferleriyle sezonun ilk açılışını yaptı. Bakırköylü sporseverlerin de izlediği açılışta, futbolcular kesilen kurbanın üzerinden atlayarak ilk saha çalışmasını yaptılar.

Başkan Birol Bora, futbolculara yaptığı konuşmada, şampiyonluğun önemli olmadığını, önemli olanın kulüpler ve sporcular arasındaki dostluk olduğunu belirterek konuşmasını şöyle sürdürdü: "Şampiyonlukta iddialı değiliz. Grubumuzdaki her takım hem şampiyon olabilir, hem düşebilir. Yeni transferlerle oluşturduğumuz kadromuzla amacımız sahalarda centilmence oynayıp, futbolseverlerimize başarılı oyunlar sergilemektir. Bu sezonda bütün takımlara başarılar diliyorum."

Bakırköy yeni sezonda I. Amatör Kümede şu kadrosuyla mücadele verecek:

Müjdat, Doğan, Nejat, Ahmet, Adnan, Necati, Tufan, Kemalettin, Tuncay, Ali, Yılmaz, Hasan, Burhan, Cemal, Semih.

Tosya'da komandolar evlere ve işyerlerine saldırdı 9 kişi yaralandı

- İlçede sokağa çıkma yasağı kondu
- Camiye bomba atan komandolar daha sonra CHP, TÖB-DER, TÜM-DER ve Kaymakamlık lojmanına saldırdılar
- Tosya Kaymakamı; Olayın ÜGD ile MHP İlçe örgütünce tezgahlanan bir tertip olduğunu açıkladı

HABER MERKEZİ

Kastamonu'nun Tosya ilçesinde faşist komandoların kışkırtması sonucu CHP, TÖB-DER, TÜM-DER, Kaymakam lojmanı ile CHP'lilere ait işyerleri, ev ve dükkanlar tahrip edildi. Olaylarda 9 kişi yaralandı. Şehirde sokağa çıkma yasağı kondu.

Tosya Kaymakamı Metin Özkınay'dan alınan bilgiye göre, halkı tahrik etmek amacıyla, gece Abdürrezzak Camisinin bahçesine bir patlayıcı madde atıldı. Namazdan önce Cami çevresinde toplanan bir grup, namazdan çıkan vatandaşları, "Kahrolsun komünistler" şeklinde sloganlar atarak tahrik ettiler.

Tosya Kaymakamı Özkınay, "Olayın Ülkücü Gençlik Derneği ile MHP ilçe örgütünce tezgahlandığını" belirterek şunları söyledi:

"Olayın asıl nedeni şöyledir: Bir gün önce bir ihbar üzerine Ülküm Kitabevi savcılık kararıyla aranmıştır. Aynı arama ÜLKÜ—BİR'de de sürdürülmüştür. Olay, bu aramaya tahammül edemeyen Ülkücü Gençlik Derneği ile MHP örgütünce tezgahlanmıştır. Patlayıcı madde atılan cami ile CHP arasında sadece iki buçuk metre mesafe bulunmaktadır. Olay yeri bunun için özellikle seçilmiştir. Olay tamamen tertiptir. Esasen hasara uğratılan yerler de tamamen CHP yanlısı kişilerin ev, dükkan ve işyerleridir" dedi.

Olaylar üzerine Tosya'da sabah saat 05.00'e kadar "sokağa çıkma yasağı" konuldu. Sokağa çıkma yasağı dün gece de sürdürüldü. Olayla ilgili olarak 30 kişinin kimlikleri belirlendiği ve bunlardan altısının gözaltına alındığı açıklandı.

SAMSUN'DA ÜÇ ÖĞRENCİ YARALANDI

Samsun Eğitim Enstitüsünde çıkan olaylarda üç öğrenci çeşitli yerlerinden ağır yaralandı. 18 öğrenci gözaltına alındı. Yaralananların isimlerinin Şemsettin Şenel, İsa Bayoz, Serdar Karakoç olduğu öğrenildi. Yaralanan öğrenciler Devlet Hastanesinde tedavi altına alındılar.

Öte yandan bir kahveyi basan silahlı dört kişi, bir kişiyi başından yaraladılar. Yaralanan Vedat Eyyüpoğlu hastaneye kaldırıldı.

MAMAK OLAYININ İKİ FAİLİ YAKALANDI

Ankara Valisi Tekin Alp, bir açıklama yaparak, Mamak ve Balgat'ta silahlı saldırı yaparak, altı yurttaşımızı öldürenlerin komando olduklarının kesinlikle saptandığını belirtti. Balgat'ta dört kahvehaneyi tarayarak, dört kişiyi öldürenlerden ikisinin Mustafa Pehlivanoğlu ve Haydar Şahin olduğunu açıkladı. Mamak'ta belediye otobüsüne ateş açarak, iki kişiyi öldürenlerden iki sanığın da yakalandığını bildirdi.

Öte yandan dün bir kahveyi baskın yaparak, saldırıda bulunan 7 kişi yakalandı. Yenidoğan'da Ahmet İpek'e ait kahveye silahlı baskın yapan Yaşar Bozuklu, Mehmet Şahin, Melih Yılmaz, Yılmaz Kaya, Faruk Çelik ve Mehmet Çelik'i güvenlik kuvvetleri suçüstü yakaladılar.

MHP GÜLTEPE İLÇE BİNASI ÖNÜNDE BİR GENÇE ATEŞ AÇILDI

Dün sabah Gültepe Ortabayır semtinde MHP ilçe binası önünden geçmekte olan Sabri Şahin adlı yüksek okul öğrencisi kimliği belirlenemeyen kişilerin silahlı saldırısına uğramıştır. Saldırıya uğrayan öğrenci kolundan yaralanarak Şişli Çocuk Hastanesine kaldırılmıştır. Olaydan sonra bu saldırıyı protesto etmek isteyen bir grubu polis dağıtmıştır.

JANDARMALAR PAHİŞANEDEN KAÇAN MAHKUMLARDAN BİRİNİ ÖLDÜRDÜ BİRİNİ YARALAYARAK YAKALADI

Arpaçay Cezaevinden iki ay önce kaçan Efendi Yıldız, İbrahim Aktürk, Mehmet Akif Sıt'ın saklandıkları Güvencinli köyü jandarma müfrezeleri tarafından sarıldı. Yarım saat süren silahlı çatışmadan sonra, Efendi Yıldız öldürüldü, İbrahim Aktürk yaralandı ve Mehmet Akif Sıt yakalandı.

Kars Valisi yaptığı açıklamada, mahkumların Güvercinli köyü yaylasında saklandıkları yolunda ihbar aldıklarını ve bunun üzerine dün sabah yaylanın kuşatıldığını bildirmiştir.

TÖB-DER...

(Baştarafı 1. Sayfada)

Yurtsever öğretmenler, gerek TSİP ve "Özgürlük Yolu" gruplarından oluşan bugünkü TÖB-DER yönetimine, gerekse sahte TKP yanlısı "Birlik Dayanışma" Grubunun örgüt yıkıcılığına, örgüt içi demokrasiyi yok eden tutumlarına, TÖB-DER'in Sovyet sosyal emperyalistlerinin çıkarlarına hizmet eden bir örgüt haline getirilmesi girişimlerine karşı mücadele ettiklerini ve bunu bu Genel Kurulda da sürdüreceklerini bildiriyorlar. Yurtsever öğretmenler, bağımsızlıkçı, halkının ve öğretmenlerin menfaatlerini savunan, örgüt içi demokrasinin olduğu bir TÖB-DER istiyorlar.

Ethem...

(Baştarafı 1. Sayfada)

Bu durumda bu göreve getirilmesi beklenen Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreteri Orgeneral Tahsin Şahinkaya'nın Yüksek Askeri Şura üyeliğine atanabileceği, Şura üyesi Oramiral Akif Akdoğanlar'ın da boşalan Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliğine getirilebileceği ifade ediliyor.

Komutanlarla ilgili atama listesinin birkaç güne kadar kesinleşerek resmen açıklanabileceği bildirildi.

Ereğli...

(Baştarafı 1. Sayfada)

reğli Demir-Çelik'in kuruluş çalışmaları sırasında Planlama Teşkilatındaydım. O sıralarda Planlama, projelerin "ekonomik olup olmamasını" araştırmaya önem veriyor, ekonomik olmayan projeleri geri çeviriyordu.

Ereğli'nin projesi ekonomik değildi. Aynı sıralarda Avusturya çok daha ekonomik ve bizim için çok daha elverişli bir teknoloji teklif etti. Fakat Amerikalılar ağır bastı ve Avusturya'nın teknolojisi geri çevrildi. Oysa Japonlar aynı teknolojiyi alıp geliştirdiler. Şimdi, 8-10 milyon ton kapasiteden küçük fabrika yapmıyorlar. Bu çok daha ekonomjk oluyor".

Üstünel, İskenderun Demir-Çelik hakkında ise şunları söyledi: "İskenderun, İsmet Paşa döneminde, Sovyetlerle ilk yapılan anlaşma uyarınca kurulan fabrikalardan biriydi. O zamanlar teknolojisine fazla bakılmadı. İskenderun'un teknolojisinin eski olduğu açıktır."

Eski Maliye Bakanına Seydişehir'in teknolojisi hakkında ne düşündüğünü de sorduk. Üstünel bu sorumuza şu cevabı verdi: "Biliyorsunuz, cephe hükümetleri döneminde Enerji Bakanı İnan Seydişehir'in bazı birimlerini kapatmıştı. Bence aldığı tedbirde haksız değildi. Seydişehir'in teknolojisi kötüdür. Düşünün bir kez, Seydişehir'de üretilen aliminyumun yerine beşte biri fiyatla alüminyum ithal edebiliyoruz."

ETKO'yu...

(Baştarafı 1. Sayfada)

gın'a ait olduğunu ve kendisi hakkında Nisan ayından beri gıyabi tevkif kararı bulunduğunu belirttiler.

ALİ HAYDAR YANGIN'IN KÜNYESİ

Baba adı: Mehmet, Doğumu: 1953, Adresi: Ekmekçi mahallesi no: 283, Kahramanmaraş. Ali Haydar Yangın bir süre Büyük Ülkü Derneği yöneticiliğinde bulundu. Nisan ayı içerisinde K. Maraş'ta ortaya çıkarılan ETKO ve YTK örgütlerinde de aktif rol oynadığı öğrenilen Ali Haydar Yangın'ın o günden beri kaçak olduğu ve gıyabi tevkif kararı ile arandığı da haber alındı.

DAĞLARDA KAMP ŞEHİRLERDE EYLEM

Bu arada Kahramanmaraş'a bağlı Pazarcık ve Türkoğlu ilçeleri ile köylerinde faaliyet göstermek için çevrede kamp kuran sağcı terör örgütlerinin özel ulaşım araçlarıyla şehirlere sevkedildikleri ve buralarda terörün sürdürülmesi için özel talimat aldıkları da edinilen bilgiler arasında. Bu nokta ile ilgili olarak Kahramanmaraş valisi Tahsin Soylu'nun şifre rapor ve telle ilgili mercileri uyardığı önceki gün Anadolu Ajansı tarafından geçilen bir haberle belli oldu. Buna rağmen hükümetin ne Kahramanmaraş'ta ne de buradan dağılan örgüt militanlarının üslendikleri şehirlerde önlem aldığı görülmüyor.

Geçtiğimiz hafta içinde Ankara'da ve Iğdır'da meydana gelen kanlı cinayet olaylarının diğer şehirlere de yayılabilmesi ihtimali üzerinde dururlarken, hükümetin gerek AYDINLIK'ın yayını ve gerekse Kahramanmaraş Valisi Soylu'nun uyarıları karşısında pasif kaldığı görülmektedir. Kahramanmaraş'daki incelemelerini sürdüren gazetemiz önümüzdeki günlerde Ali Haydar Yangın'ın yanında bulunan diğer çete elemanlarını da bir bir saptayacak ve halkımızın huzuruna çıkaracaktır. Kontrgerilla şeflerinin apaçık kimlikleri karşısında susan hükümetin, bu çete elemanları için de aynı tutumu takınıp takınmayacağı da bu süre içinde belli olacaktır.

Türkeş ve Demirel, Kontrgerilla...

(Baştarafı 1. Sayfada)

zücüdür ve bu yayını doğrular niteliktedir" dedi. Türkeş MHP'nin daha önce bu konuda açıklama yaptığını, buna karşılık Ecevit'in "Silahlı Kuvvetlerin savunulmaya ihtiyacı olmadığı" sözünü savurduğunu belirterek, "Silahlı Kuvvetler'i herkesin savunması gerektiğini" söyledi.

Başbakan Ecevit'in iktidara gelmeden önce Kontrgerillanın varlığı konusunda sözler ettiğini, şimdi ise sustuğunu söyleyen Türkeş, "Ecevit çıkıp cevap versin" dedi. Türkeş kendisinin Silahlı Kuvvetlere 30 yıl hizmet ettiğini ve bu sıfatla Türkiye'de Kontrgerilla diye bir teşkilat olmadığını, ne Silahlı Kuvvetler içinde ne de MİT içinde böyle bir teşkilatın bulunmadığını söyleyebileceğini de iddia etti.

Başka bir gazetecinin, Aydınlık gazetesindeki haberlerde ETKO ile MHP arasındaki ilişkinin ortaya konduğunu belirtmesi üzerine de Türkeş, ETKO ile MHP'nin bir ilgisi olmadığını iddia etti ve ETKO ile ilgili haberlerin POLDER ile bazı güvenlik görevlilerinin tertibi olduğunu ileri sürdü.

MHP Genel Başkanı anarşiyi kendilerinin körüklemediğini iddia ederek, barış çağrılarını tekrarladı.

DEMİREL: "KONTRGERİLLA SORUSUNUN MUHATABI BEN DEĞİLİM, DOSYALAR HÜKÜMETİN ELİNDE"

Ankara'da bir basın toplantısı düzenleyen AP Genel Başkanı Süleyman Demirel Kontrgerilla konusundaki soruya şu karşılığı verdi:

"Dosyalar hükümetin elinde. Yani devlet orların elinde. Ben onları meydana davet ettim. Kontrgerilla iddiaları içinde hükümet oldular. 1 Mayıs 1977'deki hadiseyi Kontrgerillanın yaptırdığını iddia ettiler açıkca. Devlet de elinizdedir, gelin bunun böyle olduğunu ispatlayın dedim. Kaçtılar. Herkes söylediğine sahip olsun. Ben söylediğime sahibim.

"Devlet cinayet işlettiremez. Devlet cinayet işlettirirse bunu kimse örtbas edemez. Örtbas etmeye zaten gücü de yetmez, hakkıda yoktur.

"Daha açık söyliyorum. Kimin ne iddiası varsa, bu iddialarla ilgili bilgiler bugün Halk Partisinin elindedir. Sözüne sahip olsun efendim. Gerçekte bu işi Kontrgerilla yaptırdığı iddiasındaysa işte devletin dosyaları elindedir. İşte kendisi devletin idaresindedir. Bulsun çıkartsın efendim. Versin mahkemelere efendim. Mani olan mı var efendim. Ne tartışacağız bundan sonra. Bu sualin muhatabı artık ben değilim muhatabı onlardır."

Komandolar, Sağmalcılar...

(Baştarafı 1. Sayfada)

ve mahkumların bulunduğu koğuştaki olaylar, kısa sürede diğer koğuşlara sirayet ederek isyana dönüştü. Yüzlerce mahkum bıçak şiş ustura ve kırdıkları ranca demirleriyle ayaklandılar.

Jandarmanın yardım istemesi üzerine, cezaevine bin kişilik jandarma ve polis birliği sevkedildi. Güvenlik güçleri havaya ateş açarak içeri girmek isterlerken, koğuşlarda olayların tüm şiddetiyle sürdüğü görüldü. Olaylar sırasında kaçakçılık suçundan hükümlü Hayrettin Yüksel bıçak, şiş ve usturayla öldürüldü. Kava davasından tutuklu Müfit Bayram ile adi suçlardan mahkum Ekrem Bülent Emin Gürel ve Mehmet Fatih Ökütülmüş'de yaralanmıştır.

İsyan 21.30 sıralarında denetim altına alındı.

Küçüktaşkıner...

(Baştarafı 1. Sayfada)

Nejdet Küçüktaşkıner, ifade vermek için Barova gelmeyi reddetti. Daha sonra kendisine yazı yazarak çağrısını tekrarlayan Baroya verdiği cevapta, "can güvenliğinin bulunmadığını" ileri sürdü. Bunun üzerine İstanbul Barosu, Vilayete, Savcılığa ve Emniyet Genel Müdürlüğüne birer dilekçe yazdı. Vilayet çevrelerinden edinilen bilgilere göre, Küçüktaşkıner, Baronun çağrısına gönderdiği cevapta, işkenceci olduğunu reddetmedi. İşkenceci avukat, bu konunun sıkıyönetim mahkemelerinde görüşüldüğünü ve karara bağlandığını ileri sürdü. Ayrıca gazetemizde çıkan açıklamasını "can güvenliği" olmadığı için yaptığını iddia etti. İşkenceci avukat, Baroya gelmemesinin nedeni olarak da, gazetemizin yayımından dolayı hayatının tehlikede bulunmasını gösterdi. Küçüktaşkıner, Baroda da can güvenliği bulunmadığını ileri sürdü. Baro yönetiminden kendi gösterdiği bir yere adam göndermesini istedi ve ancak orada ifade vereceğini söyledi.

Bunun üzerine İstanbul Barosu, Emniyet Genel Müdürlüğüne bir yazı yazarak, Küçüktaşkıner'in "can güvenliğinin" sağlanmasını istedi ve "can güvenliğiniz sağlanmıştır" diyerek, Nejdet Küçüktaşkıner'e yaptığı çağrıyı tekrarladı. Önümüzdeki Perşembe günü de ifade vermeye gelmezse, Küçüktaşkıner'in Barodaki kaydının silineceği tahmin ediliyor. Aynı gün, Toplak-İş Genel Başkanı Şamil İlter, İstanbul Barosuna gelerek, Nejdet Küçüktaşkıner'in 12 Mart döneminde kendisine yaptığı işkenceleri anlatacak. Daha önce de, devrimciler, İstanbul Barosuna giderek, Küçüktaşkıner'in yönettiği işkenceler hakkında açıklamalar yapmışlardı.

TAŞKINER'İN SİCİLİ

Öte yandan, Taşkıner'in işlediği suçları araştıran muhabirlerimizin tespit ettiğine göre, işkenceci avukatın sicili şöyle:

Baba adı: Abdül
Ana adı: Sabriye
Doğumu: İstanbul-Eyüp 1941
1.4.1964 Yedeksubay Okuluna giriş
30.9.1964 Asteğmen
31.3.1965 Teğmen
31.3.1966 Terhis.
30.5.1966 İstanbul'da sivil memur-dedektif adayı.
18.5.1967 İstanbul'da sivil memur-Müfettiş yardımcısı
1.3.1972 İstanbul'da sivil memur-İstihbarat memuru
30.4.1973 İzmit'e atandı.

Avrupa'da faşizm yükselebilir mi?

(Baştarafı 1. Sayfada)

süper devlettir. Diğer emperyalistler, dışa karşı saldırgan bir siyaset izleyecek temele ve güce sahip değillerdir.

İki süper devlet arasında, ABD gerileyen emperyalisttir. Sovyetler Birliği ise, yükselen emperyalisttir ve dünyanın yeniden paylaşılmasını istemektedir. Moskova'daki Yeni Çarlar bu amaçla stratejik bir saldırıya girişmiş bulunuyorlar. Günümüzün "en emperyalist, en saldırgan, en gerici, en şoven" emperyalisti, Sovyet sosyal-emperyalizmidir. ABD emperyalizminin dünya halklarından ağır darbeler yemesi sonucu, dünyadaki Amerikancı faşist diktatörlükler de birer birer müzeye kalkmaktadır. Artık faşizmin merkezi Sovyetler Birliği'ne kaymaktadır.

Bugün Almanya'da, Fransa'da, Hollanda veya İngiltere'de faşist diktatörlük tehlikesinin yükseldiğini iddia etmek, gerçeklerle bağdaşmaz. Dolayısıyla bu tutumun bilimsellikle hiç bir ilgisi yoktur. Aslında bu, kaplanın pençesini oraya buraya uzattığı ve dişlerini bilediği şartlarda, yabani kedinin tehlikeli bir hale geldiğini iddia etmekle birdir.

Bugün Avrupa'da yükselen tehlike nedir?

Avrupa burjuvazilerinden kaynaklanan sözümona faşizm tehlikesi midir, yoksa Sovyet sosyal-emperyalizminden kaynaklanan sosyal-faşizm tehlikesi midir? Bu konuda tartışma yapmak bile abestir. Zaten Avrupa ülkeleri burjuvazisinin faşistleştiği teorisini tezgahlayan da, Moskova revizyonistlerinden başkası değildir. Onlar böylece kendilerinden gelen gerçek tehlikeyi gözlerden saklamaya ve Avrupa halklarının dikkatini başka yönlere çekmeye çalışmaktadırlar.

Sovyetler Birliği'nin saldırı tehdidine karşı direnmeden yana mısınız, öyleyse "faşist" damgasını göğüslemeye hazırlanmalısınız. Çin Halk Cumhuriyeti'ni dost olarak mı görüyorsunuz, dünyanın en tehlikeli faşistleri sizlersiniz!

"Avrupa'da faşizm tehlikesi yükseliyor" teorisini piyasaya süren revizyonistler saçmalamakta bu kadar ileri gidebilmektedirler. 900 milyon insanın proletaryanın devrimci bayrağı altında yaşadığı bir ülke ile dostluk isteyenlere "faşist" demenin başka ne gibi bir anlamı olabilir?

Artan sosyal-emperyalist tehdit karşısında bugün Avrupa burjuvazisi içinde Çin'e ve diğer Üçüncü Dünya ülkelerine dostluk eğilimi kaçınılmaz olarak gelişmektedir. Bu gelişme, faşistleşme yönünde bir gelişme değil, tam tersine dünya çapında ele alırsak nesnel olarak devrimin yararına, demokrasinin yararına bir gelişmedir. Demokratlığın önemli ölçütlerinden biri de, sosyalist ülkelere dostluktur.

Brejnev'den "demokrat" payesi kazanmanın biricik yolu ise, onun önünde diz çökmek ve "sınıf mücadelesi" perdesi altında Brejnev'in parmağıyla işaret ettiği güçleri "baş düşman" kabul etmektir.

Arnavutluk Emek Partisi gibi artık açıkça revizyonizmin yörüngesine girenler de, kime saldıracakları konusunda açıkça Brejnev'in parmağına bakmaktadırlar. Brejnev, faşist olarak Alman veya Fransız burjuvazisini mi gösteriyor, öyleyse bu ülkelerde faşizm tehlikesi yüksek mektedir. Arnavutluk Partisi yıllardan beri gerçekleri ters çevirmeye çalışarak bu tür görüşleri savunuyor. Oysa bugün herhangi bir Avrupa ülkesinde faşist diktatörlük, ancak Brejnev'in beşinci kolları tarafından gerçekleştirilebilir. Avrupa ülkelerindeki burjuvazilerin faşist diktatörlük kurabilecek maddi temelleri yoktur. Ama bu ülkelerde dünyanın en saldırgan emperyalisti olan Sovyetler Birliği'ne dayanarak ve onun saldırgan siyasetinin hizmetine girerek sosyal-faşist diktatörlükler kurulabilir.

Çin-Japon...

(Baştarafı 1. Sayfada)

yapması, anlaşmanın sonuçlanmasını geciktirdi. Fakat son zamanlarda Rus tehlikesinin artması ile birlikte, Japon hükümeti anlaşmayı sonuçlandırıcı bir tutum aldı. Japonya Dışişleri Bakanı Sonoda, Pekin'e giderek, görüşmelere yeniden başladı.

Dün imzalanan ve beş maddeden oluşan anlaşmanın önsüzünde, ortak bildirinin, iki ülke arasındaki dostluk ve işbirliği ilişkilerine temel teşkil ettiğine işaret ediliyor.

10 yıl süre ile yürürlükte kalacağı belirtilen ve taraflardan birinin itiraz etmemesi halinde kendiliğinden uzayacak olan anlaşmada, egemenliğe ve toprak bütünlüğüne karşılıklı saygı, karşılıklı saldırmazlık, içişlerine karışmama, eşitlik ve karşılıklı yarar ve barış içinde bir arada yaşama ilkeleri temelinde, iki ülke arasında kalıcı barış ve dostluk ilişkilerinin gerçekleştirilmesi karar altına alınıyor.

İki ülke arasında ekonomik ve kültürel ilişkileri daha da geliştirmek ve iki ülke halkları arasındaki temasları artırmak konusunda karara bağlandığı anlaşmanın en önemli maddesi olan ikinci madde aynen şöyle:

"Anlaşmayı imzalayan taraflar, her iki tarafın da Asya'da ve Pasifik Bölgesinde, ya da herhangi bir diğer bölgede hegemonya peşinde koşmayacaklarını, herhangi bir ülkenin veya ülkeler blokunun hegemonya kurma çabalarına da karşı koyacaklarını belirtirler."

HUA GUO FENG: "ANLAŞMA ÇİN VE JAPON HALKLARININ ORTAK ÖZLEMLERİNİ YANSITIYOR"

Anlaşmanın imzalanmasından sonra Çin Komünist Partisi Merkez Komitesi Başkanı ve Devlet Konseyi Başkanı Hua Guo-feng, Japon Dışişleri Bakanı Sunao Sonoda ile bir görüşme yaptı. Anlaşmanın Japon ve Çin halklarının ortak özlemlerini yansıttığını söyleyen Hua Guo-feng, "anlaşmanın imzalanması, Çin ve Japon halklarının nesiller boyunca dostluk içinde bir arada yaşamaları ve Asya ile Pasifik Bölgelerinde barışın savunulması için yararlıdır" dedi.

RUSYA'NIN TEPKİSİ

Siyasal gözlemciler anlaşmanın Japonya'da büyük bir memnunlukla karşılandığını, revizyonist Sovyet yöneticilerinin ise anlaşma karşısında son derece büyük bir hoşnutsuzluk duyduklarını belirtiyorlar.

Sovyetler Birliği tarafından anlaşma ile ilgili olarak yapılan açıklamada, Rusya'nın bundan böyle Japonya'ya karşı tavrını değiştireceğinden söz ediliyor.

Anlaşma konusunda bir yorum yayınlayan Sovyet TASS Ajansı, bu anlaşmanın Uzak Doğuda barışı tehdit ettiğini ve Sovyetler Birliği'ni hedef aldığını iddia etti.

Gözlemciler bu açıklamanın, Rusya'nın Japon-Rus karasularında olay çıkarmaya çalışacağı ve çeşitli tehdit yollarına başvuracağı şeklinde yorumlanması gerektiğini belirtiyorlar.

TİKP...

(Baştarafı 1. Sayfada)

sını yaptığı belirtiliyor. Ayrıca bildiride Malatya, Iğdır, Tepecik olaylarının Kontrgerillanın eylem planına uygun olarak yapıldığına dikkat çekiliyor.

TİKP bildirisinde katillerin yakalanacağı söylendiği halde hiç bir şey yapılmamasının katillere cesaret verdiği belirtilerek şöyle deniyor:

"1 Mayıs katliamını belgeleyen bantlar, Yeşilköy'ün, Çiğli'nin, Sirkeci olaylarının sorumluları bellidir. Aydınlık gazetesi, bunları belgelerle açıklamaktadır. İşkenceci Kel Eyüpler, Hiram Abaslar ve benzerleri suçlarıyla bir bir gün ışığına çıkmaktadır. Maraş'ta köylüleri öldüren ETKO militanları serbestçe dolaşmaktadır. Ama bu hükümet, Rusya ile işbirliği anlaşması imzalıyor, IMF'ye boyun eğiyor, işçi ücretlerini donduruyor. Köylülerin ürünlerini yok pahasına kapatıyor. Bu işkenceci ve katillerin çoğu, Ecevit'in uzansa yakalayabileceği yerlerdedir. Devletin içindedir. Ecevit henüz iktidarda olmadığı zamanlarda bunu kendisi de söylemiştir. Şimdi caniler mükafatlandırılıyor, terfi ettiriliyor, cinayetlerin bu tutumla önlenemeyeceği bellidir."

Bildiride son olarak TİKP Başkanı Doğu Perinçek'in basın toplantısında açıkladığı "Bayraktarlık" konusunda da hiç bir şey yapmadığını, fakat tüm Türkiye halkının hükümetin bu tutumuna karşı olduğunu, can güvenliği sağlanmasını ve Kontrgerillaların hesap sorulmasını istediği belirtiliyor.

Fitre ve zekatlarınız için Türkiye Sakatlar Derneği

İstanbul Şubesi Telf: 21 88 82

Faşistler tarafından Gültepe'de öldürülen İşçi Hüseyin Ceylan'ın cenazesi kaldırıldı

Polis Gültepe'de cenazeye katılanlara saldırdı.

Perşembe günü sabahı evden işine gitmek üzere çıktığında faşist katillerce vurulan işçi Hüseyin Ceylan'ın cenazesi dün ailesi ve arkadaşları tarafından kaldırıldı. Hüseyin Ceylan 27 yaşında ve Tunceli'nin Pülümür Kazasından idi.

Dün sabah Hüseyin Ceylan'ın evinin önünde toplanan halk cenazeyi Beşiktaş Sinanpaşa Camiine getirmek üzere yürüyüşe geçti. Ancak polis yürüyüşü dağıtmak istedi. Kadın, çocuk demeden copladı. 10'dan fazla kişi gözaltına alındı. Bu arada polis silah da kullandı. Yürüyüşçüler daha sonra otobüslerle Beşiktaş'a gelditer ve cenazeyi Üsküdar'a defnettiler.

ANNESİ VE BABASI NE DİYOR?

Faşist katillerden hesap sorulmasını isteyen Hüseyin Ceylan'ın annesi şunları söyledi: "Can güvenliğimiz yok. Önceden evin çevresinde silah atıyorlardı. Polise haber veriyorduk, gelmiyorlardı. En sonunda oğlumu vurdular. Ama şimdi cenazesini kaldırmak isteyince engellemek istiyorlar. Kadınlara çocuklara saldırıyorlar.

Babası Hasan Ceylan' da şunları söyledi: "Polisler her zaman faşistlerden taraf. Çocuğumu faşistler vurunca neden biz gösteri yürüyüşü yapmayalım?

KAYIP OTO

34 F 4738 plakalı TS Renault marka açık yeşil renkli 1978 model arabam silahlı kişilerce gaspedilmiştir. Bulan ve görenlerin aşağıdaki numaraya telefon etmeleri rica olunur.

26 52 44- Kazım
İstanbul

TELEVİZYON

17.00 PAZAR MAGAZİN
18.00 TV'DE YERLİ SİNEMA (KIRIK HAYATLAR)
Yönetmenliğini Halit Refiğ'in yaptığı, başrollerini Belgin Doruk, Cüneyt Arkın, Nebahat Çehre ve Birsen Menekşeli'nin paylaştıkları 1964 yapımı bir yerli film. Halit Ziya Uşaklıgil'in aynı adlı romanından yapılmış bir modernizasyon olan film, bir küçük burjuva ailesinin iç çatışmalarını, karı-koca arasındaki duygusal sorunları işliyor.
19.30 RAMAZAN ÖZEL PROGRAMI
20.00 BAYEZIT CAMİİ VE KÜLLİYESİ
20.30 HABERLER
21.15 BEŞ DAKİKA (Konuşma Üzerine)
Konuşma sırasında yapılan önemli yanlışların konu edildiği programda, konuşurken konudan konuya sıçrayan, yüksek sesle konuşan, gereksiz ve uzun konuşmalar yapan kişiler yeriliyor. Oynayanlar: İhsan Sanıvar, Şener Kökkaya, Ayşe Sönmez, Jale Aylanç, Müdrike Coşansu, Müge Özlü. Yapım: Yavuz Tarakçıoğlu. Yönetim: Ayhan Karapars.
21.20 LAUREL—HARDY
Dizi güldürü filmin "İkinci Yüzyıl" adlı bölümü yayınlanacak. Bu bölümde Laurel-Hardy hapistedirler. kaçmayı başarırlar, ancak kaçarken bindikleri araba polis müfettişlerine aittir.
21.40 DİREKLERARASI
Programda Bakırköylü sanatçılar tarafından eski İstanbul'un Direklerarasında yer alan topluluk ve tiyatro oyunları canlandırılıyor. Bu topluluklar ve oyunlar şöyle: Şen Akasya Topluluğu, "Otello" oyununda Arabın Aşkı, Agopyan Efendi Kumpanyası, Tuluat ve ortaoyununda Düet ve Kanto
22.05 VAKİF
Dizi filmin "Sezgi" adlı bölümü yayınlanacak.
22.50 GÜNE BAKIŞ
23.00 BALKAN ATLETİZM ŞAMPİYONASINDAN GÖRÜNTÜLER

RADYO

TRT 1

05.00	Açılış	19.00	HABERLER
07.02	Köye Haberler	21.00	Dinleyici İstekleri
07.30	HABERLER	21.30	Spor Dergisi
09.02	Tatil Sabahı	22.30	Bilin Çalalım
12.02	Radyo Tiyatrosu	23.00	HABERLER
13.00	HABERLER	23.30	Bizden Sesler Bizden Besteler
15.15	Fasıl	00.02	Gece Konseri
16.30	Türküler ve Oyun Havaları	01.00	Kapanış

TRT 2

08.00	Gün Başlıyor		
09.00	Türküler Geçidi		Senfonik Müzik
10.00	Çocuğun Dünyası	17.30	Türküler
11.00	Açıklamalı Solo Konseri	19.30	Haftanın Olayı
		20.30	Açık Oturum
12.15	Klasik Koro	22.00	Türküler Geçidi
13.15	Çigan Müziği	23.00	Caz Dünyasından
14.00	Çağdaş Türk Sanat Müziği	23.35	Çağdaş Türk Sanat Müziği
15.15	Geçmişten Bugüne	23.55	Kapanış

TRT 3

07.00	Açılış	17.00	Sizlerle 45 Dakika
08.00	Sabah İçin	18.30	Plak Dolabından
09.00	Meltem	20.00	Büyük Eserler
10.30	Çağdaş Türk Sanat Müziği	21.00	Pazarın Konseri
		23.00	Çağdaş Türk Sanat Müziği
11.00	Müzik-Magazin		
12.15	Okullarda Müzik	00.30	Samanyolu
14.00	Konser Saati	01.00	Kapanış
16.00	Caz Ustaları		

REŞAT FUAT TÖRENLE ANILDI

İSTANBUL (ÖZEL)

Türkiye proletaryasının önderlerinden Şefik Hüsnü'nün yakın mücadele arkadaşı Reşat Fuat Baraner ölümünün 10. yılında dün mezarının başında düzenlenen bir törenle anıldı. 500'e yakın devrimcinin katıldığı törende, TİKP Başkanı Doğu Perinçek ve İstanbul İl Başkanı Halim Spatar birer konuşma yaptılar.

Dün saat 18.00'de Feriköy Mezarlığı kapısında toplanan devrimciler, daha sonra düzenli sıralar halinde Reşat Fuat'ın mezarı başına gittiler. Reşat Fuat'ın ve aynı yerde yatmakta olan Şefik Hüsnü, Kerim Soyka ve diğer devrimcilerin anısına 1 dakikalık saygı duruşundan sonra, TİKP İstanbul İl Başkanı Halim Spatar, Reşat Fuat'ın hayatı ve mücadelesi üzerine bir konuşma yaptı. Spatar konuşmasında özetle şöyle dedi:

"Türkiye işçi hareketinin önderlerinden ve Şefik Hüsnü'nün mücadele arkadaşı Reşat Fuat Baraner'i on yıl önce bugün kaybetmiştik.

"Reşat Ağabey 1900 yılında Selanik'te doğdu. Liseyi bitirince dayısı Mustafa Kemal'in yanına, Ankara'ya geldi. Ama kendisine çok ayrıcalıklı, özel bir muamele yapıldığını görünce oradan emperyalistlerin işgali altındaki İstanbul'a gitti.

Milli mücadelenin zaferinden sonra Mustafa Kemal'in yeğeni olarak önünde duran bütün olanakları reddetti. Almanya'ya kimya öğrenimi yapmaya gitti. Orada da Türkiyeli gençlere önderlik etti.

"1932'de Şefik Hüsnü'nün oybirliği ile genel sekreterliğine seçildiği TKP 3. kongresinde Reşat Ağabey de Merkez Komitesine seçildi. Ondan sonra sürekli olarak Merkez Komitesinde görev aldı. Reşat Fuat'ın hayatı ondan bu yana devrimci mücadele, işkence, hapis ve sürgünler içinde geçti.

1944 ve 1951 tevkifatlarında Reşat Fuat gördüğü ağır ve uzun işkencelere rağmen hakim sınıflara hiç bir zaman teslim olmadı. Her işkenceden yüzünün akıyla çıktı. Hakim sınıflar Reşat Ağabeyi konuşturamadılar. Devrimci onuruna hiç bir zaman gölge düşürmedi. Mahkemeler sırasında da devrimci tutumunu sürdürdü, devrimi her şart altında savundu, mücadelesine bir an ara vermedi.

1946'da Şefik Hüsnü'nün başkanlığında kurulan Türkiye Sosyalist Emekçi ve Köylü Partisi, kuruluşundan altı ay sonra kapatılıp üyeleri tutuklandı. Başsız kalan Partinin başına Zeki Baştımar geçti. Bu sırada Partinin inşasında büyük hatalar işlendi. 1950'de Şefik Hüsnü ve Reşat Fuat cezaevinden çıktılarsa da, henüz güçleri toparlayıp duruma hakim olamadan tekrar içeri girdiler. Çok gevşek örgütlenmiş, bir sürü zayıf ve küçük burjuva unsurun doluştuğu Partide, başta Zeki Baştımar ve İstanbul Vilayet Sekreteri Tevfik Dilmen olmak üzere birçok kimse polisin baskısı karşısında hemen hemen bütün Partiyi ele verdiler. Türkiye proleter devrimci hareketi etkisini yıllarca sürdürecek olan büyük bir darbe yedi.

Ne var ki Şefik Hüsnü olsun, Reşat Ağabey olsun bu tevkifatta devrimci tutumun sürdürülmesinde en büyük rolü oynadılar. Polis onların devrimci kararlılıklarını yıkamadı, onlardan hiç bir sırrı alamadı.

Genel koğuştaki arkadaşlar, ne zaman ihtiyaç hissetseler Harbiye Cezaevinde Taş Odalar denilen hücrelerde tutulan Doktor arkadaşa ve Reşat

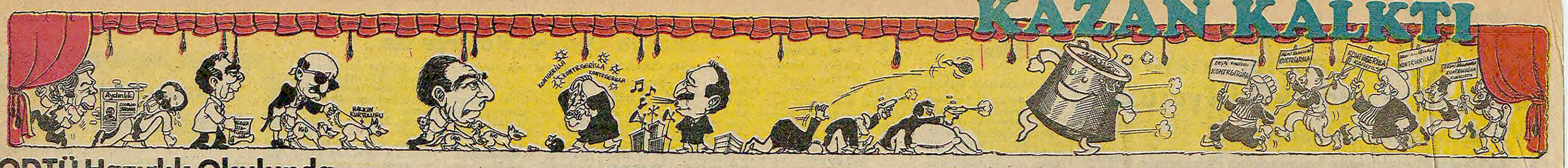

ODTÜ Hazırlık Okulunda devrimcilere saldıran Halkın Kurtuluşçuları

SİZİ TARARIZ ULAN!

dediler

İSTANBUL (ÖZEL)

Kuaför Halkuş Moskova'dan en son tarama ve makyaj modelleriyle döndü. Dünyanın en gaddar kuaförü Brejnev'den öğrendiği makyaj metoduyla, bir dakikada en büyük halk düşmanlarını bile devrimci (!) pozuna sokmaktadır.

Taranmak isteyen tüm devrimcilerin Sovyet sosyal-emperyalizmine karşı çıkmaları ve Üç Dünya Teorisini kabul etmeleri yeterlidir.

Bir dakikada "devrimci" kılığına girmek isteyenlerin ise, Kontrgerilladan, KGB'den, ya da ajan-provokatör Turgut Bulut'tan güven belgesi almaları gereklidir.

Kuaför HALKUŞ sizi de bekler.

Adres: Halkın Turşusu Kavşağı, Provokasyon Sokağı, Oportünizm Apt.

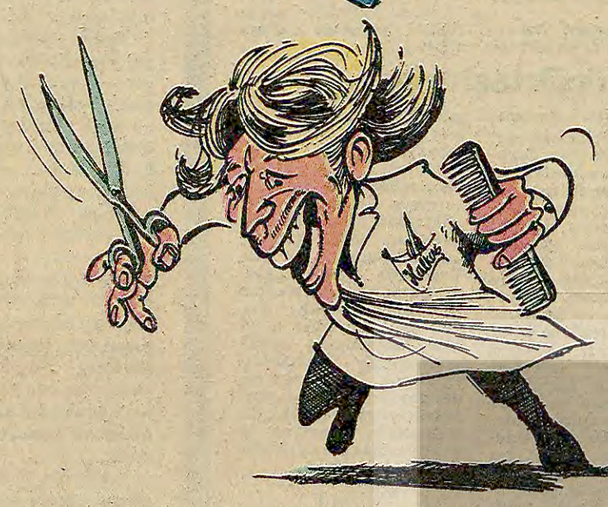

YUED tartışmalarının ardından konulu yazımız bugün 6. sayfada

KAZANKALKTI'NIN RESİMLİ KONTRGERİLLA TARİHİ/3

"Suuuuu"

İşte size 12 Mart'tan iki polisiye hikâye... İkisi de birbirine zıt. Birinde, maceracı görüşleri savunan bir öğrenci, baltayı taşa vuruyor. Ötekinde başka bir devrimci, polisi şapa oturtuyor. İlkinden başlayalım...

* * *

Ankara Üniversitesinde bir "öğrenci" var. Adı Erdal Gökyüzü. Bu adam öğrenci hareketlerine girip çıkıyor, ortalığı karıştırıyor. Gökyüzü'nün hareketlerinden kuşkulananlar bu adamın polis olduğunu ortaya çıkarıyorlar. Ve haber üniversite çevrelerinde yayılıyor, Gökyüzü'nün yakın arkadaşı, maceracı görüşleri savunan bir devrimcinin kulağına da gidiyor.

Bu vefakâr arkadaş haberi duyunca hemen Gökyüzü'nü buluyor. Son derece üzüntülü olarak, anca beraber kanca beraber arkadaşının boynuna sarılıyor:

"Arkadaşım, kardeşim... Senin için polis diyorlar. Olur mu böyle şey? Bu ne kötü iftira. Sen tertemiz bir insansın. Senin için nasıl böyle konuşurlar? Bu insanlar çok kötü."

Erdal Gökyüzü, arkadaşının bu sözlerinden pek duygulanıyor. Cebinden bir kart çıkartıp uzatıyor. Ve teselli edici bir sesle konuşuyor:

"Üzülme, bu iş kötü birşey değil. Biz de vatana polis olarak hizmet yapıyoruz..."

* * *

Öteki hikaye yine Ankara'da geçiyor... Polis o dönemki sayısız baskınlardan birini yapmış, basılan eve karakol kurmuş, bekliyor. Eve kim gelirse yaka paça toparlanıp, arkada bir odaya götürülüyor.

Bir süre sonra eve bir devrimci daha geliyor. Dikkatli ve temkinli. Polisin karakol kurduğu dairenin kapısını çalıyor. Kapıyı, içerdeki sivil polislerden biri açıyor.

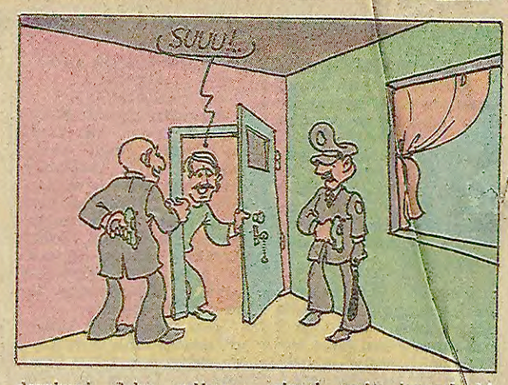

Adamın karanlık yüzünü ve kindar bakışlarını görünce, gelen devrimci evde karışık bir durum olduğunu hemen anlıyor. Ve apartmanın merdiven boşluğuna dönerek bağırıyor:

"Sucu geldi, suuuu..."

Sonra geriye dönerek ağır ağır merdivenlerden aşağı iniyor.

Bektaşi'den Ramazan Fıkraları

İSLAMIN ŞARTI

Zekat vermeyen, hacca da gitmeyen cimri bir zengin, Bektaşi'yi dinden sözde sınava çekmek için,

— İslamın şartı kaçtır? diye sormuş.

Bektaşi,

— Birdir deyince küplere binen zengin, bağırmaya başlamış:

— Bre dinsiz, imansız, daha islamın şartını bilmezsin, bir de utanmadan derviş olacaksın, ha...

Bektaşi gülümseyerek,

— Ne kızıyorsun ağam, haksız mıyım?: demiş. Haksız mıyım yani? Eskiden beşti? Zekatla haccı siz kaldırdınız, oruçla namazı biz kaldırdık, kala kala bir şahadet getirmek kaldı.

GELMEDEN GEÇTİ

Bir gün Bektaşi mahallenin imamına,

— Ramazan ne günü? diye sormuş.

İmam,

— Yarın değil öbür gün deyince,

— Aman pek unutkanım, şunu yazıp cebime koyayım da unutmayayım... demiş.

Her sabah kalkınca, cebindeki kağıdı okumuş "Ramazan, yarın değil öbür gün..."

Bir sabah top ve davul sesleri, çocuk çığlıklarıyla uyanınca, meraklanıp,

— Ne oluyor? diye sormuş.

— Bayram geldi.. demişler.

Bektaşi,

— Yaaa!... diye sormuş, demek bu yıl mübarek ramazan gelmeden birdenbire bayram çıkageldi ha!...

SIYIRIP GEÇTİ

Ramazanda topu topu bir güncük oruç tutacakken dayanamayıp onu da yemiş olan Bektaşi'ye, bayramda sormuşlar:

—Nasıl bu ramazan sana dokundu mu?

Bektaşi,

—Yooo, demiş, az kalsın dokunacaktı ama sıyırıp geçti.

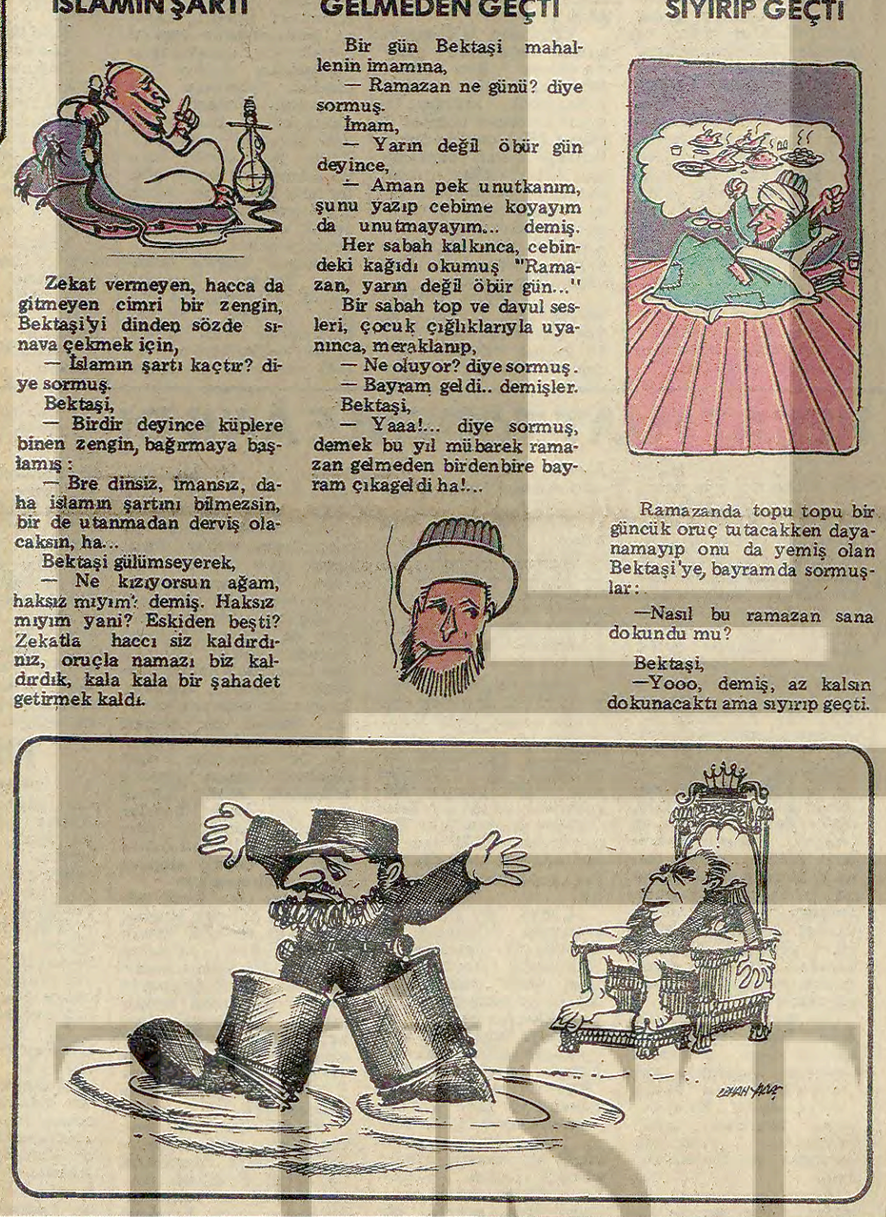

CEMAL NADİR'DEN

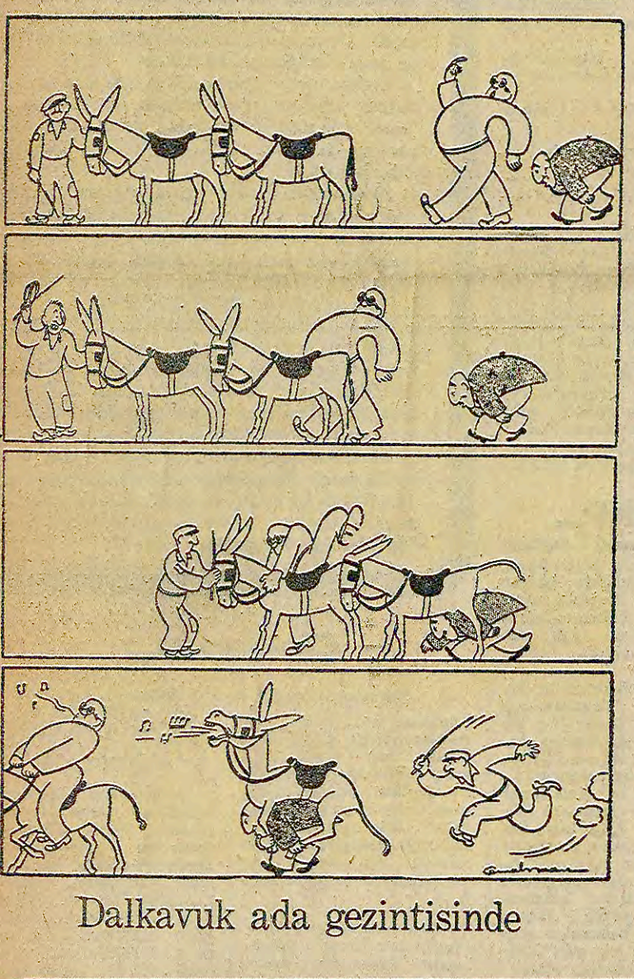

Dalkavuk ada gezintisinde

Ereb Şemo'nun romanı

KÜRT ÇOBAN

Türkçesi: GANİ BOZARSLAN

Resimleyen: Sevinç Altan

3. BÖLÜM

ALAGÖZ KÜRTLERİ

1-Alagöz Derebeylerinin korkusu

"Bu komünist gelmeden önce, işler ne güzel yürüyordu"

Alagöz Dağı çok heybetli ve sarp bir dağdır. Serdarabad Ovasından Mishan Boğazına kadar uzanır. Yalnızca koçerler gider yaylasına ve sürülerini otarırlar.

En yüksek doruğuna çıktınız mı, Ermenistan'ın dört büyük kasabasını (Ebaran, Mela Gogteha, Talin ve Aştarak'ı) görebilirsiniz. Uzaktan baktığınızda, üzerinde köpüklü deniz dalgaları gibi kaynaşan bulutları görürsünüz. Doruklarında gökyüzü masmavi ve engindir. Yaz sıcağının zorlu ekin biçme günlerinde, yorgun ve sıcaktan bunalmış işçilerin gözleri doruklarındaki karlardan bir türlü ayrılamaz.

"Gezo" diye arkadaşına seslendi bir Kürt, karları göstererek, "Kimbilir, rüzgar ne tatlı esiyordur, geçen yıl çobanlık yaptığımız o karların yakınlarında!"

"Evet, Beko" diye cevap verdi Gezo, "ağa ve şeyhlerimizin bizi aldatacaklarını bilseydik, sürülerini güder miydik hiç? Düşün bir kez, çoluk çocuğumla birlikte Egit ve Mecit Beylerin sürülerini güttüm. Ama sonunda bir şeycik vermeden kovdular. Reislerine şikayete gittiğimde, 'Beylerden yakınırsın ha' deyip falakaya yatırdılar."

"Hay allah. Sen ettin böyle. Onları zengin, bizleri yoksul kodun."

İkisi de sustu. Elleri daha sıkı kavrıyordu şimdi, hançerlerinin kabzasını.

Gök, çok yakından sarmış yeri, onu kucaklayacakmış gibi. Güneş de o kadar parlak ki, sanki sıcaklığında eriyiverecek.

Gezo'yla Beko, ırgatlık işleri bitmiş, evlerine dönüyorlardı. Aldıkları ücret ceplerinde olduğu için, keyifleri yerindeydi.

Dağa yaklaşmışlardı. Alagöz yamaçlarından esen yel, yüzlerini tatlı tatlı okşuyordu. Önleri açık, gönülleri esen... Kır çiçeklerinin hoş kokularını içlerine çekerek yürüyorlardı.

Köylerine, Şemiran Köyüne vardıklarında güneş batmıştı. Davar ve sığırlar da kırdan köye dönüyorlardı.

Köyün yanı başında, çimenliğin üzerinde toplanmış iki yüz kadar insan görünce korktular:

"Bunlar herhalde beylerimizdir, eğleniyorlar" dedi Beko, "Bizi görürlerse beylik harcı isterler."

"O zaman geceyi bekleyelim" dedi Gezo, "karanlık basınca, öbür yandan gireriz köye."

Bir süre sessiz kaldılar. Sonra, ne olup bittiğini öğrenmek için, karanlıkta, gizlice topluluğa yaklaştılar.

Ateşte kuzu vardı. Odun ateşiydi yalazlanan. Yukarda, gökyüzünde soğuk aydınlıklarıyla yıldızlar ışıldıyordu. Ateşin karşısında, kuştüyü yastık ve döşeklerde bey ve ağa oturuyordu. Hempa da yanlarında yer almıştı. Arkalarında ise, dişlerine kadar hançer, kılıç, tabanca ve tüfekle silahlanmış uşaklar duruyordu.

Onlardan uzaktaysa yoksul köylüler vardı. Başları eğik, birbirlerine sokulmuş, emir beklercesine duruyorlardı.

Beylerden bir bey kalktı. Çevresine keskin bir bakış fırlattı:

"Bu komünist gelmeden önce" dedi, "ne güzel yürüyordu işler. Biz kendi kendimizi idare ediyorduk. Gençlerimiz büyüklerinin sözlerinden çıkmıyorlardı. Ama o gelince değişti her şey."

Şemoye Oso, beylerin fedailiğini yapar. Yerinden kalkıp şöyle dedi:

"Hem pa olduğumu söyleyip köy başkanlığından o attırdı."

Yusuf Bey sözü alıp devam etti:

"Onu dinleyen züğürtlerin sayısı çok. Aşiret âdet ve geleneklerine ihanet edip büyüklerin, dedelerin ve ataların yolundan yürümüyorlar. Bakın, mesela bizim çobanın oğlu. Önceleri bir parça ekmek uğruna Mihe'nin yanında çalışıyordu. Şimdiyse, kirasının hepsini vermedi diye Mihe'yi şikayet etmiş. Bütün bunlar nereden geliyor. Kuşkusuz o komünistten. Herkesi yoldan çıkaracak."

Çıt çıkmadı. Kuzu yağda pişiyor. Cızıltısı duyuluyor. Rüzgar kokusunu alıp yoksullara ulaştırıyor. Soğuk bir yel esiyor.

Yine sessizlik. Büyük şeyh atıldı:

"Siz, Yusuf Beyin, Cangir Beyin ve Egit Beyin sizleri buraya toplamasının nedenini biliyor musunuz? Onlar sizin, sadık ve yiğit aşiret halkının eğlenmesi ve şad olması için topladı buraya. Siz, ey dinin ve Allahın kulları!!..."

Köylülere sırayla şerbet dağıtılmaya başlandı:

Şemoye Oso, "Beyimin sağlığına" diye bağırdı.

Şu Şemoye Oso, beylerden talimat alıp, fakir fukaranın yuvasını kurutan adamdır. Bunun için halk ondan korkardı. Ayrıca Taşnak yönetimi zamanında Şerki aşiretinin beylere karşı isyanını bastırmaya ve talana gitmiş.

(Devamı var)